

မောင်မြထွေး(ပင်လယ်)

ခိုင်ကျည်လွန်းသည့်နှောင်ကြိုးများ

နှင့်ဆရာဘဝရသထူတိုများ

Silver Seagull
Publishing House

ပုံနှိပ်ဖော်ပန်းချီနက္ခတ်

Silver Seagull Publishing House

စာစဉ် (၂)

မောင်မြထွေး (ပင်လယ်)

ခိုင်ကျည်လွန်းသည့် နှောင်ကြီးများ

နှင့်

ဆရာဘဝ ရသဝတ္ထုတိုများ

ပြန်ဆိုရေး

အောင်စည်နေမျိုးစာအုပ်တိုက်

အမှတ် ၃၀၂-တိုက် ၅၊ ၁ လမ်း(အေ)

ယုဇနဥယျာဉ်မြို့တော်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၀၉-၂၆၀၈၃၉၀၁၀

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း	-	ပန်းချီနန္ဒာလှိုင်
ကွန်ပျူတာစာစီ	-	သန့်ဇင်အောင်
အဖုံးနှင့်အတွင်း CTP	-	SUNN
စာအုပ်ချုပ်	-	ဂုဏ်မာန်
အတွင်းပုံနှိပ်နှင့်	-	ဒေါ်စန္ဒာ (၀၁၁၂၁)
မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်	-	Happy Colour Printing အမှတ် ၂၁(ဘီ)၊ ရန်ပြေ(၁၂)လမ်း သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကင်း။
ထုတ်ဝေသူ	-	ဦးနေမျိုး အောင်စည်နေမျိုးစာပေ (၀၁၅၇၂) အမှတ် ၃၀၂- တိုက် ၅၊ ၁ လမ်း(အေ)၊ ယုဇနဥယျာဉ်မြို့တော်၊ ရန်ကင်းမြို့။
ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်	-	ပထမအကြိမ်
ထုတ်ဝေသည့်ကာလ	-	မတ်လ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်
အုပ်ရေ	-	၁၀၀၀
တန်ဖိုး	-	၂၅၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသည့် စာအုပ်ကတ်တလောက်အညွှန်း (CIP)

၈၉၅ . ၈၃

မောင်မြထွေး (ပင်လယ်)

ခိုင်ကျည်လွန်းသည့်နှောင်ကြီးများနှင့် ဆရာဘဝရသဝတ္ထုတိုများ
/ မောင်မြထွေး(ပင်လယ်) - ရန်ကင်း။

အောင်စည်နေမျိုးစာပေ၊ ၂၀၁၉။

၁၃၃ - စာ။ ၁၃ စင်တီမီတာ x ၂၀ စင်တီမီတာ

(၁) ခိုင်ကျည်လွန်းသည့်နှောင်ကြီးများနှင့် ဆရာဘဝရသဝတ္ထုတိုများ

မာတိကာ

ဆရာဆောင်းဝင်းလတ်၏အမှာစာ	
ကြိုဆိုသင့်သော လမ်းကလေး	၅
၁။ တွဲဖက်ကျောင်းက ခေါင်းလောင်းသံ	၉
၂။ ဆရာ့ခြေရာ ထပ်ချပ်မကွာ	၂၁
၃။ ခိုင်ကျည်လွန်းသည့် နောင်ကြိုးများ	၃၃
၄။ ထာဝရသူငယ်ချင်း	၄၉
၅။ အပျံသင်စဉ်ကလေးများ	၆၅
၆။ ပုလဲနက်မျက်ရည်	၇၇
၇။ ကမ်းလွန်ပေဒါ	၉၃
၈။ ချစ်သောဆရာမ	၁၀၇
၉။ ပန်းပျိုးသူတို့လျှောက်သောလမ်း	၁၁၉

ကြိုဆိုသင့်သော လမ်းကလေး

“ခိုင်ကျည်လွန်းသည့် နောင်ကြီးများနှင့် ဆရာဘဝ ရသဝတ္ထုတိုများ” ဟု အမည်ပေးထားသော စာစုများကို ဖတ်ခွင့်ရခဲ့သည်။ စာရေးဆရာမှာ မောင်မြထွေး(ပင်လယ်) ဖြစ်သည်။ ဆရာသည် ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ယခုစာစုများပါ အကြောင်းအရာများသည်လည်း ဆရာကျင်လည်ရာ ဘဝထဲမှ အကြောင်းအရာများဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဆရာပတ်ဝန်းကျင်မှ အဖြစ် အပျက်များကို အခြေခံကာ ရေးသားထားဟန်လည်း တူပါသည်။

အကြောင်းအရာဟု ဆိုရာ၌ လူ့လောက၊ လူ့ဘဝ၌ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိ သော သမားရိုးကျအကြောင်းအရာများလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထူးထူးခြားခြား ဆရာရင်ထဲမှာ လှိုက်လှဲစွာခံစားရသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ကို အခြေခံကာ ရေးသားထားသည်များလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။

စာညွန့်၊ အက်ဆေး (Essay)၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ကဗျာ အစရှိသဖြင့် စာပေနှင့်ပတ်သက်သမျှ အနုပညာရပ် တော်တော်များများတိုင်း လိုလိုပင် အကြောင်းအရာ၊ အဖြစ်အပျက်၊ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုခုကို အခြေခံလေ့ ရှိကြစမြဲပင်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို စာဖြင့်ပုံဖော်ကြရာတွင် ဘယ်လိုပုံဖော်ချင်သလဲဆိုသည်မှာ ကာယကံရှင်များမှာသာ အနုပညာ ဝန်တာ ရှိလာပါသည်။

“စာညွန့်” အနေဖြင့် ပုံဖော်ချင်သလား။ “ရသစာတမ်း” (Essay) အနေအထားမျိုးဖြင့်သာ ပုံဖော်ချင်ပါသလား။ ဆောင်းပါးဟန်ဖြင့် ရေးချင် သလား။ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်ဖြင့် ရေးဖွဲ့တင်ပြလိုပါသလား။ ကဗျာဖွဲ့ပြီး မိမိ၏ အကြောင်းအရာ၊ မိမိ၏ခံစားချက်များကို ပုံဖော်လိုက်လျှင် အဆင်ပြေမည် လား။ စသဖြင့် ရှိလာသမျှ အနုပညာဝန်တာတို့သည် ကာယကံရှင်ပေါ်တွင် သာ မူတည်နေပေလိမ့်မည်။

ကာယကံရှင်တို့က စဉ်းစားရမည်သာပင်။ တွေးဆကြည့်ရမည်သာပင်။ အဖြစ်အပျက်လေးတစ်ခုအပေါ်တွင် ခံစားရသမျှ၊ စိတ်ထဲက၊ စာပေရသ အနုပညာရပ်တစ်ခုခုဖြင့် တင်ပြဖွင့်ဆိုချင်တိုင်းလည်း လွယ်ကူလှသည်ကော့ မဟုတ်ပါ။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တခြား . . . တခြားသော အနုပညာရပ်များ နည်းတူ၊ စာပေရေးသားခြင်းတည်းဟူသော အနုပညာရပ်သည်လည်း အထူး ပင် နက်နဲလှသည်မှာ မည်သူမျှ မငြင်းသာပေ။

ဝီတအနုပညာ ခက်ခဲနက်နဲ သိမ်မွေ့ပါသည်။ သဘင်အနုပညာ ဆန်းကြယ်လှပြီး အပြောလွယ်သလောက် လက်တွေ့တွင် သင်ယူ၍ မဆုံး နိုင်သော အပြောကျယ်ဝန်းလှသည့် အနုပညာရပ်ကြီးပါတကား။ ရုပ်ရှင်သည် လည်း ပြဇာတ်အနုပညာနှင့် မတူပြန်ပေ။ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ဗီဒီယိုရိုက်၍ ရချင်ရနိုင်သော်လည်း ရုပ်ရှင်အနေဖြင့် ရိုက်မည်ဆိုပါက ခက်ခဲနိုင်သော အခန်းကဏ္ဍများ ရှိနေတတ်ပေသည်။ ဤသည်မှာ အနုပညာရပ်များ၏ ကျယ်ဝန်းမှုကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်၏။

ကာတွန်းရေးဆွဲမှုအနုပညာ၊ ပန်းချီရေးဆွဲမှုအနုပညာ၊ ပန်းပုထုလုပ်မှု အနုပညာရပ်များတွင်လည်း များစွာခက်ခဲနက်နဲ သိမ်မွေ့လွန်းလှပေသည်။

ကြည့်ရှုခံစားသူတို့၏ရင်ကို အတွေးမျှင်များဖြင့် လှုပ်ခတ်လာအောင် ဆွဲဆောင်ရာတွင် အနုပညာရပ်တိုင်းလိုလိုပင် လွယ်မယောင်နှင့် ခက်ခဲလှစွာ ၏။ တိမ်မယောင်နှင့် နက်နဲလှစွာ၏။

စာရေးခြင်းအနုပညာ ခက်ခဲနက်နဲလှကြောင်းကိုလည်း ဆိုခဲ့ပေပြီ။ အကြောင်းအရာ၊ ဖြစ်စဉ်၊ ဖြစ်ရပ် တစ်ခုပေါ်တွင် အခြေခံကာ ဘယ်အရာကို မှ လွယ်လွယ်နှင့် ဆုံးဖြတ်၍ မရနိုင်ပေ။ အချိန်ယူစဉ်းစားပြီးမှ ကဗျာဖြင့် သရုပ်ဖော်ဖွဲ့ဆိုသင့်ပါက ဖွဲ့ဆိုရသည်။ ရသစာတမ်း(Essay)ဖြင့် ရေးသင့်က ရေးရသည်။ ဆောင်းပါးဖြင့် တင်ပြသင့်က တင်ပြရသည်။ ဝတ္ထုတိုလား၊ ဝတ္ထုရှည်လား စသဖြင့် တွေးချင့်ကာ အနုပညာနှင့်အတတ်ပညာ မျှတစွာ ပေါင်းစည်းဖွဲ့ဆင်သင့်ပါက ဖွဲ့ဆင်ကြရပေသည်။

ဤသို့ တွေးချင့်နှိုင်းဆနိုင်းဖို့ဆိုရာတွင် ကာယကံရှင်ဖန်တီးသူတို့၌ “အတွေ့အကြုံနှင့် အလေ့အကျင့်၊ အလေ့အထ” ရှိဖို့ကလည်း အထူးပင် လိုအပ်ပြန်ပေသည်။ ဘယ်လိုအတွေ့အကြုံ၊ အလေ့အကျင့်၊ အလေ့အထလဲ ဟု မေးစရာရှိပေလိမ့်မည်။ စာဖတ်ခြင်း အတွေ့အကြုံ၊ အလေ့အကျင့်၊ အလေ့အထ ရှိဖို့လိုသည်ဟုသာ ကျွန်တော်အဖြေပေးလိုပါသည်။ စာများများ ဖတ်မှ တွေးချင့်တတ်လာမည်။ နှိုင်းဆတတ်လာပါလိမ့်မည်။ စာဖတ်အား ကောင်းခြင်း၊ စာဖတ်အားများခြင်း တည်းဟူသော အတွေ့အကြုံ၊ အလေ့ အကျင့်၊ အလေ့အထများက စာပေရေးသားဖို့ ဝါသနာပါလာသူများကို အထောက်အကူပေးနိုင်မှာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက . . . ဦးတည်ရာ အရပ်မျက်နှာများ လွဲချော်သွားနိုင်ပါသည်။ ကဗျာရေးသင့်သည့် အဖြစ် အပျက်၊ အကြောင်းအရာကို ဝတ္ထုတိုဆိုပြီး ရေးမိတတ်သည်။ ဆောင်းပါး ရေးသင့်ပါလျက် ရသအက်ဆေးဆိုပြီး ရေးနေလျှင်လည်း လိုရင်းသို့ ရောက် မည်မဟုတ်ပေ။ ခံစားမှုအနုပညာ “အခံ” အားနည်းနေပါလျက်၊ ခက်ခဲလှစွာ သော ဝတ္ထုရှည်အနေဖြင့် ရေးလိုက်ပြန်ပါကလည်း ရေးနည်းရေးဟန် “မဝင်”၊ တင်ပြပုံ “ခွင်” မကျဖြစ်ကာ ရှိပြီးသား အကြောင်းအရာကောင်းကလေးသည်

ပင်လျှင် တောင်စဉ်ရေမရဖြင့် ရေးရင်း . . . ရေးရင်း . . . လမ်းကြောင်း
ပျောက်ပြယ်သွားတတ်ပေသေးသည်။

စာပေအနုပညာနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် အထူးသတိချုပ်၊ သတိထား
ရမည်က နှစ်ပရိစ္ဆေဒကာလရှည်ကြာစွာ စာကို စိုက်လိုက်မတ်တပ် ဖတ်လာ
ကြသော စာဖတ်အားကောင်းပြီးသား ပရိသတ်များကို လျစ်လျူရှုထား၍
မရစကောင်းတည်းဟူသည့် “သတိ” ပင် ဖြစ်သည်။

ဆောင်းဝင်းလတ်

မောင်မြထွေး (ပင်လယ်)

တွဲဖက်ကျောင်းက ခေါင်းလောင်းသံ

(၁)

သည်နှစ်နေ့ရာသီက မော်ရုံရွာရှိ တပည့်တစ်ဦး၏ရှင်ပြုအလှူသို့ သွား ဖြစ်ခဲ့သည်။ မရောက်တာကြာပြီဖြစ်သော်လည်း မော်ရုံရွာလေးသည် ကျွန်တော် နှင့်တော့ သူစိမ်းပြင်ပြင်မဟုတ်ချေ။ တစ်ချိန်ခါက ကျွန်တော်သည် မော်ရုံရွာ၏ တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်း တာဝန်ခံဆရာကြီးအဖြစ် လေးနှစ်တာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးလေသည်။

ရွာကိုရောက်တုန်းရောက်ခိုက် ရပ်မိရပ်ဖများ၊ မိတ်ဆွေများ၊ တပည့်များ ကို လိုက်လံနှုတ်ဆက်ရင်း လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ခန့်က မော်ရုံတွဲဖက် ကျောင်းဆရာဘဝကို ပြန်လည်တွေးတောမိလေတော့သည်။

(၂)

ဝသန်မိုးသည် အငြိုးတကြီးရွာသွန်းလျက်ရှိလေရာ လယ်ကွင်းတစ်ခွင် မိုးငွေ့များဖြင့် မှိုင်းမှုန်လျက်ရှိပေသည်။ ကောက်စိုက်ရန် အချိန်နီးပြီဖြစ်သဖြင့် လယ်များကို တမန်းညက်စေရန် ကြိုးစားထွန်ယက်နေရပေသည်။ လယ်နီးချင်း များ၏ လယ်ထွန်နွားမောင်းသံ “တီ-ဗိုလ်” အသံများသည် မိုးရွာသံကိုဖောက် ထွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုစဉ် အမေသည် ခမောက်တစ်ချပ်ကိုဆောင်း၍ မိုးရေစို စွတ်စွာဖြင့် လယ်ကန်သင်းရိုးမှ ကျွန်တော်လယ်ထွန်နေရာသို့ အမောတကော ရောက်ရှိလာသည်။ အဖေက ကန်သင်းမြက်များကို ပေါက်တူးဖြင့် အားရပါးရ

ခုတ်ဖြတ်နေလေသည်။

“ကလေးရေ အိမ်မှာ ဧည့်သည်နှစ်ယောက် ရောက်နေကြတယ်၊ နင့်ကို တွေ့ချင်လို့တဲ့”

“ဘယ်သူတွေလဲအမေ”

“သံတွဲက မောင်ကျော်ဇံလှလို့ ပြောတာပဲ။ မော်ရုံရွာက လူကြီးနာမည် တော့ မသိဘူးကွယ်”

“ကျော်ဇံလှက သားသူငယ်ချင်းပါ။ ဘာကိစ္စလို့ပြောလိုက်သေးလဲအမေ”

“ကျောင်းဆရာငှားဖို့ဆိုလားပဲ။ မော်ရုံရွာတွဲဖက်အတွက်လို့လည်း ပြောကြတယ်”

“အဖေ၊ ကျွန်တော် အကျိုးအကြောင်းသိရအောင် အိမ်ခဏပြန်လိုက်ဦးမယ်။ အဖေ ဆက်ထွန်ထားနှင့်နော်”

ကျွန်တော်တို့ သားအမိနှစ်ယောက် မိုးသည်းကြားတွင် ရွာဆီသို့ အသော့နှင့်ခဲ့သည်။ အိမ်ပေါ်တွင် ထိုင်စောင့်နေကြသည့် သံတွဲမြို့မှ သူငယ်ချင်း ကိုကျော်ဇံလှကို တွေ့ရသည်။ သူနှင့်အတူ ဦးလေးအရွယ် လူကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ ကိုကျော်ဇံလှမှာ တက္ကသိုလ်တွင် ဥပဒေကျောင်းတက်ဖက်ဖြစ်သည်။ သူ က ကျွန်တော့်ကိုပြုံးပြရင်း -

“သူငယ်ချင်းကို ခရီးရောက်မဆိုက် အကူအညီတောင်းရဦးမယ်”

“ဘယ်လိုအရေးကိစ္စလဲ ကိုကျော်ဇံလှရေ”

“ဟောဒါက မော်ရုံရွာတွဲဖက်ကျောင်းက ဦးလှခင်ပါ။ ဒီနှစ် မော်ရုံက တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းမှာ တာဝန်ခံဆရာတစ်ဦးလိုနေတယ်။ အဲဒါ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို ဝင်လုပ်ပေးဖို့ အကူအညီတောင်းနေကြတယ်။ ကျွန်တော်က ကူညီချင်ပေမယ့် ကျွန်တော်က အစ်ကိုနဲ့ ဘီအမ်အဝေးပြေးကားဂိတ်ဖွင့်ထားလို့ မအားမလပ်ဖြစ်နေတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့်ကိုယ်စား သူငယ်ချင်းကို ဝင်လုပ်ပေးဖို့ အားကိုးတကြီးလာခဲ့တာပဲ သူငယ်ချင်းရေ”

ကျွန်တော်က ကိုကျော်ဇံလှကို ချက်ချင်းမဖြေသေးဘဲ တွေ့ဝေနေမိသည်။ သယ်က စပါးစိုက်ရန်အချိန်နီးနေပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သားအမိနှစ်ယောက်

သူရင်းငှားမခေါ်ဘဲ နှစ်စဉ်လုပ်ကိုင်နေကျဖြစ်သည်။ အမေ့မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည့်အခါ အမေက -

“ကလေးရေ တကူးတကလာပြီး အကူအညီတောင်းနေတာဆိုတော့ တတ် တဲ့ပညာမနေသာပေါ့သားရေ။ နင့်အဖေနဲ့တိုင်ပင်ပြီး အဖေသဘောတူရင် လိုက် သွားလိုက်ပေါ့ သားရေ”

“ဟုတ်ကဲ့အမေ။ ကဲ၊ ကိုကျော်ဇံလှရေ၊ အဖေနဲ့တိုင်ပင်ပြီး ကျွန်တော် အစ်ကိုကို လာအကြောင်းကြားပါ့မယ်”

(၃)

သံတွဲ-သပြေချိုင့် အာတီစီလိုင်းကားသည် မိုးကြားလေကြားတွင် တအိအိ မောင်းနှင်နေသည်။ မိုးကာလဖြစ်သဖြင့် ဘေးနှစ်ဖက်မှမိုးကာဖျင်စကြီးဖြင့် ပိတ် ကာထားသဖြင့် ဘေးဘီဝဲယာကိုမြင်ခွင့်မရနိုင်ပါ။ တစ်ရက်လျှင်တစ်ကြိမ်သာ ပြေး ထွက်သည့် လိုင်းကားဖြစ်သဖြင့် ခရီးသည်များက ကြိတ်ကြိတ်တိုးနေသည်။ သံတွဲ နှင့် မော်ရုံရွာလမ်းခွဲက မိုင်နှစ်ဆယ်ခန့်ဝေးသည်ဟု ခရီးသည်များက ပြောကြာ သည်။ သစ်ကောက်ရွာလမ်းခွဲမှ မော်ရုံရွာသို့ ခြေလျင်ခရီး ၃ မိုင်ကျော် ခြေလျင် လျှောက်သွားရမည်ဟုလည်း ပြောကြပါသည်။

လိုင်းကားက လွန်ရွာလမ်းဆုံတွင် နာရီဝက်ခန့်ရပ်နားပါသည်။ လမ်းရှိ ရွာများတွင် ခေတ္တရပ်တန့်ကာ အတက်အဆင်းပြုလုပ်ကြသည်။ ကျီးကန်းရဲရွာ လမ်းခွဲတွင် ခရီးသည်အတော်များများ ဆင်းသွားကြသည်။ ခရီးသည်ထက်ဝက် ခန့် လျော့သွားသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် မောင်နှင်သွားသည့်အခါ မော်ရုံကိုသွား မည့် သစ်ကောက်ရွာလမ်းခွဲတွင် ကားကိုရပ်တန့်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်က အ ဝတ်အစားထည့်ထားသည့် အိတ်ထုပ်ကိုဆွဲ၍ ကားပေါ်မှဆင်းလိုက်သည်။ မော်ရုံ သွားမည့်ခရီးသည်များလည်း ဆယ်ယောက်ခန့်ဆင်းကြသည်။ ကားလမ်းဘေးတွင် ကျွန်တော့်ကို လာကြိုနေသည့် ဦးလှခင်နှင့်ရွာသားနှစ်ဦးကို တွေ့ရသည်။

“ကျွန်တော်တို့ လာကြိုနေကြတာ ဆရာ။ ဆရာအထုပ်ကို သူ့ကိုပေးလိုက် ပါ။ သူ သယ်ပါလိမ့်မယ်။ ကဲ၊ ခရီးဆက်ကြရအောင်ဆရာ”

“ရပါတယ်ဦးလေး အားနာစရာ။ ကျွန်တော့်အထုပ် ကျွန်တော်ပဲသယ်ပါမယ်”

“သူ့ကိုပဲ ပေးလိုက်ပါဆရာ။ လမ်းကကြမ်းလို့ ဆရာအဆင်မပြေမှာ စိုးလို့ပါ”

မိုးရေထဲတွင် လမ်းကရွံ့နွံများကျံသဖြင့် သွားရသည်မှာ အဆင်မပြေလှ။ ခြေဖဝါးကို ရွံ့နွံအောက်မှ ကျောက်ငယ်များက စူးလိုက်သေးသည်။ နွေရာသီလှည်းလမ်းဖြစ်၍ မိုးရာသီတွင် ဗွက်ပေါက်ကာကြမ်းတမ်းလှပါသည်။ မိုးတွင်းပင်ဖြစ်လင့်ကစား ကျွန်တော့်ကိုယ်တွင် ချွေးများရွဲနှစ်နေပါသည်။ နှစ်နာရီနီးပါး ခြေလျင်လျှောက်ပြီးနောက် မော်ရုံရွာသို့ရောက်ရှိသွားပါသည်။

(၄)

မော်ရုံရွာကလေးသည် ပင်လယ်ကမ်းခြေရွာလေးတစ်ရွာဖြစ်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများနှင့် အတန်ပင်ကွာဝေးလှသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများသို့ အနည်းဆုံး ခြေလျင်ခရီးတစ်နာရီခန့် သွားရလေ့ရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အလွန်ညံ့ဖျင်းပြီး သံတွဲ-သပြေချိုင့်ကားလမ်းမဘေးရှိ သစ်ကောက်ရွာမှ မော်ရုံရွာသို့ ခြေလျင်ခရီးဖြင့် တစ်နာရီကျော်ကျော်သွားမှ ရောက်သည်။ အလယ်တန်းကျောင်းရှိသည့် ဆင်ဒင်ကလေးရွာနှင့်မူ လေးမိုင်ကျော်ကျော်ကွာဝေးသည်။ အလယ်တန်းပညာ ဆက်သင်ယူလိုသူများက ဆင်ဒင်ကလေးရွာရှိ ဆွေမျိုးများအိမ်တွင် စားစရိတ်ထောက်ပံ့၍ နေထိုင်ကာ အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးအောင် သင်ကြားကြရသည်။

အလယ်တန်းအဆင့်ပြီးပြန်တော့ ရွာနှင့်နှစ်ဆယ့်ငါးမိုင်ခန့်ဝေးသည့် သံတွဲမြို့ အထက်တန်းကျောင်းတွင် သင်ကြရသည်။ သို့သော် လူတိုင်းတော့ သင်ကြားခွင့်ရသည်မဟုတ်။ ပြေလည်သည့် နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်မျှသာ သင်ကြားနိုင်ကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိသော်လည်း ဆရာကြီးအပါအဝင် ဆရာသုံးဦးသာ ရှိသည်။ ကျောင်းသားခုနစ်ဆယ်ကျော် ရှိသည်။ အလယ်တန်းပညာကို

အခက်အခဲမရှိ သင်ကြားနိုင်ရန် အမျှော်အမြင်ရှိသည့် ကိုအောင်ကျော်ရွှေ ဦးကျော်
 ဝင်းတို့ ဦးဆောင်သည့် ရုပ်မိရပ်ဖများက တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းလေးကို
 ပြုစုတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းသားစုစုပေါင်း
 သုံးဆယ်ကျော်ခန့်ရှိသည်။ ဆင်ဒင်ကလေးအလယ်တန်းကျောင်းက ပင်မကျောင်း
 ဖြစ်ရာ မော်ရုံရွာမူလတန်းကျောင်းဘေးတွင် တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းဆောင်
 ကလေးကို မော်ရုံရွာမူလတန်းကျောင်းဘေးတွင် ခန့်မိုး၊ ယှဉ်ခင်း၊ ဝါးထရံကာဖြင့်
 သီးသန့်ဆောက်လုပ်ထားလေသည်။

တွဲဖက်ကျောင်း၏ ရုံးလုပ်ငန်းကိစ္စအဝဝကို မူလတန်းကျောင်းအုပ်ကြီး
 ဦးစံသိန်းက တာဝန်ယူရလေသည်။ သို့ရာတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးမှာ အသက်
 ကြီးပြီး ကျန်းမာရေးမကောင်းသဖြင့် ခရီးသွားလာရန် အခက်အခဲရှိပေသည်။
 ထို့ကြောင့် တွဲဖက်ကျောင်း ရုံးကိစ္စအဝဝကို ကျွန်တော်က တာဝန်ခံဆရာအဖြစ်
 ဆောင်ရွက်ရသည်။ တစ်လတစ်ကြိမ် ကျောင်းလချုပ်ကို ဝေးကွာသည့် ဆင်ဒင်
 ကလေးရွာသို့ ခြေလျင်ခရီးသွားရလေသည်။ ဆရာ၊ ဆရာမများက နှစ်လတစ်ကြိမ်
 သင်ရိုးညွှန်ရန် ဆင်ဒင်ကလေးအလယ်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်ကြရသည်။
 ပထမအစမ်းစာမေးပွဲနှင့် ဒုတိယအစမ်းစာမေးပွဲ၊ အတန်းတင်စာမေးပွဲအတွက်
 ဆင်ဒင်ကလေးအလယ်တန်းကျောင်းမှ စာမေးပွဲကြီးကြပ်ရေးမှူးနှင့် စစ်ဆေးရေး
 ဆရာ၊ ဆရာမသုံးဦးခန့် မော်ရုံတွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းသို့ လာရောက်စစ်
 ဆေးကြသည်။ ကြီးကြပ်ရေးဆရာ၊ ဆရာမများ၏ နေထိုင်စားသောက်ရေးကို
 ရွာက တာဝန်ယူကြရသည်။

ကျွန်တော်တို့ တွဲဖက်ဆရာ၊ ဆရာမများမှာ ကျွန်တော်အပါအဝင် ဆရာမ
 ဒေါ်တင်တင်ရီ၊ ဆရာမဒေါ်နွယ်နွယ်အေးနှင့် ဆရာမောင်ကျော်လှတို့ စုစုပေါင်း
 လေးဦးဖြစ်ကြသည်။ ထိုအချိန်က အစိုးရခန့် ဆရာ၊ ဆရာမများ၏လစာမှာ ၁၂၀
 ကျပ်ကျော်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့ တွဲဖက်ဆရာ၊ ဆရာမများမှာ လစာ ၁၀၀ ကျပ်
 ရကြသည်။ ကျွန်တော်က တာဝန်ခံဆရာမို့ ၅၀ ကျပ်အပိုဖြင့် ၁၅၀ ကျပ်ရလေ
 သည်။ ဆရာ၊ ဆရာမလစာကို ကျောင်းသားမိဘများထံမှ လစဉ်ကောက်ခံ၍
 ဆရာ၊ ဆရာမလစာပေးပြီး ပိုငွေကို တွဲဖက်ရန်ပုံငွေအဖြစ် ထားရှိကြသည်။

အဋ္ဌမတန်းစာမေးပွဲကိုမူ သံတွဲမြို့သို့သွားရောက်ဖြေဆိုကြရသည်။ စာမေးပွဲကာလတွင် သံတွဲမြို့ပေါ်မှ အိမ်တစ်အိမ်ကို ငှားရမ်း၍ ကျောင်းသားမိဘအချို့က ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးရန် လိုက်ပါကြသည်။ စာမေးပွဲကာလအတွင်း အဋ္ဌမတန်းကျောင်းသားများကို ဘာသာရပ်ဆရာ၊ဆရာမများက အနီးကပ်သင်ကြားခြင်း၊ စာစုကျက်ခြင်းများကို ပြုလုပ်လေ့ကျင့်ဖြေဆိုစေကြပါသည်။

(၅)

ကျွန်တော်က မော်ရုံရွာရှိ တွဲဖက်ကျောင်းကော်မတီဝင်ဦးစံတင်အိမ်တွင် နေထိုင်၍ ဆရာမဒေါ်တင်ရီနှင့် ဆရာမဒေါ်နွယ်နွယ်အေးက တွဲဖက်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးလေးအုန်းစိန်အိမ်တွင် နေထိုင်ကြသည်။ မောင်ကျော်လှက ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့ဝင် ဦးလေးလှခင်အိမ်တွင် နေထိုင်ကြသည်။ တစ်နေ့တွင် ကျောင်းအတွင်းရေးမှူး ကိုအောင်ကျော်ရွှေသည် ကျွန်တော်နေထိုင်ရာ ဦးစံတင်အိမ်သို့ အလည်လာရင်း ရေခွေးကြမ်းသောက်ကာ ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးဖြစ်ကြသည်။

“ဆရာရေ၊ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုတစ်ရပ်အနေနဲ့ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ စာပေရေးရာကိစ္စလေးတွေကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ပေးပါလို့ ကျွန်တော်က ညီအစ်ကိုသဘောနဲ့ တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်”

“လုပ်ပေးရမှာပေါ့အစ်ကိုရေ။ ရာသီအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝက လုပ်ဖူးခဲ့ကြတာပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာ။ ဒါကြောင့်လဲ ဆရာ့ကိုနှီးနှောတိုင်ပင်ကြည့်တာပါ”

“ဝါဆိုလမှာ ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူတာတို့၊ နောက် အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားတို့၊ သီတင်းကျွတ် မီးထွန်းပွဲတို့၊ လွတ်လပ်ရေးနေ့တို့၊ ပြည်ထောင်စုနေ့တွေမှာ အထိမ်းအမှတ်ပွဲကျင်းပတဲ့အခါ စာပေပြိုင်ပွဲ၊ ပန်းချီပြိုင်ပွဲတွေ ရှိကြတယ်လေ။ အခါအားလျော်စွာ ကလေးတွေကို လေ့ကျင့်ပြီး ကိုယ့်ကျောင်းမှာကျင်းပတာတို့၊ မြို့နယ်မှာ ပြိုင်ပွဲဝင်တာတို့ လုပ်ပေးနိုင်တာပေါ့ ကိုကျော်ရွှေရေ”

“ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းကော်မတီက လိုအပ်တာကိုပံ့ပိုးပေးပါမယ် ဆရာ။

ဆရာသာ ဖြစ်အောင်လုပ်ပေးပါ”

“ဒါတင်မကဘူး ကျောင်းစာကြည့်တိုက်တို့၊ ကျောင်းနံရံကပ်စာစောင်တို့ လည်း လုပ်နိုင်ပါသေးတယ်”

“ကျေးဇူးပါပဲဆရာရေ။ ကဲ၊ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်ပြုပါဦး”

ထိုနှစ်က မော်ရုံကျောင်းကြီးတွင် ပထမအကြိမ်အဖြစ် မော်ရုံကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ၏ စုပေါင်းဝါဆိုသင်္ကန်းနှင့် ဝါဆိုပန်းကပ်လှူပွဲကို စည်ကား သိုက်မြိုက်စွာ ပြုလုပ်ဖြစ်ကြသည်။ ကျောင်းသူ၊ကျောင်းသားများကို ကြိုတင်လေ့ ကျင့်စေပြီး အာဇာနည်နေ့ဟောပြောပွဲ အခမ်းအနားကို စနစ်တကျ ကျင်းပဖြစ် ကြသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကောက်ရိုးပန်းချီဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ပုံကို တီထွင်ရေးဆွဲ ရှိ လွမ်းသူ့ပန်းခွေချကာ အလေးပြုကြပါသည်။ ရှစ်တန်းကျောင်းသား၊ကျောင်း သူများက အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ တစ်ဦးချင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ကြား စေခဲ့ပါသည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှမကြုံဖူးသော ရွာသားများက လာရောက်အား ပေးဆင်နွှဲကြသည်။ သီတင်းကျွတ်ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကျွန်တော်ရွာသို့မပြန် ဖြစ်ပဲ ကျောင်းသားများဖြင့် မီးပုံးကလေးများပြုလုပ်ကာ သီတင်းကျွတ်မီးထွန်း ပွဲတော်ကို ကျောင်းတွင် တပျော်တပါးထွန်းညှိ ဆင်နွှဲဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုမျှသာမက “ပညာ့အလင်းရောင်” အမည်ရှိနံရံကပ်စာစောင်ငယ်ကိုပါ ထုတ်ဝေဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့် စာပေပြိုင်ပွဲများတွင် မောင်မင်းဌေး၊ မမင်း မင်းအေး၊ မချိုချိုဝင်း၊ မောင်စိုးမြင့်ကြူ စသည် အလယ်တန်းကျောင်းသားများကို ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်စေခဲ့ပါသည်။ ဆုမရရှိခဲ့သော်လည်း ကျေးလက်ဒေသကျောင်းသား များအဖို့ ပြိုင်ပွဲဝင် အတွေ့အကြုံရစေခဲ့ပါသည်။ မော်ရုံရွာသူရွာသားများနှင့် ကျွန်တော်သည် ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှမပမာ ဆွေရင်းမျိုးချာပမာ အထူးပင် ခင်မင်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော့်မေတ္တာစေတနာသည် ကျွန်တော့်အား ရောင်ပြန် ဟပ်စေခဲ့သည်သာ။

(၆)

ကျွန်တော်၏ တွဲဖက်ကျောင်းဆရာဘဝတွင် မမျှော်လင့်သော ဝမ်းနည်း

ကြေကွဲဖွယ်ရာဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ မှတ်မှတ်ရရ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ညနေတွင်ဖြစ်သည်။ ညနေစာစားသုံးပြီးနောက် ရေဒီယိုသတင်းနားထောင်နေမိသည်။ အချိန်မှာ ည ၇ နာရီခန့်ဖြစ်သည်။ ရွာမှ ဦးလေးထွေးမောင်နှင့် ဂျီထွော့မှ လူတစ်ယောက် သုတ်သုတ်ပြာပြာဖြင့် ရောက်ရှိလာသည်။ ခရီးရောက်မဆိုက်ပင် အိမ်ပေါ်သို့တက်မထိုင်ဖြစ်ဘဲ -

“ဖိုးချိုရေ မင့်အဖေဆုံးသွားလို့။ ငါ မင်းကို ခုချက်ချင်းလာခေါ်တာ။ ပြန် လိုက်ဖို့ အဆင်သင့်လုပ်လိုက်ပေတော့။ ခုချက်ချင်းပြန်ရမှာ”

အံ့အားသင့်မှုများဖြင့် ဦးလေးထွေးမောင်ကို ဘာမျှပြန်မပြောဖြစ်ဘဲ ခေါင်း ထဲတွင် မူးနောက်နောက်နှင့် စိတ်များဂဏှာမငြိမ်ဖြစ်နေမိသည်။ အိမ်ရှင်ကိုစံတင့် က ဦးလေးထွေးမောင်ကို -

“ထွေးမောင်ရေ၊ ဘာဖြစ်လို့ဆုံးတာလဲဝေ”

“သစ်ပင်ကကျလို့ပါ ကိုစံတင့်ရေ။ ဆေးရုံမှာဆုံးသွားတာ”

“အေးပါဝေ။ ငါတော့ မနက်ဖြန်မှလိုက်လာခဲ့မယ်”

ညမှောင်မှောင်ထဲတွင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးထိုး၍ သုံးမိုင်ခန့်ဝေးသည့် မောင်ရွှေလေးရွာအရောက် တစ်ကုန်းတက်၊ တစ်ကုန်းဆင်းသွားခဲ့ရသည်။ စိတ်ဆောင်နေသဖြင့် မောရပန်းရမုန်းမသိသော်လည်း ချွေးများက ရွဲနစ်နေလေသည်။ မောင် ရွှေလေးကမ်းခြေမှ ဂျီထွော့လုံးသာဆိပ်သို့ စက်လှေကလေးဖြင့် ၁ နာရီခန့်ပင် လယ်ကိုဖြတ်ကူးကြရသည်။

အိမ်သို့ရောက်သောအခါ အမေက ဆီးကြို၍ပြေးဖက်ကာ ငိုကြွေးတော့သည်။ အိမ်ထက်မှ အဖေအလောင်းက လှဲလျောင်းဆီးကြိုနေလေသည်။ အဖေကို ကန်တော့၍ ကျွန်တော် အားပါးတရင်ပြစ်လိုက်သည်။ အဖေ့နာရေးကိစ္စပြီးသောအခါ ကျွန်တော် မော်ရုံရွာသို့ မပြန်ဖြစ်သေးဘဲ လယ်မြေရိတ်သိမ်းရေးကိစ္စနှင့် တလင်းနယ် စပါးသိမ်းရေးကိစ္စကို မိသားစုနှင့်ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရသည်။ လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်ရေး ကိစ္စအဝဝကို အဖေ့ကိုအားကိုး၍ တွဲဖက်ဆရာအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသော ကျွန်တော့်အဖို့ လှေလှော်ရင်းတက်ကျိုးသွားသည်နှင့် တူလှပေသည်။ ပိုဆိုးသည်က မိဘ၏အရိပ်အာဝါသအောက်တွင် နေထိုင်၍ အိမ်မှု

ကိစ္စအဝဝကို နောက်ခံဘက်ဂရောင်းဖြင့် ရှိနေပေးသည့် အဖေဆုံးရှုံးသွားရသည့် အခါ အရိပ်အာဝါသကင်းမဲ့၍ နေပူဒဏ်ခံစားရသကဲ့သို့ ရှိနေချေသည်။ အဖေ နေရာကို အစားထိုးဝင်ကာ နေရာယူရမည့် ကျွန်တော်သည် ချာလည်လည်နှင့် ရှိနေချေသည်။ လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်ရေးကိစ္စအဝဝကို ယောက္ခမဖြစ်သူ ဦးလေး နှင့်လွှဲအပ်ကာ မော်ရုံသို့ ကျွန်တော်ပြန်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဖခင်ဆုံးပြီးကာစမို့ စိတ်ဂယောက်ဂယက်ဖြစ်နေသည့် ကျွန်တော့်ကို ကို အောင်ကျော်ရွှေနှင့် ကိုစံတင့်တို့က ဝိုင်းဝန်းနှစ်သိမ့်အားပေးကြရှာသည်။ ကျွန် တော်အဖြစ်ကို မြင်သိနေရသည့် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကပင် ဆုံးမဩဝါဒတွေ အကြိမ်ကြိမ် ပေးလေသည်။ ထိုမျှသာမက ဘာသာရေးလမ်းစကို ပါ ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ အသိအမြင်ကြွယ်ဝစေမည့် ဘာသာရေးစာအုပ်များကို ပေးဖတ်ကာ လမ်းညွှန် ပြသခဲ့လေသည်။ မော်ရုံဆရာတော်၏ကျေးဇူးကား ကြီးမားလှပါဘိ။

မော်ရုံတွင်လေးနှစ်တာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် မိမိ၏ဘဝရှေ့ရေး နှင့် မိသားစုအရေးအတွက် အစိုးရခန့်ပညာရေးဝန်ထမ်းကျောင်းဆရာဘဝကို တက်လှမ်းခဲ့ရလေသည်။ ကျောင်းကော်မတီနှင့် ရပ်သူရွာသားတို့ကလည်း လှိုက် လှိုက်လဲ့လဲ့ အားပေးခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ မိမိသံယောဇဉ်တွယ်တာနေမိသည့် တပည့်များနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ၊ ရပ်သူရွာသားတို့ကို မခွဲခွာချင်ဘဲနှင့် ခွဲခွာခဲ့ရပေတော့ သည်။

နှုတ်ဆက်ပွဲတွင် ဆရာ၊ဆရာမများ ကျောင်းကော်မတီဝင်များ ကျေးရွာ ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကျောင်းသားမိဘများ၊ ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများ တက် ရောက်ကြသည်။ ဆရာ၊ဆရာမနှင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများက ဆရာဝတ်စုံ ကျောင်းစိမ်းလုံချည်နှင့် အင်္ကျီလက်ရှည်အဖြူကို ကန်တော့လက်ဆောင်ပေးကြ သည်။ ကျောင်းကော်မတီဝင်များနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများက လမ်းစရိတ်ငွေကြေး ထောက်ပံ့ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်ပြန်သည့်နေ့တွင် သစ်ကောက်ရွာ ကားလမ်းမထိ ဆရာ၊ဆရာမများ၊ ကျောင်းသားကြီးများနှင့် ကျောင်းကော်မတီဝင်များ လိုက်လံ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်ကြသည်။

(၇)

အတွေးကိုယ်စီနှင့် ရွာလယ်လမ်းမအတိုင်း လျှောက်လှမ်းလာသည့် ကျွန်တော်သည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအလွန်တွင် တည်ရှိသည့် စာသင်ကျောင်းရှေ့ရှိ ကျောင်းဆိုင်းဘုတ်ကိုမြင်မှ အတွေးစတင်ပြတ်တောက်သွားခဲ့သည်။ အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်း၊ မော်ရုံရွာဆိုသည့် ကျောင်းဆိုင်းဘုတ်က ခုံခုံထည်ထည်ကြီးရှိနေသည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၆ နှစ်အကြာတွင် အနီမော်ရုံရွာမူလတန်းကျောင်းကလေးသည် တွဲဖက်အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်း၊ မူလတန်းလွန်ကျောင်း၊ အလယ်တန်း(ကျောင်းခွဲ)မှသည် ယနေ့အစိုးရအလယ်တန်းကျောင်းအဖြစ်သို့ တိုး မြှင့်ရောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

မော်ရုံကျေးရွာပညာရေးအတွက် ခံတပ်သားများသဖွယ် ရှေ့တန်းမှ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသည့် ကျေးရွာကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဦးဘဖြူ၊ ဦးစိန်ရွှေ၊ ဦးဆိတ်ဖေ၊ ကျောင်းတော်မတီဥက္ကဋ္ဌဦးအုန်းစိန်၊ ကျောင်းကော်မတီဝင်များဖြစ်သည့် ကိုအောင်ကျော်ရွှေ၊ ကိုစောရွှေ၊ ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးဆိတ်ရွှေ၊ ဦးလှခင်၊ ဦးဓာတ်ဆီ တို့မှာ ကွယ်လွန်သွားကြပြီဖြစ်သည့်အတွက် အစိုးရအလယ်တန်းကျောင်းကလေးကို မြင်တွေ့ခွင့်မရရှိသွားကြတော့ချေ။ မော်ရုံတွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည့် ဆရာမဒေါ်တင်ရီနှင့် ကျွန်တော်တို့ပင်လျှင် အစိုးရဝန်ထမ်း၊ ပညာလမ်းမှ အသက် ၆၀ ပြည့်၍ သက်စေ့အငြိမ်းစားပင်စင်ပင် ရခဲ့ကြပြီဖြစ်ပါသည်။ ပဋ္ဌာန်းဆက်မကုန်သေးသည့် ဆရာမဒေါ်နွယ်နွယ်အေးကမူ မော်ရုံရွာအခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းသစ်တွင် ပူပူနွေးနွေး အလယ်တန်းကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးအဖြစ် ယခုနှစ်မိုးဦးကျကျောင်းဖွင့်ချိန်တွင် တင်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

မော်ရုံရွာတွဲဖက်ကျောင်းကလေးတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ကြသော အဋ္ဌမဘန်း ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှာ ပညာတတ်ဘွဲ့ရများ၊ ကျောင်းဆရာ၊ဆရာမများအဖြစ် ပညာရေးတာဝန်ကို လက်ဆင့်ကမ်းတာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ယုတ်စွအဆုံး မော်ရုံတွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ကြသော တပည့်အပေါင်းတို့၏ သားမြေးအပေါင်းတို့သည် အလယ်တန်းကျောင်း

သစ်တွင် ပညာရည်သောက်စို့ကြရင်း နိုင်ငံ့တာဝန်အသီးသီးကို ထမ်းရွက်နိုင်မည့် လူတော်လူကောင်းများ ဆက်လက်ပေါ်ထွက်လာကြဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ချိန်က မော်ရုံတွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းမှ ခေါင်းလောင်းသံကလေးသည် ရှေ့သို့ ဆက်လက်လွင့်ပျံ့သွားနေဦးမှာ အထင်အရှားပင်ဖြစ်ပါလေတော့သည်။

ဆရာပြုရာထုပ်ချုပ်မဟာ

မောင်မြဝေ (ပင်လယ်)

ဆရာခြေရာထပ်ချပ်မကွာ

သံတွဲမြို့နယ်ကောင်စီရုံးပေါ်သို့ မြဲပြင်ရွာကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌ ပေးလိုက်သည့် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း ထောက်ခံချက်စာရွက်ကလေးကို ကိုင်ဆောင်၍ အပေါ်ထပ်ဆီသို့ လှေကားတစ်ထပ်ခြင်း လှမ်းတက်ခဲ့သည်။ မြို့နယ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးကို ကျော်လွန်၍ မြို့နယ်အီးစီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လိုက်သည်။ လက်ယာထိပ်ဆုံးရုံးခန်းတွင် ဦးသာထွန်းအောင်၊ မြို့နယ်တရားသူကြီးဥက္ကဋ္ဌဟု စာတမ်းကလေးချိတ်ဆွဲထားသည့် အခန်းရှေ့တွင် ရပ်လိုက် ပြီး တံခါးဝမှနေ၍ -

“ဆရာကြီး၊ ကျွန်တော့်ကိုဝင်ခွင့်ပြုပါ”

“ဝင်ခဲ့ပါ”

“ဆရာနေကောင်းတယ်နော်”

“အေး၊ ဘယ်သူများမှတ်တယ် ဖိုးချိုပါလားကွ”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာကြီး။ အရီးတို့နေကောင်းကြရဲ့လား”

“နေကောင်းပါတယ်ကွဲ့။ ဆိုပါဦး၊ လာရင်းကိစ္စကို”

“ဒီလိုပါဆရာကြီး။ ကျွန်တော် ဘွဲ့ရဆရာဆွဲခန့်လျှောက်ထားချင်လို့ပါ ဆရာကြီး။ အဲဒါ ဆရာကြီးဆီက ထောက်ခံစာယူဖို့လာခဲ့တာပါ”

“ဟေ၊ ဘယ်နှယ်ကွာ။ ဒါတော့မဖြစ်နိုင်ဘူး။ မင်းလိုဥပဒေဘွဲ့ရက ကျောင်းဆရာလျှောက်မှာဆိုတော့ ကျားသားမိုးကြီးကွာ။ ဖြစ်နိုင်မလားဖိုးချိုရဲ့”

“ဖြစ်နိုင်ပါတယ် ဆရာ။ ဖြစ်အောင်လည်းကြိုးစားမှာပါ”

“ဒါနဲ့ မင်း တရားရေးဝန်ထမ်းတို့၊ ဥပဒေဝန်ထမ်းတို့ မလျှောက်ဘူးလား။ တို့သမီး အကြီးမကြီးတောင် ဥပဒေဝန်ထမ်းဖြစ်နေပြီ”

“အရင်တော့ လျှောက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကိစ္စအဝဝကို လေဆိပ်ကထောက်လှမ်းရေးဆရာကြီး စောဘထူးက အကူအညီပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရုတ်တရက် အဖေဆုံးသွားတာနဲ့ ကျွန်တော်သွားမဖြေဖြစ်တော့ပါ ဆရာကြီး”

“ဒါနဲ့ ပညာရေးဌာန ဆရာခေါ်စာမှာ အရင်က ဥပဒေဘွဲ့တို့၊ စီးပွားရေးဘွဲ့တို့၊ စိတ်ပညာဘွဲ့တို့ကို မခေါ်ဘူးဆို”

“ဒီနှစ် ဘွဲ့ရဆွဲခန့်ဆရာခေါ်ရာမှာတော့ လျှောက်ခွင့်ရှိသွားပါပြီဆရာကြီး”

“ငါ မင်းကို ဆရာလောကကိုမဝင်စေချင်ဘူးကွာ။ ဒါ ငါ့စေတနာပါ။ ဆရာလောကဟာ ဟိုတုန်းကအဆင်ပြေခဲ့ကြပေမယ့် ဒီခေတ်ဒီစနစ်မှာတော့ အဆင်မပြေလှပါဘူး။ မင်းကို ဆရာဘဝ၊ ဆရာခံစားချက်ကိုပြောပြတာနော်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ။ ကျေးဇူးပါဆရာကြီး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုတော့ အားမလျှော့ပါဘူးဆရာကြီး”

“မင်းစိတ်ဓာတ်ကိုတော့ ဆရာကြိုက်သွားပြီကွာ။ ဒါပေမဲ့ မင်း စဉ်းစားပါဦးကွာ။ ဆရာ အခုမင်းကိုထောက်ခံချက်မပေးသေးဘူး။ နောက်တစ်ပတ်လောက်နေ စဉ်းစားပြီးမှ ငါ့ဆီကိုပြန်လာခဲ့ကွာ။ အဲဒီခါကျမှ ထောက်ခံချက်ရေးပေးမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာကြီး။ ကျွန်တော့်ကို ပြန်ခွင့်ပြုပါဦး”

“အေးပါကွာ”

နောက်တစ်ပတ် တနင်္လာနေ့တွင် ဆရာထံသို့ပြန်သွားခဲ့သည်။ ဆရာက တပျစ်တောက်တောက်နှင့် မြို့နယ်အီးစီထောက်ခံချက်ကို ပေးလိုက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီဝင် ဖြစ်ရမည်ဆို၍ အခက်အခဲတွေ့ရပြန်ပါသည်။ ကျွန်တော် ပါတီဝင်မဖြစ်သေးပါ။ ဆယ်တန်းအောင်သည့်အခါ ကျေးရွာတွင် ပါတီလျှောက်လွှာ စတင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျေးရွာအုပ်စုပါတီစိတ်များက ပညာတတ်မို့လားမသိ လျှောက်လွှာကိုပယ်ထားလိုက်သည်။ ကျန်သည့်

သုံးလေးတန်းအောင်သူများကမူ ပါတီမိတ်ဆွေမှသည် အရန်ပါတီဝင်၊ တင်းပြည့်ပါတီဝင်သာ ရောက်ရှိသွားသည်။ ကျွန်တော် ပါတီဝင်လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စ မေးမြန်းသည့်အခါ မြို့နယ်ပါတီယူနစ်သို့ တင်ထားသည်ဟုသာ ဖြေလေသည်။ မြို့နယ်ပါတီယူနစ်ရုံးသို့ သွားရောက်မေးမြန်းသည့်အခါ ကျေးရွာကလပ်စည်းမှ တင်မပေးသေးဟု သိရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘွဲ့သာရသွားသည် မြပြင်ရွာတွင် ပါတီမိတ်ဆွေကလေးမှ ဖြစ်ခွင့်မရခဲ့ရှာပါ။

ထိုအခါ မော်ရုံရွာရှိ ကိုအောင်ကျော်ရွှေနှင့် ဦးကျော်ဝင်းတို့က အကူအညီပေးပါသည်။ မော်ရုံပါတီကလပ်စည်းမှ ပါတီဝင်လျှောက်လွှာကို မြို့နယ်သို့ တိုက်ရိုက်ထောက်ခံတင်ပြပေးသည့်အပြင် မြို့နယ်ပါတီယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာဦးကိုလေးအား အကျိုးအကြောင်းပြောပြသဖြင့် အဆင်ပြေသွားပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် မြပြင်ရွာသား ကျွန်တော် မော်ရုံရွာပါတီစိတ်၏ ပါတီမိတ်ဆွေဖြစ်ခွင့်ရခဲ့လေသည်။ မော်ရုံရွာ တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းကော်မတီဝင်များဖြစ်သည့် ကိုအောင်ကျော်ရွှေနှင့်ဦးကျော်ဝင်းတို့ ကျေးဇူးကား ကြီးမားလှပါပေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဘွဲ့ရဆွဲခန့်ကျောင်းဆရာအဖြစ် ကျွန်တော်တစ်ယောက် လျှောက်လွှာတင်ခွင့် ရခဲ့ပါတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် အင်တာဗျူးဖြေရန် အသင့်ပြင်ဆင်ရပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာဦးသာထွန်းအောင်ထံသို့သွားကာ အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းရပြန်သည်။ ဆရာက စိတ်အေးအေးထားရန်နှင့် လိုအပ်ပါက ဆရာအကူအညီပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အားပေးစကားပြောခဲ့ပါသည်။ ထောက်ခံစာသွားယူစဉ်က ကရုဏာဒေါသောဖြင့် ပြစ်တင်ဆူပူခဲ့သော ဆရာသည် တပည့်၏ ဆရာဖြစ်ချင်စိတ်ကို သိသွားသည့်အခါ သူတတ်စွမ်းသမျှ များစွာအကူအညီပေးခဲ့ပါသည်။

အင်တာဗျူးဖြေဆိုပြီးနောက် တစ်လခန့်အကြာတွင် မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးမှ ဘွဲ့ရဆွဲခန့်ဆရာအဖြစ် ရွေးချယ်သည့်အမိန့်စာ ထွက်လာပါသည်။ လျှောက်ထားသူ လေးဆယ်ကျော်အနက် ပထမအသုတ်အဖြစ် ဆရာဆယ့်နှစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တစ်ပတ်ခန့်အကြာတွင် ဆယ့်နှစ်ဦးခန့်ထားပါသည်။ ဆရာဦးသာထွန်းအောင်၏ ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်တော်တစ်ယောက် အစိုးရခန့် ပညာရေး

ဝန်ထမ်းဆရာ တကယ်ဖြစ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ဆရာ၏ကျေးဇူးကား ကျွန်တော့်အဖို့ တစ်သက်မမေ့စရာပင် ဖြစ်သည်။

ဖိုးချိုတစ်ယောက် ကျောင်းဆရာအဖြစ် အလုပ်ရသည့်သတင်းသည် မြပြင် ရွာထဲသို့ ချက်ချင်းပျံ့နှံ့သွားသည်။ အိမ်နီးနားချင်း ဆွေမျိုးတွေက အတော်အံ့ဩ ကုန်ကြသည်။ သူတို့ ထင်မှတ်ထားသည်က ဖိုးချိုတစ်ယောက် ဥပဒေဝန်ထမ်း၊ တရားရေးဝန်ထမ်းအရာရှိ ဖြစ်မည်ဟု ထင်ထားကြသည်သာ။ ယုတ်စွအဆုံး လိုင်စင်ရရှေ့နေတစ်ဦးမှသည် ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေအထိ မျှော်လင့်ထားကြသည်။ ထိုအလုပ်များသည် ဂုဏ်ပါဝါရှိသလို အလွန်ဝင်ငွေကောင်းသော အလုပ်များ ဖြစ်သည်ဟု အများကသိထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် လယ်သမားဘဝ၊ မော်တော်ကုန်စာရေးဘဝ၊ ကားစပယ်ရာဘဝ၊ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ထမ်းဘဝ၊ တွဲဖက်ကျောင်းဆရာဘဝတို့ကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ဖူး သော ကျွန်တော့်အဖို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကို က မှ အ အဆုံးထိကြုံတွေ့ သိမြင်ခဲ့ဖူးပြီ ဖြစ်လေသည်။ တွဲဖက်ကျောင်းဆရာဘဝတွင် မော်ရုံရွာ ဆရာတော် က ဤသို့ဆုံးမခဲ့ဖူးလေသည်။

“ဆရာထွေး၊ ဘုန်းကြီးပြောပြမယ်။ သေသေချာချာ မှတ်ထားပါ”

“တင်ပါ့ဘုရား လိုက်နာမှတ်သားပါ့မယ်”

“ဒကာကြီးက ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်တာနော်”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“တို့ဘုရားရှင်က ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်အကြောင်း လူသားတိုင်းကို ဟော ကြားညွှန်ပြခဲ့သလို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုမှာ သမ္မာအာဇီဝကျနိုင်ပါမှ လူဖြစ် ကျိုးနပ်လိမ့်မယ်နော်။ အိမ်ထောင်ကျပြီး သားကျွေးမှု၊ မယားကျွေးမှုမှာ သမာ အာဇီဝမကျဘူးဆိုရင် ဒကာကြီးကတော့ ကိုယ်လုပ်တာ ကိုယ်ခံရမှာပဲ။ ကိုယ့်လုပ် ဆောင်ချက်ကို ကိုယ်ခံရတာဆိုတော့ နောင်ဘဝသံသရာမှာခံရမယ့် ပြစ်ဒဏ် အတွက် သားတွေ၊ မယားတွေမပါဘူးကွဲ့။ မှားမှားမှန်မှန် ကိုယ်စံ၊ ကိုယ်ခံရမှာ မလွဲ

ဘူးကွဲ့။ အဲဒီတော့ သမာအာဇီဝကျတဲ့အလုပ်ကို ရွေးပါ”

“တင်ပါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်ကြီးစားပါမယ့်ဘုရား”

“အေး၊ နောက်တစ်ချက်က ဒကာကြီးရဲ့မွေးဇာတာနဲ့ အင်္ဂုဇ္ဇာပညာအရ စိတ်နေစိတ်ထားအရ ဝန်ထမ်းလုပ်ရင်တောင် အမှန်တရားကို အလေးထားမိတဲ့ စိတ်ကြောင့် ခေတ်အခြေအနေအရ ရာထူးမတိုးတဲ့အပြင် လက်ရှိရာထူးပါ ကျ သွားနိုင်သေးတာ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဒကာကြီးက အထက်ဖားအောက်ဖိမလုပ် ဘဲ အမှန်တရားကိုသာ ရှေ့တန်းတင်တတ်တဲ့အတွက် အထက်အရာရှိတွေက သဘောကျလေ့မရှိနိုင်ဘူးကွဲ့။”

“တပည့်တော်ကို လမ်းညွှန်တော်မူပါဘုရား”

“အိမ်း၊ ဒကာကြီး ကျောင်းဆရာဇာတာပါတာမို့ အစိုးရကျောင်းဆရာ အလုပ်သာ လျှောက်ပါ။ ကျောင်းဆရာဆိုတာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမူ သမာ အာဇီဝကျသလို ဗုဒ္ဓဟောထားတဲ့ အနန္တောအနန္တဂိုဏ်းဝင် ငါးပါးထဲမှာ ပါနေလို့ပဲ။ အဲ၊ တစ်ခုတော့ မှာလိုက်ပါရစေ။ အနည်းဆုံး မူလတန်းကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဖြစ်ရင်တောင် လာဘ်လာဘကိစ္စတွေကို လက်ရှောင်လေပါ။ ရိုးသားကြီးစား မြင့်မြင့်ကြံ အမှန်လုပ်၊ ဟုတ်တာပြော သဘောထားပြည့်ဝနိုင်ပါစေကွယ်”

ထိုအခါ မော်ရုံဆရာတော်၏ နတ်လမ်းညွှန်မှုကိုလိုက်၍ ကျွန်တော် တစ်ယောက် ဥပဒေဘွဲ့နှင့်ပတ်သက်သော အလုပ်တာဝန်တို့ကို မလုပ်ဖြစ်တော့ဘဲ ပညာရေးဝန်ထမ်း ကျောင်းဆရာအဖြစ်ကို မလွဲမသွေ လုပ်ကိုင်ပါလေတော့သည်။ ကျောင်းဆရာအလုပ်ရသည်ဆိုတော့ ရွာထဲက ဦးလေးဘသိန်းက -

“ကျောင်းဆရာဆိုတာ ဘာလသုံးကျသတုံးဝေ။ ကလေးထိန်းသာသာပဲ ရှိတာ။ ဝင်ငွေအောက်ဆိုက် ရတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ကလေးတွေဆီက ချေးနဲ့၊ သေးနဲ့တွေခံပြီး မင်းမို့လုပ်ချင်တတ်တယ်”

“ဒါကတော့ ဦးလေးရဲ့အမြင်ပါ။ ကျောင်းဆရာဆိုတာ သူတစ်ပါး သားသမီးတွေ စာမတတ် တတ်အောင်၊ မလိမ္မာတာ လိမ္မာအောင်၊ မယဉ်ကျေးတာ ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမသွန်သင် စာပေသင်ပေးကြတာ။ ဆရာကျင့်ဝတ္တရားငါးပါး ဦးလေးမှ မကြားဖူးတာ။ ဦးလေးတို့က အဲဒီ မတော်မတရား၊ ဘုရားမကြိုက်တဲ့

အကြံအဖန်လာဘ်ငွေကိစ္စကိုပဲ ရှေ့တန်းတင် မက်လုံးကြီးကျနေကြတာ။ ငတ်ပါလေစေ။ သမာအာဇီဝကျတဲ့အလုပ်ကိုပဲ ကျွန်တော်ရွေးလုပ်ခဲ့တာ”

တစ်နေ့ ပညာရေးမှူးရုံးသို့ လစာသွားထုတ်စဉ် လင်းသာအလယ်တန်းကျောင်းမှ သိပ္ပံဆရာမ ဒေါ်ယဉ်နုနှင့် ဆုံဖြစ်ကြသည်။

“ထွေးတင်၊ နင်က ရုံးကိုဘာလာလုပ်တာလဲ”

“လစာလာထုတ်တာပါ ဆရာမ”

“နင်က ကျောင်းဆရာလုပ်နေတာလား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာမ”

“နင် တကယ်ပြောတာလား ထွေးတင်ရေ။ ကျားသားမိုးကြိုး”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာမ။ ဆင်ခေါင်းကျွန်းအဆုံး ကျောက်ဖြူမော်ရွာက မူလတန်းကျောင်းမှာပါ”

“ဪ၊ အေးအေး။ ကောင်းပါတယ်။ ဆရာမ ဝမ်းပါတယ်အေ”

သည်လိုနှင့် လေးလခန့်အကြာတွင် ပညာရေးမှူးရုံးသို့ လစာလာထုတ်ပြီးနောက် ဇနီးသည်ကိုလစာပေးရင်း အိမ်တွင် မိသားစုနှင့် နှစ်ရက်ခန့် နွေးနွေးထွေးထွေး နေဖြစ်သည်။ သားကြီးမောင်ချမ်းမြေ့က စကားတတ်စအရွယ် ဖြစ်သည်။ ရောက်တုန်းရောက်ခိုက် အဖေတို့အမေတို့၊ ဇနီးတို့သားတို့ဖြင့် သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း ပျော်စရာမိသားစုလေး ဖြစ်သည်။

ရွာမြောက်ပိုင်း ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့သွားစဉ် ဆရာကြီးဦးဘသာက အိမ်ပေါ်မှလှမ်းမေးသည်။

“မောင်ထွေးတင် မင်း၊ ကျောင်းဆရာလုပ်နေတယ်ဆို”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာ။ ဆရာ နေကောင်းတယ်နော်”

“အေးအေး နေကောင်းပါတယ်။ အသက် ၆၀ နားနီးနေပြီဆိုတော့ ကြာခင်သက်ပြည့်ပင်စင် ယူတော့မှာဝေ”

“ကျန်းမာရေးကို ဂရုစိုက်ပါဆရာ”

“အေးပါဝေ။ ငါ့တပည့်တစ်ယောက် ကျောင်းဆရာဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ဝမ်းသာပါတယ်ဝေ။ စေတနာမေတ္တာ ကောင်းကောင်းနဲ့ ဝန်ထမ်းကောင်းဖြစ် အောင်သာ ကြိုးစားဝေ။ တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်မှာ စေတနာအကျိုးပေးပါလိမ့် မယ် ငါ့တပည့်ရေ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာ။ ကျွန်တော် လစာနဲ့ဝယ်လာတဲ့ ကိတ်မုန့်ကို ဆရာတော် ကြီးကို သွားလှူပြီး ကန်တော့လိုက်ပါဦးမယ်”

သည်လိုနှင့် တစ်နှစ်ကျော်ခန့်အကြာတွင် ကျွန်တော် အလယ်တန်းပြဆရာ အဖြစ် ရာထူးတိုး၍ ဂျီထွော့လမ်းဆုံရှိ အမက-ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ မြို့နယ်ပညာရေးဌာန၊ ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲတွင် သံတွဲမြို့၊ အထက-၂ မှ သမိုင်းဆရာမဒေါ်အေးမွန်နှင့် ပထဝီဆရာမ ဒေါ်မြမြ သိန်းတို့နှင့် မမျှော်လင့်ဘဲ သွားတွေ့သည်။ ဆရာမနှစ်ယောက်က ကျွန်တော့် ထိပ်ကို လာပုတ်၍ အောက်မေ့စွာဖြင့် -

“ဟယ်တော့ မအေးမွန်ရေ၊ ဒီမှာ တို့ချစ်တပည့်ကြီး ထွေးတင်က ဆရာ ဖြစ်နေတာနေမှာ။ အစည်းအဝေးလာတာနဲ့ တူတယ်။ ဟုတ်တယ်၊မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာမ။ ကျွန်တော် ဂျီထွော့လမ်းဆုံက မူလတန်းကျောင်း မှာ ၈၃ ဆရာဖြစ်နေပါပြီ”

“တကယ်ပါပဲ။ တို့တပည့်က အလယ်တန်းဆရာတောင် ဖြစ်နေပြီဆိုပဲ ဝမ်းသာလိုက်တာ တပည့်ကြီးရေ”

“ဆရာမရေ ဒီကောင်ကြီးဝဋ်လည်တော့မှာ။ ကျောင်းသားဘဝက ဆိုးသမျှ ပေသမျှ သူ့တပည့်တွေဆီမှာ သူပြန်ပြီး ဝဋ်ကြွေးခံရဦးမှာဟေ့။ ခုတော့ နင့် အလှည့်ပဲနော်”

ကျွန်တော့်ဆရာမတွေက ကျွန်တော့်ကိုတွေ့တွေ့ချင်း အောက်မေ့မပြေ ထောပနာပြုကြပါသည်။ ဆရာမဒေါ်အေးမွန်က ကျွန်တော့်ကို အလွန်ချစ်ပါ သည်။ ဆရာမ၏ခင်ပွန်း ဗိုလ်ကြီးထိန်ဝင်းမှာ ငပလီ(ခလရ)တပ်ရင်း ၅၅ မှ တပ်ထောက်ဗိုလ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ နဝမတန်းတွင် တတိယဆုချိတ်သော ကျွန် တော့်ကို ဆရာမက အားပေးပါသည်။ ပန်းချီဆွဲတော်၍ စာစီစာကုံး အရေး

အသားကောင်းသော ကျောင်းစာကြည့်တိုက်များ ကျွန်တော့်ကို အလွန်ချစ်ပါသည်။ ဆယ်တန်းအောင်လျှင် ဗိုလ်သင်တန်းတက်ရန် ဆရာမက ကူညီထောက်ပံ့မည် ဟုလည်း အားခဲထားပါသည်။ သို့ရာတွင် အပေါင်းအသင်းမှား၍ အကျင့်ပျက်ကာ စာမေးပွဲနှုံးသွားသော ကျွန်တော့်ကို အတော်စိတ်ပျက်သွားပါသည်။ ဆယ်တန်း ဒုတိယနှစ်ကျမှ ကျွန်တော် အောင်ပါသည်။ သံတွဲ အထက-၂ မှ ဝိဇ္ဇာတွဲ အောင်မြင်သူ ၁၂ ဦးတွင် ကျွန်တော် ပထမဆုရရှိခဲ့ပါသည်။ အသက်တစ်နှစ် ကြီးသွား၍ ကျွန်တော် ဗိုလ်လောင်းဖြေခွင့်မရှိတော့ပါ။

ကျွန်တော် အလယ်တန်းဆရာဖြစ်ပြီး ခြောက်နှစ်အကြာတွင် ယူနီဆက်မှ (C.A.P) ဆစ်စတန်သင်ကြားရေးသင်တန်းကို ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးစိန်သောင်း လက်ထက်တွင် အထက-၂ ၌ သင်တန်းတက်ကြရပါသည်။ ထိုအခါ သံတွဲအထက-၁ တွင် ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ဆယ်တန်းပင်ရင်း မြန်မာစာဆရာမ ဒေါ်လှရွှေနှင့် စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာဆရာ ဦးသောင်းဟန် တို့နှင့် ဆရာတပည့်တွေ ပြန်ဆုံဖြစ်ကြသည်။ ဆရာမ ဒေါ်လှရွှေက ကျွန်တော့်ကို ဝမ်းသာအားရနှုတ်ဆက်၍ -

“ထွေးတင်ကြီး နင် ကျောင်းဆရာဖြစ်နေတယ်ဆို ဆရာမဝမ်းသာပါတယ် ဝေ။ ဆရာဝတ်စုံနဲ့ တအားကြည့်ကောင်းတာပဲ။ အရင်တုန်းက ဆရာမတပည့်၊ ခုကျတော့ ဆရာမလို ဆရာဖြစ်နေပြီဝေ။ ဆရာမ နင့်ကို ဂုဏ်ယူလိုက်တာဝေ။ ခု ဘယ်ကျောင်းမှာ တာဝန်ကျနေတာလဲ။ မူလတန်းကျောင်းအုပ် ဖြစ်နေပြီလား။”

“မူလတန်းပြဘဝနဲ့ တစ်နှစ်ကျော်ကျော်ပဲနေပြီး ခုတော့ အလယ်တန်းပြ ဆရာဖြစ်တာ ခြောက်နှစ်ရှိပါပြီ ဆရာမ။ ကျောင်းအုပ်တော့ မလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။ အလယ်တန်းပြဆရာ အဖြစ်နဲ့သာ ဆက်ပြီးလုပ်သွားမှာပါ ဆရာမ”

“ဘယ်အတန်းတွေ သင်တာလဲ ငါ့တပည့်ကြီး”
 “စတုတ္ထတန်းမှာ ဘာသာစုံတာဝန်ယူပြီး အတန်းပိုင်အနေနဲ့ သင်ရပါတယ် ဆရာမ။ မြန်မာစာကတော့ အထူးအလေးထား သင်ပါတယ်ဆရာမ။ ဆရာမ

ပင်စင်နီးပြီလား”

“ဆရာမ ဒီနှစ်ထဲမှာ ပင်စင်ယူတော့မှာ။ ဒါနဲ့မင်း ဝတ္ထုတွေ၊ ဒွါရာဝတီ မဂ္ဂဇင်းနဲ့ ငွေတာရီ မြဝတီမှာ တွေ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ပညာတန်ဆောင်မှာ မင်း ကဗျာတွေလည်း ဆရာမဖတ်ရတယ်။ ငါ့တပည့်က ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာ ဖြစ်နေပြီ ဆိုပါတော့”

“မြန်မာစာဆရာမရဲ့ တပည့်စစ်စစ်က စာတွေ၊ကဗျာတွေရေးတာ ဘာ ဆန်းလဲဆရာမရေ။ ဆရာမကို အားကျလို့ ဆရာမလို စာရေးတာဝါသနာပါတာ ပေါ့။ ဆရာမကပဲ ကျောင်းနံရံကပ်စာစောင်က ကဗျာကိုဖတ်ပြီး ထွေးတင်၊ နင် စာရေးဆရာဖြစ်အောင် ကြိုးစားဆို”

“အေးပါကွယ်၊ ဒါကြောင့် ဆရာမက ပိုပြီးဝမ်းသာရတာပေါ့။ ဆရာမလည်း ကဗျာတွေရေးနေတုန်းပဲလေ”

ယူနီဆက်သင်ကြားရေးသင်တန်း မပြီးမီ ဆရာဦးသောင်းဟန်နှင့် တွေ့သည့်အခါ ဆရာက မျက်မှန်ထူထူကြီး တကားကား၊ သူ့အသံဩဩကြီးဖြင့် -

“ဟေ့ကောင် ထွေးတင်၊ မင်းက ဒီကျောင်းကို ဘာလာလုပ်တာလဲ၊ မှန်မှန်ပြောစမ်း”

“ယူနီဆက်သင်တန်းလာတက်တာပါ ဆရာ”

“ဘာ၊ ဟေ့ကောင် မင်းက ကျောင်းဆရာလား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ”

“ကြံကြံဖန်ဖန်ကွာ မဟုတ်တာပြောရော့မယ်”

“တကယ်ပါဆရာရဲ့။ ဆရာလုပ်သက်ခြောက်နှစ်တောင် ရသွားပြီ”

“အေ၊ မင်းတကယ်ပြောတာနော်”

“တကယ်ပါဆရာရဲ့။ ဆရာ့ကို ကျွန်တော် မလိမ်ရဲပါဘူး”

“မင်းလို ဥပဒေဘွဲ့ရတဲ့ကောင်က ကိုယ်နဲ့ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဥပဒေဝန်ထမ်း၊

တရားသူကြီး၊ ရှေ့နေရှေ့ရပ် မလုပ်ဘဲ ကျောင်းဆရာ လာလုပ်ရတယ်လို့ကွာ”

“ဆရာ တပည့်ဆရာဖြစ်တာ ဆရာဝမ်းမသာဘူးလား ဆရာ”

“အေး၊ ဝမ်းမသာနိုင်ပေါင်ကွာ”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆရာ”

“မင်းစဉ်းစားကြည့်ကွာ၊ ဆရာဆိုတာက ကိုယ့်တပည့်ကို ဆရာထက်သာ
တာကိုပဲ မြင်ချင်တာ သဘာဝပေါ့ဝေ။ ဆရာထက် တပည့်လက်စောင်းထက်
ဆိုတဲ့စကားပုံဆိုတာ ရှိသားပဲဟာ”

“အင်း၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာရေ ကျွန်တော်က”

“တော်၊ အလကားကောင်း။ အသုံးမကျတဲ့ကောင်း။ မင်းအဖြစ်က မြင်း
အလုပ်ကို ဆင်ဝင်လုပ်နေသလို ဖြစ်နေပြီ။ ဘာမဆိုင် ညာမဆိုင်ကွာ”

“ဆရာက ကျွန်တော် ကျောင်းဆရာဖြစ်တာကို အားမပေးဘူးလား ဆရာ”

“ဘယ့်နှယ် အားပေးရမှာတုန်း။ ကျောင်းဆရာဘဝကို ဆရာက ကိုယ်တွေ့
ပါဝေ။ ခု ဆရာဘဝကိုကြည့်၊ ဖောင်စီးရင်း ရေငတ်နေရတာကိုသာ ကြည့်။ လစာ
တစ်ပဲနှစ်ပြားနဲ့ မိသားစုကို ကျွေးနေရတယ်။ မဝရေစာပဲ။ ကိုယ်က သူများလို
လည်း မဟုတ်တဲ့ စိတ်စေတနာနဲ့ ကျူရှင်မပြချင်ဘူးလေ။ လူနှိမ်တာပဲ ခံနေရ
တာပဲ။ ဝန်ထမ်းအချင်းချင်းတောင်မှ ကျောင်းဆရာဝန်ထမ်းက အောက်ကျ
နောက်ကျ အဖြစ်ဆုံးပဲ။ ဒီခေတ်မှာ ကျောင်းဆရာ၊ဆရာမတွေကို ဘယ်သူတွေက
အထင်ကြီးသတုန်း။ မျက်နှာငယ်ငယ်နဲ့ အနှိမ်ခံဘဝပါကွာ။ ဒါနဲ့များ မင်းက
ကျောင်းဆရာဘဝထဲ ဝင်ရဲသေးတယ်။ အာဂလူ၊ အာဂကောင် အံ့ပါကွာ”

“ဆရာ၊ ကျွန်တော် တစ်ခုလောက်ပြောပါရစေဆရာ”

“ဟေ၊ ဘာပြောချင်လို့လဲ ပြောလေကွာ”

“လူ့ဘဝဆိုတာ တစ်ခဏပါဆရာ။ လူဖြစ်တုန်းခဏမှာ တစ်ဘဝစာကို
မကြည့်ဘဲ တစ်သံသရာကို ကြည့်ရမှာဆရာ။ သမာအာဇီဝကျတဲ့ အလုပ်ကို
ခွေးချယ်လုပ်ရမှာ ဆရာ။ ဆရာတို့ ကျွန်တော်တို့ကြောင့် လူ့လောကမှာ ပညာ
ဘတ်နိုင်ငံဝန်ထမ်းများစွာ၊ အရာရှိအရာခံများစွာ၊ နောက်ဆုံး နိုင်ငံတော်သမ္မတထိ
လူတော်လူကောင်းတွေကို ကျွန်တော်တို့က အနစ်နာခံပြီး စစ်မှန်တဲ့ ဝါသနာ၊
စေတနာ၊ မေတ္တာ၊ အကြင်နာနဲ့ မြောက်မြားစွာ မွေးထုတ်ပေးခဲ့ကြပြီ
မဟုတ်လားဆရာ”

“အေး၊ မင်းပြောတာတွေ မှန်ပါတယ်ကွာ”

“ဒါကြောင့် ဆရာတပည့် ကျွန်တော်ဟာ ဆရာခြေရကို ထပ်ချပ်မကွာ
နင်းလိုက်ပြီး ဆရာဘဝကို ခံယူတာပါဆရာ”

ဆရာသည် ကျွန်တော့်ကို အံ့ဩလွန်းသောမျက်နှာအစုံဖြင့် စိုက်ကြည့်ရင်း
ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် မျက်နှာတွင် အပြုံးပန်းပွင့်၍ နေလေပါတော့သည်။

ခိုင်
လျော်
လွန်း
သိင်္ဃာ

ရွှေဘိုမြို့နယ်

မောင်မြထွေး (ပင်ပယ်)

ခိုင်ကျည်လွန်းသည့် နောင်ကြီးများ

ခမောင်းတုန်းရွာမော်တော်ဆိပ်တွင် သံတွဲတောင်ကုတ်ခရီးသွား မော်တော်ကြီးက ထိုးကပ်လိုက်သည်။ မော်တော်ဆလင်ကြီးက စက်ရှိုန်လျှော့ရန် အချက်ပေးသံ မြည်ထွက်လာသည်။ စက်ဆရာက စက်ရှိုန်ကိုလျှော့လိုက်သည်။ ဖောင်ဆိပ်တံတားအနီးသို့အရောက်တွင် စက်ဆရာက မော်တော်စက်ကို ဘက်ဂီယာသွင်းလိုက်သည်။

“ခရီးသည်များခင်ဗျား၊ ခမောင်တုန်းရွာဆိပ်ကိုရောက်ပါပြီ။ ခမောင်တုန်းဆင်းမယ့်ခရီးသည်များ လက်မှတ်ဖြတ်ပိုင်းလေးပေးကြပါခင်ဗျား။ မော်တော်က နာရီဝက်နားမှာမို့ ထမင်းဝယ်စားချင်ဝယ်စားနိုင်ပါတယ်”

မော်တော်စာရေးက လက်မှတ်ဖြတ်ပိုင်းများ တောင်းရမ်းအော်ဟစ်ပြောဆိုနေသည်။ မော်တော်လုပ်သားများက ဦးကြိုးပဲ့ကြိုးပစ်၍ မော်တော်ကို ဘေးတိုက်အနေအထားဖြင့်ကပ်ရန် ကြိုးစားနေကြသည်။ ဆိပ်ခံတံတားပေါ်မှ ထမင်းထုပ်ရောင်းသူများ၊ မုန့်ပဲသွားရေစာရောင်းသူများ၊ တောင်ကုတ်ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် လိုက်ပါမည့်သူများဖြင့် ရှုပ်ထွေးနေကြသည်။

“ထမင်းထုပ်တွေရမယ်နော်။ တစ်ထုပ်မှ ၅ ကျပ်ထဲပါ။ ကြက်သားပါတယ်။ အမဲသားပါတယ်။ ဝက်သားပါတယ်။ ကြက်ဥကြော်လည်း ရနိုင်ပါတယ်”

“ခမောင်းတုန်းရွာထွက်မုန့်ပါရှင်။ သကြားချိုချို၊ အုန်းသီးမွှေးမွှေးနဲ့ နှမ်းဖြောက်ဖြောက်နဲ့ လုပ်ထားတာပါ။ လက်ဆောင်အတွက် ဝယ်သွားလို့ရပါတယ်”
စက်လှေက ဆိပ်ခံတံတားကိုချဉ်းကပ်မိသည်နှင့် ခရီးသည်များက တက်

ကြဆင်းကြသည်။ နေရာယူကြသည်။ ကျွန်တော်က သံတွဲမြို့နယ်ရုံးမှ မှာလိုက်သည့်အတိုင်း ခမောင်းတုန်းမော်တော်ဆိပ်တွင် ဆင်းရန်ပြင်လိုက်သည်။ အိပ်ရာလိပ်နှင့်လက်ဆွဲအိပ်ကို လက်တစ်ဖက်စီဆွဲ၍ မော်တော်ပေါ်မှ ဖောင်ဆိပ်ခံတံတားပေါ်သို့ ဆင်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် ရွာခံဖြစ်ဟန်တူသောလူတစ်ယောက်ကို မေးမြန်းလိုက်သည်။

“ဦးလေး၊ ကျောက်ဖြူ မော်ရွာကိုသွားမယ့်ကူးတို့လှေက ဘယ်နားက ဝဲးရသလဲခင်ဗျာ”

“အေး၊ ငါတူက ကျောက်ဖြူမော်ရွာကိုသွားမလို့လား၊ ဧည့်သည်ထင်တယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်ဦးလေး။ ကျွန်တော်က ကျောက်ဖြူမော်ရွာက မူလတန်းကျောင်းကို ခုမှတာဝန်ကျတဲ့ ဆရာပါ။ တစ်ခါမှမရောက်ဖူးသေးလို့ ဦးလေးကို မေးစမ်းရတာပါ”

“ဟာ၊ ဒါနဲ့ အဆင်သင့်ပဲဆရာလေး ကံကောင်းတယ်။ ဟိုမှာ ကျောက်ဖြူမော်ကူးတို့လှေက တောင်ကုတ်လိုက်မယ့်လူကို ပို့တာနေမှာ။ ဗျို၊ ဦးကိုကြီး၊ ခင်ဗျား အပြန်မှာ ဟောသည်က ခင်ဗျားတို့ရွာကို အသစ်ရောက်လာတဲ့ ကျောင်းဆရာ လေးတဲ့။ အပြန်မှာ တစ်ပါတည်းခေါ်သွားပေးတော့ဗျို့။”

ခမောင်းတုန်းမော်တော်ဆိပ်မှထွက်လာသည့် ကူးတို့လှေကလေးသည် သူဌေးချောင်းဝအကျယ်ကြီးကိုဖြတ်သန်း၍ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ အုန်းပင်တွေစုစုနှင့် ကမ်းနားရွာကလေးသို့ ကူးတို့လှေသူ ဦးကိုကြီးက တဖြည်းဖြည်း လှော်ခတ်သွားနေသည်။ ကမ်းနားအနီးတွင်ဆောက်ထားသည့်အိမ်များကို တစ်စတစ်စ ပီပြင်ဆင်ရွားစွာ မြင်လာနေရသည်။ ကူးတို့လှေကလေးက ချောင်းအစပ်သဲသောင်ပြင်ဘွင် ထိုးမှေး၍ဆိုက်ကပ်လိုက်သည်။ အသားမည်းမည်းနှင့် လူခပ်တုတ်တုတ်ကြီး ဘစ်ယောက်က လှေပေါ်တွင် အိပ်ရာလိပ်နှင့်အတူပါလာသည့် တိုက်ပုံအနက် ဘတ်ထားသည့် ကျွန်တော့်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် အကဲခတ်နေသည်။

“ကိုစံထွန်းအောင်ရေ၊ ဒါ ငါတို့ရွာကိုအသစ်ရောက်လာတဲ့ ဆရာလေးတဲ့။ ဣလူကြီးကိုထွန်းပေါ် အိမ်ကို ပို့ပေးလိုက်ပါ။ ငါ ကူးတို့ကူးလိုက်ဦးမယ်။ ခမောင်းတုန်းကမ်းမှာ ကူးတို့ကူးမယ့်သူတွေ စောင့်နေကြတယ်။ ဆရာမို့လို့ အရင်ဆုံး

လာပို့တာ”

ကူးတို့ဆရာ ဦးကိုကြီးဆိုသူက လှေကိုတက်နှင့်ထောက်ကာ ချောင်းဝကျယ် ကြီးထဲသို့ ပြန်လည်လှော်ခတ်ကာ ခမောင်းတုန်းရွာဘက်ကမ်းဆီသို့ ပြန်လည် လှော်ခတ်သွားလေသည်။ ဦးစံထွန်းအောင်ဆိုသူသည် အိမ်ခြံဝင်းထဲမှထွက်၍ လှေဆိပ်သို့ဆင်းကာ ကျွန်တော့်အိပ်ရာလိပ်ကိုလှမ်းဆွဲရင်း -

“လာ၊ ဆရာအသစ်ရေ။ ကိုထွန်းပေါ်အိမ် ငါလိုက်ပို့ပေးမယ်။ ဆရာက ပြောင်းလာတာလား၊ အသစ်ခန့်တာလား”

“ကျွန်တော်က ဆရာအသစ်ပါ။ ဆရာအခုမှဖြစ်ကာစရှိသေးတယ်။ ဆရာဖြစ်ဖြစ်ချင်း ခန့်စာက ဒီရွာကိုကျလာတာ။ ဒီရွာက ကျောက်ဖြူမော်ရွာ ဆိုတာလား”

“ရွာကငယ်တယ်ဆိုပြီး အထင်မသေးပါနဲ့။ ဒါက ကမ်းနားစုပဲရှိသေးတာ၊ ဟိုမှာလှမ်းမြင်လား၊ အဲ့ဒါ စာသင်ကျောင်းပါ။ ဆရာက အဲ့ဒီစာသင်ကျောင်းမှာ သင်ရမှာ။ ကျောင်းရှေ့မှာက သောက်ရေတွင်းနဲ့။ ဟိုဘက်မှာတော့ ဘုန်းကြီး ကျောင်းပေါ့။ အဲ့ဒီကနေ ဟိုဘက်ကို ရွာတန်းရှည်ရှိသေးတယ်။ ကျောက်ဖြူမော်ရွာ ကုန်းတန်းပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျ”

“မသိန်းနုရေ၊ မသိန်းနုရေ၊ ဟောဒီမှာ ဆရာအသစ်ရောက်နေတယ်ဟေ့။ နှင့်မြေးတွေစာသင်ပေးဖို့ ရောက်လာတာ။ အရင်က မောင်ဟန်ဖေတစ်ယောက် တည်းရယ်။ ဒီကဆရာအသစ်နဲ့ဆိုတော့ ဆရာနှစ်ယောက်ရပြီပေါ့ကွ။ ဟန်ဖေက ဆရာကြီးဆိုတော့ သူကဆရာလေးပေါ့ကွ ဟားဟား၊ မဟုတ်ဘူးလား”

“ကိုစံထွန်းအောင်နဲ့ ဆရာနဲ့က ဘယ်လိုတွေ့လာတာလဲ”

“ခမောင်းတုန်းမော်တော်ဆိုက်လို့ ကူးတို့သမားကိုကြီး လာပို့တာပဲ။ ဒါနဲ့ ကိုထွန်းပေါ်မမြင်ပါလား”

“ဆင်ခေါင်းရွာမှာ အစည်းအဝေးရှိလို့ မနက်ကပဲသွားတာ၊ ညနေကျမှ ပြန်လာမယ်ပြောတယ်”

“ဟေး၊ ခင်ညွန့်ကြီးတို့၊ မခင်သန်းတို့၊ မကျားညွန့်စိန်တို့ရေ တို့ရွာက

ကျောင်းကို ဆရာအသစ်တစ်ယောက် အခုပဲရောက်လာတယ်။ လာနှုတ်ဆက်ကြဟေ့”

“ဟုတ်လား အရီးလေးသိန်းနဲ့ရေ၊ လာပြီလာပြီ။ ခင်သန်းရေ ဆရာအသစ်ရောက်တယ်တဲ့ဟေ့၊ မြန်မြန်လာ၊ မြန်မြန်လာကြ။”

ကမ်းနားပိုင်းရွာစုကလေးမှ အမျိုးသမီးများ၊ အမျိုးသားများ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် လာ၍နှုတ်ဆက်ကြသည်။ စုံစမ်းကြသည်။ မေးမြန်းကြသည်။ တစ်ယောက်တစ်ပေါက်နှင့် ဆူညံနေကြတော့သည်။ ကျောင်းသားများဟုထင်ရသည့် ကလေးများပါ ဆရာအသစ် ကျွန်တော့်ကို စူးစမ်းလေ့လာနေကြသည်။

“ဆရာအထုပ်တွေပေး။ သိမ်းထားပေးမယ်။ အမောပြေရေနွေးကြမ်းသောက်ပါဦး။ ဘယ်သူ့အိမ်မှာ ငါးခြောက်ကောင်းကောင်း ရှိလဲ အခုဖုတ်ပြီး ယူလာခဲ့။ ဆရာ ဒါက မြေပဲဆံကြော်၊ ဒါကထန်းလျက်ခဲပါ။ ရေနွေးသောက်ရင်း အမြည်းစားပါဦး”

“ဆရာက ဘယ်ရွာဇာတိလဲ”

“မြပြင်ရွာကပါ”

“မြပြင်ရွာဆိုတာက ဟိုဂျီထောမရောက်ခင်ရွာ ဟုတ်တယ်မို့လား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“အခြားကျောင်းက ပြောင်းရွှေ့လာတာလား၊ ဘယ်ရွာက ပြောင်းလာတာလဲ”

“ဘယ်ရွာကမှ ပြောင်းလာတာမဟုတ်ပါဘူး။ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးက ခုမှအသစ်ခန့်လိုက်တာ။ ဒီရွာကကျောင်းမှာ ဆရာစဖြစ်တာပေါ့”

“ဆရာက ဘာဘွဲ့နဲ့ ကျောင်းတက်ခဲ့တာလဲ”

“ဥပဒေဘွဲ့ပါ။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တက်ပါတယ်”

“ဪ၊ ဥပဒေဘွဲ့က ကျောင်းဆရာလာလုပ်တယ်။ ဘုရားရေ ဟုတ်မှ ဟုတ်ရဲ့လားကွယ်ရို့။ မယုံနိုင်စရာပဲဟ”

“မြို့နယ်ရုံးက ခန့်စာပါပါတယ်။ မနက်ခါကျောင်းတက်ရင် ဆရာကြီးကို ခန့်စာပြပြီး အလုပ်ဝင်ရမှာ၊ တစ်ပတ်အတွင်း ရုံးကိုရီပို့တင်ရမှာ။”

“အေး၊အေး။ ဒါလည်း ကောင်းတာပေါ့ကွာ။ ကျောင်းဆရာဖြစ်လာမှတော့ ရွာက ကလေးတွေကို စေတနာကောင်းကောင်းနဲ့ ကြိုးစားသင်ပေါ့ကွာ”

“ပျို၊ ဆရာကြီး၊ဆရာကြီး၊ ဆရာကြီးဦးဟန်ဖေ ကျောင်းကို ဆရာအသစ် လာပို့တာ။ ရွာကို မနေ့ကရောက်တယ်။ ဆရာ့ကို ကျွန်တော့်အိမ်မှာထားမှာ၊ ကျွန်တော့်မြေးတွေ စာပို့တတ်အောင်လို့ပေါ့”

“ထိုင်ပါဦး ဦးလေးထွန်းပေါ်။ ဆရာက ဒီမှာထိုင်ပါ။ မနေ့က ဦးလေး ဆင်ခေါင်းကို ရောက်လာသေးတယ်ဆို”

“ဟုတ်တယ်ဆရာကြီး။ ဘောလုံးပွဲအတွက် အစည်းအဝေးလာတက်တာပဲ”

ကျောင်းကလေးက ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်စီ၊ ပျဉ်ကာဖြစ်သည်။ အမိုးက ဓနိမိုး ဖြစ်သည်။ ကျောင်းခြံရယ်လို့ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မရှိ။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ဝင်းနှင့်ကျတော့ အုန်းပင်များ၊ ငှက်ပျောပင်များ၊ တရုတ်စံကားပင်များက စည်းရိုး သဖွယ် ကာဆီးကာထားသည်။ အောက်ခြေတွင် ပုဏ္ဏရိပ်ပင်များဖြင့် စည်းတား ထားသလိုရှိသည်။ ကျောင်းဘယ်ဘက်နှင့် ကျောင်းအနောက်ဘက်တွင် ခရာခြံ များ၊ ကျီးကန်းပင်များ၊ ရေခဲဒေသ ဒီရေရောက်တောပင်များဖြင့် ခြံစီးနေသည်။ ကျောင်းဆိုင်းဘုတ်မရှိ၊ အလံတိုင်က ဝေလာဝေး၊ အိမ်သာဆို၍ ရှာလို့ပင်မတွေ့ ဖြစ်နေသည်။ တောကျေးလက်သဘာဝမို့ သူ့ဟာနှင့်သူတော့ နေရာကျနေသည်။ ကျွန်တော် စိတ်မသက်မသာဖြစ်မိသည်။

သူငယ်တန်းကျောင်းသား ၁၅ ယောက်၊ ပထမတန်းကျောင်းသား ၁၀ ယောက်၊ ဒုတိယတန်းကျောင်းသား ၈ ယောက်၊ တတိယတန်းကျောင်းသား ၇ ယောက်၊ စတုတ္ထတန်းကျောင်းသား ၅ ယောက်ဖြင့် ကျောင်းသားစုစုပေါင်း ၄၅ ယောက်ရှိသည်။ အိမ်ခြေ ၅၀ သာရှိသည့် ရေလုပ်သားရွာကလေးဆိုတော့ ကျောင်းသားအရေအတွက်က မဆိုးဘူးဟုဆိုရမည်။ သူတို့ရွာမှာက အများစုမှာ ရေလုပ်သားများဖြစ်ကြသည်။ ရေပတ်လည်ဝိုင်းနေသဖြင့် ကျွန်းလွတ်ကလေး တစ်ခုဖြစ်သည်။ ငါးမိုင်ခန့်ရှည်လျားသည့် အရှေ့ဘက်တွင် ဆင်ခေါင်းချောင်း၊

အနောက်ဘက်တွင် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကြီး၊ မြောက်ဘက်တွင် သူဌေးချောင်း
သည်ဖြင့် ရေပတ်လည်ပိုင်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။ မြောက်ဘက်အစွန်ဆုံးရှိ
ဆင်ခေါင်းရွာ၊ ညောင်ခြေထောက်ရွာ၊ အင်ဒိုင်းကြီးရွာ၊ ကျောက်ဖြူမော်ရွာ
သည်ဖြင့် ရွာစဉ်ရွာဆက် ရှိနေသည်။ ဆင်ခေါင်းရွာတွင် ရေလုပ်ငန်း ပိုမိုထွန်း
ကားသဖြင့် ပုစွန်အဝယ်ခိုင်၊ ငါးအဝယ်ခိုင်၊ ကုန်စုံဆိုင်၊ စားသောက်ဆိုင်၊
သက်ဖက်ရည်ဆိုင်များ ရှိသည်။ နေ့စဉ်နံနက်ဈေးကလေးပင် ရှိသည်။ ကျောင်း
အုပ်ဆရာကြီး ဦးဟန်ဖေက ဆင်ခေါင်းရွာသားဖြစ်၍ ကျောက်ဖြူမော်သို့ လူသွား
သမ်းကလေးအတိုင်း စက်ဘီးဖြင့် နေ့စဉ်ကျောင်းတက်သည်။

“ကျောင်းသားတွေအားလုံး ထကြဟေ့၊ ဟောသည်ဆရာက ဆရာကြီးနဲ့
အတူ ဒီကျောင်းမှာစာသင်မယ့်ဆရာ။ ဪ၊ ဒါနဲ့ ဆရာနာမည်”

“ဦးထွေးတင်ပါ ဆရာကြီး”

“ဆရာနာမည်က ဦးထွေးတင်တဲ့မှတ်ထား။ အရင်က စာသင်တော့ ဆရာ
ကြီးတစ်ယောက်တည်းပဲ။ အခု ဆရာဦးထွေးတင် ရောက်လာတော့ ဆရာနှစ်
ယောက်ဖြစ်သွားပြီ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာကြီး”

“အရင်က ဆရာကြီးတစ်ယောက်တည်းဆိုတော့ မနိုင်မနင်း စာသင်နေရ
တယ်။ ခု ဆရာနှစ်ယောက်ဆိုတော့ အဆင်ပြေသွားပါပြီ။ ဒီက ဆရာဘွဲ့ရဆရာ
ဆိုတော့ ဆရာကြီးက ပိုဝမ်းသာတယ်။ အဲ့ဒီတော့ ငါ့တပည့်တွေ ဆရာက
ဒီရွာမှာနေရင် မင်းတို့ကိုစာတတ်အောင် သင်ပေးလိမ့်မယ်၊ ကြိုးစားကြ
ကြားလား။ ဆရာ့ကို အားလုံးလက်ပိုက်ပြီး နှုတ်ဆက်လိုက်ကြရအောင်”

“မင်္ဂလာပါ ဆရာ”

“မင်္ဂလာပါ တပည့်တို့”

“ဆရာကြီးဆီမှာ ကျွန်တော် တစ်ခုခွင့်တောင်းချင်လို့ပါ”

“ပြောပါဆရာ၊ ဘာအခက်အခဲရှိလို့လဲ”

“အခက်အခဲတော့ မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော့်ဝါသနာအရ ကျွန်တော် ဒီ
ကျောင်းကလေးကို တိုးတက်အောင်လုပ်ချင်တာပါ။ အဲဒါ ဆရာကြီးက ခွင့်ပြု

မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်လုပ်ပါရစေ။ ကျွန်တော် ပန်းချီဝါသနာ၊ စိုက်ပျိုးရေးဝါသနာ ပါတယ်ဆိုတော့ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်မှာ အပင်တွေလည်းစိုက်ချင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် ကျောင်းအိမ်သာကလေးလည်း ဆောက်ချင်တယ်ခင်ဗျ။ ကျောင်းခြံ ဝန်းကိုလည်း စည်းရိုးကာချင်တယ်ဆရာကြီး”

“ဪ၊ ဒါလား။ လုပ်ပါဆရာ၊ ဆရာကြီးခွင့်ပြုပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဆရာကိုကူညီပါ့မယ်။ ဆရာဖြစ်အောင်သာလုပ်ပါ။ ကိစ္စမရှိပါဘူး”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာကြီး၊ ကျွန်တော် နတ်ဖြစ်ခါကစပြီး လုပ်ပါ့မယ်”

ကျောက်ဖြူမော်ရွာကလေး၏ စာသင်ကျောင်း သာယာလှပရေးကို ဆရာကြီးနှင့်လက်တွဲကာ ကျွန်တော် အကောင်အထည်ဖော်ပါတော့သည်။ သစ်သားဘုတ်ကလေးရှိက်၍ ဆေးသုတ်ကာ ကျောင်းဆိုင်းဘုတ်ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ရေးသည်။ ခြံစည်းရိုးကာနိုင်ရေးအတွက် ဆရာကြီးနှင့်ကျွန်တော် အပါအဝင် ကျောင်းသူ၊ကျောင်းသားများဖြင့် ဒီဂျင်းတောမှ ဗြဟ္မင်၊ ဗြာဟ္မင်၊ မမေတိုင်များကို ခုတ်ယူကြသည်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်လျှင် ဝါးသုံးလုံး မိဘများကို မှာကြားသည်။ တစ်ပတ်အတွင်း ကျောင်းကလေးသည် ခြံနှင့်စည်းနှင့် ကျောင်းဆိုင်းဘုတ်ကလေးနှင့် တင့်တောင်းတင့်တယ် ဖြစ်လာတော့သည်။ ကျောင်းနောက်ဖေးတွင် လေးတန်း၊ သုံးတန်း ကျောင်းသားကြီးများနှင့် အိမ်သာကျင်းတူးသည်။ အိမ်သာဆောက်သည်။ ကျွန်တော်နှင့်ခင်မင်လာသူ ရွာသားအချို့က လာရောက်ကူညီပေးကြသည်။ ကျောင်းရှေ့တွင် ပင်လယ်ကမ်းခြေမှ ကဗွီးပင်ပေါက်များကို နုတ်ယူ၍ ကျောင်းရှေ့တွင် ရေလောင်းစိုက်ပျိုးထားရာ ရှင်သန်နေပြီဖြစ်သည်။ ငှက်ပျောပင်များကိုလည်း ကျောင်းပတ်လည်တွင် စိုက်ပျိုးထားသည်။ ရွာထဲမှ အုန်းပင်ပေါက်များကိုရှာဖွေ၍ ထပ်မံစိုက်ပျိုးထားလိုက်သည်။ ကျောင်းသားများ ရှာဖွေရသမျှ ပန်းပင်များနှင့်လည်း ကျောင်းရှေ့တွင် ပန်းခင်းလေးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာသလို ကျောင်းရှေ့အလံတိုင်တွင် နိုင်ငံတော်အလံက တလူလူလွင့်ပျံလျက်ရှိနေသည်။ ယခင်ကလို ဆရာတစ်ဦးတည်းမဟုတ်ဘဲ နှစ်ဦး စာသင်

ရသဖြင့် ကျောင်းကလေးတွင် စာဆိုသည့်အသံများသည် ဆူညံနေလေတော့သည်။

“မောင်ထွန်းအေး”

“ရောက်ပါတယ်ဆရာ”

“ . . . . . ”

“မောင်ကောင်းမြင့်”

“မောင်ကောင်းမြင့် မရောက်ပါဆရာ”

“သူ့အဖေတို့ သုံးထပ်ပိုက်ဆင်းတာ ပုစွန်တွေအမိအရများလာလို့ ပုစွန် ကျွဲဖြုတ်ပေးနေတယ် ပြောပါတယ်ဆရာ”

“မောင်ကောင်းမြင့်က ဒီလို မကြာခဏကျောင်းပျက်ပျက်နေတော့ စာတွေ နောက်ကျပြီး စာမေးပွဲဖြေနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး”

“သူက အလုပ်များတယ်ဆရာ၊ ကျောင်းတက်မှန်ဖို့တော့ လွယ်မယ်မထင် ပါဘူး ဆရာ”

ထိုနေ့ညနေ ကျောင်းဆင်းသည်နှင့် ပိုက်လှေဆိပ်သို့ ကျွန်တော်ဆင်းခဲ့သည်။ သုံးထပ်ပိုက်သမားများ သုံးထပ်ပိုက်များကို ကုန်းပေါ်သို့တင်၍ ဖြန့်ကျက်ထားပြီး ပိုက်တွင်မိနေသည့် ငါးပုစွန်များကို ပိုက်မှဖြုတ်နေကြသည်။ ငါးဖြုတ်သူက ဖြုတ်သည်။ ကဏန်းဖြုတ်သူက ဖြုတ်နေကြသည်။ မောင်ကောင်းမြင့်တစ်ယောက် သူ့အဖေပိုက်၌မိနေသည့် ပုစွန်များကိုဖြုတ်နေသည်မှာ ကျွမ်းကျင်မြန်ဆန်လှသည်။ ပိုက်မှဖြုတ်ပြီးသား ပုစွန်ပုံများကိုလည်း ပုစွန်တောင်းထဲသို့ထည့်သည်။ ထို့နောက် ရာဇူချိန်ခွင်၌ ပုစွန်များကို ချိန်တွယ်နေလေသည်။

“မောင်ကောင်းမြင့်ကတယ်ဟုတ်ပါလား၊ ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာပဲ”

“ဪ၊ ဆရာပါလား။ ဆရာ ဘယ်ကလှည့်လာတာလဲ။ မိန်းမရေ ဆရာ စားဖို့ ကျောက်ပုစွန်နဲ့ ငါးဗျက်လုံးအကောင်းကြီးတွေ ပေးလိုက်ပါကွာ။ ကြံတုန်းမှပေးရတာ။ ဆရာ ဒီမှာယူသွားပါ”

“ကျွန်တော်က မောင်ကောင်းမြင့် ကျောင်းပျက်ရက်များလို့ ကျောင်းစာ နောက်ကျပြီး စာမေးပွဲမအောင်မှာစိုးလို့ပါ”

“ဒီလိုပါဆရာရယ်၊ ကျွန်တော်တို့မိသားစုက ဆင်းရဲတယ်ဆိုတော့ ပိုက်

သူရင်းငှားလိုက်ရပါတယ်ဆရာ။ ကျွန်တော်တို့ ပိုက်သမားတွေက ငါး၊ ပုစွန်
မိတ်တန်းထိတန်းမှာ ရှာဖွေရတာဆရာရဲ့။ အချိန်ကန့်သန့်မှု မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့
မိသားစုမှာ သူက ဂျော်ကာပါဆရာ”

“မောင်ကောင်းမြင့် ကျောင်းပျက်ရက်များလို့ ကျွန်တော်က စေတနာနဲ့
လာပြီးပြောတာပါ။ ဘယ်လိုမှ မအောက်မေ့ပါနဲ့နော်”

“ရပါတယ် ဆရာရဲ့။ ဆရာက အခုလိုလာပြောလို့ ကျွန်တော်က ဆရာ
ကိုတောင် လေးစားမိပါတယ်။ ခင်လည်းခင်တယ် ဆရာရဲ့။”

“ကျွန်တော်က ကျောင်းပျက်ရက်တွေများတော့ မောင်ကောင်းမြင့်
ကျောင်းတက်ပျင်းလို့ မလာတာလား၊ ကျောင်းပြေးတာလားဆိုပြီး သိရအောင်
လာစုံစမ်းတာပါခင်ဗျ”

“အေးဗျာ၊ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်သား စာမတတ်စေချင်လို့မဟုတ်ပါဘူး။
ကျွန်တော်တို့က တစ်နေ့ရှာမှ ဒီပင်လယ်က ငါးတွေ၊ ပုစွန်တွေရမှ ဝမ်းရေးအဆင်
ပြေတာ ဆရာရဲ့။ ဒီကလေးက ကျွန်တော်မိဘတွေကို ကူညီနေရတာ၊ သူ့
အမေမအားရင် ကလေးလည်း ထိန်းရတယ်။ ထမင်းလည်း ချက်ရတယ်။ ပုစွန်
ရောင်းဖို့ ဒိုင်ဈေးမီအောင် ပုစွန်တွေလည်း အရေးကြီးရင်အရေးကြီးသလို
ကူလုပ်ပေးရသေးတယ် ဆရာ”

“အေးဗျာ ဒီကလေး ဒီလိုလိမ္မာမှန်းသိတော့ ကျွန်တော်ဝမ်းသာမိတာပေါ့။
မိဘအဆင်မပြေတော့ မိဘကိုလည်း ဝင်ကူပေးရမှာပဲလေ။ ကျောင်းပိတ်ရက်
တွေမှာ ကျွန်တော် သူ့ကို ကျွန်တော်နေတဲ့အိမ်ခေါ်ပြီး စာသင်ပေးပါမယ်။
ကျွန်တော့်ကို ခွင့်ပြုကြပါဦးဗျ။ ကျွန်တော် ပြန်လိုက်ပါဦးမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဆရာခင်ဗျ”

မောင်ကောင်းမြင့်သည် ကျောင်းတာဝန်ကို အလွန်လေးစားသူဖြစ်သည်။
သူတို့အတန်းမှ တာဝန်ကျတိုင်း ကျောင်းသို့ စောစောလာလေ့ရှိပြီး ကျောင်းနှင့်
ပတ်သက်သည့် သောက်ရေကိစ္စ၊ သန့်ရှင်းရေးကိစ္စ၊ နိုင်ငံတော်အလံတင်ရေး၊

ချရေးကအစ ကျောင်းတံခါးဖွင့်သည်ပိတ်သည်အထိ အားကိုးရသည့် ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သည်။

“သောက်ရေလည်း ခပ်ပြီးပြီဆရာ၊ ကျောင်းပေါ်မှာလည်း သန့်ရှင်းရေးလုပ်၊ တံမျက်စည်းသိမ်းပြီးပါပြီ။ နိုင်ငံတော်အလံ လွှတ်တင်ပြီးပါပြီဆရာ”

“အေး၊ ငါ့တပည့်က သိပ်လိမ္မာတာပဲကွာ။ တခြားကျောင်းသားတွေလို ခိုင်းနေစရာမလိုဘူးဟေ့။ ဆရာက ဒါကြောင့် ငါ့တပည့်ကို လေးစားချစ်ခင်ရတာ၊ ဆရာအချစ်ဆုံးတပည့်ကြီးပေါ့ကွာ”

“ရပါတယ် ဆရာရဲ့။ ကျွန်တော်က အိမ်မှာတောင် လုပ်နေကျအလုပ်တွေပါ ဆရာရဲ့။ ကျွန်တော့်အဖို့ အပန်းမကြီးပါဘူး၊ လုပ်နိုင်ပါတယ်ဆရာ”

“အေး၊ ကောင်းတယ်ကွာ။ ငါ့တပည့်ကြီးက သိပ်အားကိုးရတာပဲ”

နောင်တွင် မောင်ကောင်းမြင့်တို့မိသားစုနှင့် အလွန်ခင်မင်သွားလေသည်။ သူတို့ရွာအပေါ်တွင် ကျွန်တော်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကျေနပ်သဘောကျကြသဖြင့် ကျွန်တော့်ကို ရင်းနှီးချစ်ခင်ကြလေသည်။ ပိုက်တွင်ရလာသည့် ငါးကောင်းကောင်းများ၊ ကဏန်းများ၊ ပုစွန်များကို ကျွန်တော့်အိမ်ရှင် ဒေါ်လေး သိန်းနုထံသို့ လာပေးလေ့ရှိသည်။ သူတို့စေတနာကို တုန့်ပြန်သောအားဖြင့် ကျွန်တော် လစာထုတ်ရာမှ ပြန်လာသည့်အခါတိုင်း ရွာတွင် ရှားပါးသည့် အသီးအရွက်များ၊ စာအုပ်နှင့်ခဲတံများ၊ မုန့်ပဲသရေစာများဝယ်လာ၍ ပြန်လည်လက်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ရွာသူ၊ ရွာသားများသည် ကျွန်တော့်အပေါ်တွင် သားသမီးနှယ်၊ ညီငယ်မောင်ငယ်၊ တူ၊တူမနှယ်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းကဲ့သို့ ချစ်ခင်ရင်းနှီးနေကြတော့သည်။

ကျောက်ဖြူမော်ရွာတွင် ကျောင်းဆရာအဖြစ် ၆ လခန့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် ကျွန်တော့်ထံသို့ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးထံမှ ရုံးအမိန့်စာတစ်စောင်ရောက်ရှိလာလေသည်။ ဆရာဖြစ်မွမ်းမံသင်တန်းကို ကျောက်ဖြူမြို့တွင် ၃ လသွားတက်ရောက်ရန် ပေးသည့်စာဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် အလွန်ခေါင်းရွပ်သွားသလို အခက်အခဲဖြစ်သွားပါသည်။ ကျွန်တော့်တွင် သင်တန်းသွားတက်ရန် စုဆောင်းငွေမရှိပါ။ အိမ်ထောင်ကျကာစဖြစ်၍ မိသားစုတာဝန်လည်း ရှိနေသဖြင့်

သင်တန်းတက်ရန် အခက်အခဲဖြစ်နေပါသည်။ ၎င်းကိစ္စကို တစ်အိမ်တည်းနေသည့် ဒေါ်လေးသိန်းနုက သိရှိသွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် သင်တန်းကိစ္စနှင့် ရွာသို့စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဇနီးဖြစ်သူမှလည်း ကလေးငယ်ငယ်နှင့်မို့ ပို၍သာ အခက်တွေ့နေပါတော့သည်။ တစ်နေ့နံနက်သည် မောင်ကောင်းမြင့်အဖေ ကိုမြင့်ရွှေတစ်ယောက် ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။

“ဆရာ၊ ကျွန်တော် ဆရာ့ဆီကိုလာပြီး အကူအညီပေးတာပါ”

“ဘာရယ်၊ ဘယ်လို၊ ဘယ်လို ကိုမြင့်ဆွေ”

“ဒေါ်လေးသိန်းနုက လွှတ်လိုက်တာပါ။ ဆရာ့မှာ သင်တန်းသွားဖို့ ငွေအခက်အခဲရှိတယ်ဆိုလို့ ရွာသားတွေက တတ်နိုင်သမျှပါဝင်ကြပြီး စုဆောင်းပေးလိုက်တာပဲ ဆရာ။ ဒီငွေကို ဆရာလက်ခံပေးပါ ဆရာ”

“ဟာ မဟုတ်တာဗျာ။ ဒုက္ခခံလို့။ ကျွန်တော့်အခက်အခဲနဲ့ ကျွန်တော်ပါဗျာ။ ကျွန်တော် မယူပါရစေနဲ့”

“ကျွန်တော်တို့ ရွာသားတွေက စေတနာသန့်သန့်နဲ့ ထောက်ပံ့ပေးတာပါ ဆရာ။ ဘာတုန့်ပြန်ချက်မှ လိုလို့မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီငွေလောက်ကို ကျွန်တော်တို့ အဖိုးအပန်းမကြီးပါဘူး။ ဆရာမေတ္တာ၊ စေတနာက ကျွန်တော်တို့ရွာအပေါ်မှာ သိပ်တာဝန်ကျေပြီး လေးစားဂုဏ်ယူစရာကောင်းလို့ပါ”

“ဟာ၊ မဖြစ်ဘူး . . . မဖြစ်ဘူး။ ပြန်ယူသွားပါ ကိုမြင့်ရွှေ။ သင်တန်းကိစ္စက ကျွန်တော့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စပါ။ ကိုမြင့်ရွှေတို့ ရွာသားတွေနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော် ဒီငွေတွေ မယူပါရစေနဲ့ဗျာ။ မဟုတ်တာဗျာ ပြန်သာယူသွားပါတော့”

“ကျွန်တော် ဒီငွေတွေကို ပြန်မယူလာရဘူး။ ဆရာ့ကို လက်ခံစေပြီးမှ ခင်ဗျားပြန်လာပါ။ ဒီငွေတွေ ဆရာ့လက်ထဲ မအပ်ရမချင်း ရွာကိုပြန်မလာခဲ့နဲ့လို့ ရွာလူကြီးဦးလေးထွန်းပေါ်နဲ့ ဒေါ်လေးသိန်းနုက မှာလိုက်ပါတယ်။ ရွာသားတွေကလည်း မှာလိုက်ပါတယ်ဆရာ။ ဒီငွေကို ဆရာလက်မခံရင် ကျွန်တော် ဒုက္ခရောက်မှာ”

ကျွန်တော့်မှာ ဘာမှပြန်မပြောသာတော့ပေ။ ကျွန်တော့်ထံမှ ငြင်းပယ်သည့်စကား ထပ်မထွက်လာသဖြင့် ငွေထုပ်ကလေးကိုချထားခဲ့ကာ ကိုမြင့်ရွှေ

ဘစ်ယောက် ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် ပြန်သွားလေတော့သည်။ ကျောက်
ပြုမော်ရွာသားများသည် ဤ၍၍မျှ ကျွန်တော့်အပေါ်တွင် အလွန်စေတနာ
ကောင်းသည့် ရွာသားများပင်ဖြစ်လေသည်။ ထိုငွေနှင့် မိသားစုရှိစုမဲ့စုငွေ
ပေါင်းစပ်ကာ ကျွန်တော် ဆရာဖြစ်မွမ်းမံသင်တန်းသို့ ချောမောစွာ တက်ရောက်
အောင်မြင်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

“ချစ်ခင်ပေါင်းသင် ဆက်ဆံခြင်းက ကွေကွင်းနောက်ဆုံးရှိချေ၏။” ဟူသည့်
ခမ္မတရားစာကလေးသည် ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော့်သွေးချင်းသားချင်း ဆွေမျိုး
အရင်းသဖွယ် ချစ်ခင်ကြမှုကို မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြခဲ့လေသည်။ တစ်နေ့
တွင် လစာသွားထုတ်ရင်း ဆရာကြီးက ကျွန်တော့်အတွက် လစာများပေးပြီးနောက်
မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးမှ အမိန့်စာတစ်စောင်ကို ပေးလေသည်။

“ဆရာထွေး၊ ခင်ဗျားတော့ဝမ်းသာပေတော့”

“ဘာအမိန့်စာလည်း ဆရာကြီး။ သင်တန်းတက်ရောက်ဖို့ အမိန့်စာ
လာပြန် ပြီလား”

“ခင်ဗျား သေသေချာချာလည်း ဖတ်ကြည့်ဦးလေဗျာ။ အပြစ်တင်
မစောပါနဲ့ ဆရာထွေးရဲ့။ ရာထူးတိုးပြောင်းမိန့်စာဗျ”

“ဟင်၊ ဟုတ်လား”

ကျွန်တော် အလွန်ပျော်သွားပါသည်။ ဆရာကြီးက ကျွန်တော့်မျက်နှာ
ကိုကြည့်ပြီးတော့ ပြုံးနေပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော် အခင်မင်ဆုံးဖြစ်သည့်
သည်ရွာသား၊ သည်ကျောင်းသားတွေကို ကျွန်တော် ခွဲခွာရမည်ဆိုသည့် အသိ
ပံ့ပိုးကြောင့် ရင်တွင်ခံစားသွားမိသည်။ ဆရာကြီးက ကျွန်တော့်မျက်နှာ ချက်ချင်း
ပြောင်းလဲသွားသည်ကို ကြည့်ကာ -

“ဘာလဲ၊ ခင်ဗျား ရွာသားတွေနဲ့ ကျောင်းသားတွေကို မခွဲနိုင်ဖြစ်
သွားပြီမဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဒီလိုမျိုး အကြိမ်ပေါင်းမနည်းဘူး ခံစား
ခဲ့ရတာပဲ။ ဒီသံယောဇဉ်က တော်တော် နားလည်ရခက်တယ်ဗျ။ ဆရာ၊ တပည့်

ဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်က တော်တော်ကြီးမားတယ်ဗျ။ ဆရာထွေးတို့ ကျောင်းသား ဘဝက ဆရာတွေ အကြိမ်ကြိမ်ပြောင်းသွားခဲ့တာ ခံစားဖူးပြီမဟုတ်လား။ ပြန်စဉ်းစားကြည့်ပါဦးဗျ”

“ဒါက သဘာဝတရားပဲလေ။ ဆရာထွေး ဖြေသာနိုင်မှာပါ”

ကျွန်တော့်ဆီမှ စကားတစ်လုံးမျှဆရာကြီးကို ပြန်မပြောဖြစ်ပါ။ ကျွန်တော့် ပါးစပ်သည်လည်း ဆွံ့အနေသူတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေသည်။ ရင်ထဲတွင် သံယောဇဉ်မီးများ တောက်လောင်နေတော့သည်။ ထိုရက်များအတွင်း တစ်နေ့ပြီး တစ်နေ့သာ ကုန်ဆုံးသွားသည်။ ကျွန်တော်တစ်ယောက် အိပ်မပျော်၊ စားမဝင်ပါ။ နှလုံးသားထဲမှာ ပူလောင်နေသလို ခံစားရပါသည်။ ဦးလေးကြီးထွန်းဘော်က တရားချပါသည်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှ အပူလုံးကို ပေါ့သွားစေဟန် တူပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်ရင် အပူမသက်သာခဲ့ပါ။

“ဆရာလေး စိတ်မကောင်းမဖြစ်ပါနဲ့။ ကျွန်တော်တို့ရွာအပေါ်မှာ တာဝန် ကျေပါတယ်လို့ ကျွန်တော်အပါအဝင် ရွာသားတွေက ယုံကြည်ကြပါတယ်။ ဆရာ မှာလည်း မိသားစုတာဝန်တွေ ရှိသေးတယ်မဟုတ်လား။ အခြေအနေမပေးလို့ မသက်မသာနေကြရတာပဲ မဟုတ်လား။ လင်နဲ့မယား၊ သားနဲ့အမိ၊ ဆရာနဲ့ တပည့်ဆိုတာ သံယောဇဉ် ကြီးတတ်ကြတာ သဘာဝကျပါတယ်ဆရာ။ မူလတန်း ပြဆရာဘဝကနေ အထက်တန်းဆရာဘဝ အဆင့်ဆင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရဦး မယ်လေ၊ တာဝန်တွေ ဆရာမှာရှိနေသေးတယ်”

ပျော်ရာမှာမနေရ တော်ရာမှာသာနေရသည်ဟူသည့် စကားပုံ၊ စကား သည်လည်း ကျွန်တော့်အတွက်လား ထင်ရသည်။ ရွာသားတွေ၊ တပည့်တွေနှင့် ချစ်တုန်း၊ ခင်တုန်းမှာ ကျွန်တော် သူတို့တစ်တွေနှင့် ခွဲခွာရမည်။ ပြောင်းရွှေ့ရမည်။ ပျော်ရာ ကျောက်ဖြူမော်ရွာကလေးကိုခွဲခွာ၍ တော်ရာ ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်း သို့ ကျွန်တော် တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားမို့ မလွဲသာမရှောင်သာ ပြန်ခဲ့ရမည်သာဖြစ် သည်။ ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းတွင် နှုတ်ဆက်ပွဲလုပ်ကြသည်။ ကျောင်းသားတွေက ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်ကန်တော့ကြသည်။ ရွာသားတွေက ဝမ်းနည်းကြသည်။ ကျောင်းသားတွေက ငိုကြသည်။ ကျွန်တော်လည်း မျက်ရည်ကျမိသည်။ ဆရာ

ကြီးက ဝိုင်းထိန်းပေးသည်။ မျက်ရည်သုတ်၍ ခမောင်းတုန်းမော်တော်ဆိပ်သို့ လိုက်ပို့ကြသည်။ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများပေးကြသည်။ ငါးခြောက်၊ ပုစွန်ခြောက်များ ပေးကြသည်။ ကရ၊ ယောက်သွားများလည်း ပါသည်။ ပျားကဏန်းတွေလည်း ပါသည်။ ကျွန်တော် စက်လှေမော်တော်ပေါ်သို့တက်၍ ပစ္စည်းများ ခနရာချပြီးသောအခါ လူစုံသဖြင့် တောင်ကုတ်မှလာသည့် စက်လှေသည် သံတွဲကင်းမော်ဆိပ်ဆီသို့ ကမ်းခွာဦးတည်ခုတ်မောင်းခဲ့သည်။

“ဘော် . . . ဘူ . . . ဘော် . . . ဘူ . . . ဘော် . . . ဘော် . . .”

“ဆရာလေး တာတာ၊ ဆရာ့ကိုနှုတ်ဆက်ပါတယ်”

“ဆရာ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရင် ရွာကိုအလည်တစ်ခေါက်လာခဲ့ပါ”

တပည့်များက မျက်ရည်အရွဲသားနှင့် နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ရွာသားများက လက်ငွေယမ်း၍ တာတာပြသည်။ ဩော်၊ ခိုင်ကျည်လွန်းသည့် မေတ္တာနှောင်ကြီးများပေတကား။ စက်လှေသည် အရှိန်ပြင်းပြင်းနှင့် ခုတ်မောင်းသွားနေရာ ခမောင်းတုန်းဆိပ်ကမ်းနှင့် ကျောက်ဖြူမော်ရွာကလေးသည် ဝေး၍ဝေး၍ ကျန်နေရစ်ခဲ့လေတော့သည်။

ထာဝရ နုဇာန်ချင်း

မောင်မြထွေး <အေအမ်>

ထာဝရသူငယ်ချင်း

“ဆရာချို၊ ဒေါ်တင်သန်းသွေးတိုးပြီး မူးလဲလို့”

“ဟေ၊ ဟုတ်လား။ အခု ဘယ်လိုနေသေးလဲ”

“ဒေါက်တာမြင့်နိုင်ကိုခေါ်ပြီး သွေးပေါင်ချိန်ကြည့်တော့ အပေါ်သွေးများပြီး သွေးပေါင်ချိန်တအားတက်နေတယ်”

“ခု၊ ဆေးခန်းကို ယူပြီးပြီလား”

“သတိလစ်နေလို့ ဆရာဝန်က ဆေးရုံကိုပို့ခိုင်းတယ်။ အခုပဲကားငှားပြီး ဆေးရုံကိုယူသွားကြပြီ”

“အေး၊ အေး။ ကျောင်းလည်းဆင်းကာနီးနေပြီ။ ဆရာကြီးကိုပြောပြီး ငါ ခုချက်ချင်းလိုက်သွားမယ်”

ရုံးခန်းထဲတွင် ဆရာကြီးကိုအခန့်သင့်တွေ့ရသည်။ ဆရာကြီးကို အကျိုးအကြောင်းပြောပြဖြစ်သည်။

“ဆရာကြီး၊ ဟိုဘက်ကျောင်းက ဆရာမဒေါ်တင်သန်း သွေးတိုးပြီး မူးလဲသွားတယ်ပြောတယ်။ ဆေးရုံကိုယူသွားပြီတဲ့။ ကျွန်တော် သတင်းသွားမေးလိုက်ဦးမယ်”

“ဪ၊ ဟုတ်လား။ ဘယ်တုန်းကဖြစ်တာပါလိမ့်”

“ဆရာတင်ထွန်း ကျွန်တော့်ကို အခုပဲလာပြောသွားတယ်”

ဝါဆိုလမို့ မိုးဖွဲဖွဲများက စတင်ရွာသွန်းနေသည်။ မိုးကာအင်္ကျီကိုခြံ၍ ကျောင်းဝန်းထဲမှထွက်လိုက်သည်။ ဂိတ်မှထွက်စပြုနေသည့် (မထသ)လှိုင်းကား

ပေါ်သို့ အပြေးအလွှားခုန်တက်လိုက်သည်။ မိုးတွင်းကာလဖြစ်၍ မိုးရွာသွန်းမှုများ၍ လိုင်းကားပေါ်တွင် ခရီးသည်နည်းနည်းရှင်းလှသည်။ ရွာနှင့်မြို့က ဆယ်ခိုင်ဝေးသဖြင့် ကားက တစ်နာရီနီးပါးကြာသည်။ လိုင်းကားဖြစ်၍ ဟိုတန်ဒီတန်နှင့် ခရီးဖင့်နေခြင်းဖြစ်သည်။ စိတ်က ပိုလောနေသဖြင့် ကားသွားနေသည်မှာ ပို၍နှေးသယောင်ထင်မိသည်။

လမ်းခုလတ်တွင် မိုးက ပိုမိုရွာသွန်းလာသည်။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး အဆက်မပြတ်ရွာသွန်းနေသည်။ မိုးရွာသည်နှင့်အမျှ ရေပါသဖြင့် လမ်းဘေးတစ်လျှောက်တွင် ရေတွေဒလဟောစီးဆင်းနေကြသည်။ ကောင်းကင်တစ်ခွင်လုံး မိုးသားများဖြင့် မည်းမှောင်ပိတ်ဖုံးနေသည်။ အနောက်တောင်ဘက် ပင်လယ်ဆီမှ မိုးသားတိမ်လိပ်ကြီးများ တစ်ရပ်ရပ်ပြေးတက်လာနေကြသည်။ မိုးနှင့်အတူ လေပြင်းကပါ တစ်ချက်တစ်ချက် ရောမွှေတိုက်လိုက်သေးသည်။ လမ်းဘေးရှိသစ်ပင်ကြီးငယ်များ ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားနေကြသည်။ ဒီရေဖျားသေရက်ဖြစ်သဖြင့် ဒီအတိုင်းသာ မိုးညလုံးပေါက်ရွာပါက မြို့ပေါ်မှာ ရေကြီးပေတော့မည်။ ချောင်းဖျားဘက်ဆီတွင် မိုးရွာနေသည်ကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ချောင်းရေကျမှာ သေချာနေတော့သည်။

“ဆေးရုံဂိတ်ဆင်းမယ်ဟေ့”

“ဆရာ အလျင်စလိုမဆင်းပါနဲ့၊ ကားရပ်မှဖြည်းဖြည်းဆင်းပါ”

အလျင်လိုနေသည့်ပုံကိုကြည့်၍ ကားစပယ်ယာလေးက ကျွန်တော့်လက်ကိုင်ကိရိယာ တားဆီးလိုက်သည်။ ကားအရှိန်လျော့သည်နှင့် ရပ်အောင်ပင်စောင့်နေဖြစ်ဘဲ ကားပေါ်မှခုန်ဆင်းလိုက်သည်။ လမ်းဘေးဝဲယာကိုကြည့်ကာ လမ်းကိုအမြန်ဖြတ်ကူးလိုက်သည်။ မပြေးရုံတမယ်ခြေလှမ်းများဖြင့် ဆေးရုံခြံဝန်းထဲသို့ ဝင်သွက်သွက်ပြေးဝင်သွားမိသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုအရှိန်ကြောင့် ဆေးရုံဝန်းကျင်တစ်ဝန်း မိုးငွေ့များဖြင့်ခြုံသိုင်းကာ မှုန်ဝါးဝါးဖြစ်နေသည်။ ဆေးရုံဆင်ဝင်ဝတွင် ခေါက်သိမ်းကုတ်များကို မိုးကာအင်္ကျီကိုချွတ်လိုက်သည်။ မိုးကာကိုမိုးရေများခါ၍ ခေါက်သိမ်းကုတ်များကို လက်ဆွဲဘေးအိတ်ထဲသို့ ထည့်ထားလိုက်သည်။ ထမင်းပို့ချိန်နီးပြီဖြစ်၍ မိုးများအဝင်အထွက်ရှိနေကြသည်။

အမျိုးသမီးလူနာဆောင်ဘက်သို့ ကွေ့ဝင်လိုက်သည်။ လူအတော်များများ

ဝိုင်းအုံနေသည်ကိုကြည့်၍ ရှာဖွေနေရန်မလိုဘဲ မတင်သန်း၏ခုတင်ဖြစ်ကြောင်း အတပ်သိလိုက်သည်။ ဆရာဝန်နှင့် သူနာပြုဆရာမများ အလုပ်ရှုပ်နေကြသည်။ သတင်းမေးသူအချို့ကလည်း ရစ်သီရစ်သီနှင့် ဝိုင်းရံနေကြသည်။ မတင်သန်း၏ ခင်ပွန်းနှင့်သူ့သမီးများ၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုက မျက်နှာတွင်အတိုင်းသားပေါ်နေကြသည်။ သတင်းမေးသူများလည်း မျက်နှာမကောင်းကြပါ။ လူအချို့ကိုဖယ်ရှား၍ မတင်သန်းခုတင်ရှိရာသို့ အနီးကပ်တိုးသွားခဲ့သည်။ မတင်သန်းသည် ခုတင်ထက်တွင် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေသလိုရှိသည်။ အသက်ရှူနေရုံမှတစ်ပါး မည်သို့မျှလှုပ်ရှားမှုမရှိချေ။

“သိပ်ပြီးတော့ ဝိုင်းအုံမနေကြပါနဲ့ဗျာ။ လူနာဆီကို လေဝင်လေထွက်ကောင်းဖို့လည်း လိုသေးတယ်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းကပ် နေကြပါဗျာ။ ကျွန်တော်တို့က လူတွေရှုပ်နေတော့ လုပ်ရကိုင်ရတာ မလွယ်ကူဘူး။ ဒီမှာက လိုတာကို ချက်ချင်း အရေးပေါ်ဆောင်ရွက်နေရတာ။ အလိုက်ကန်းဆိုး မသိတတ်ကြဘူး။”

“ကျေးဇူးပြုပြီး ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာနေပေးကြပါရှင်”

ဆရာဝန်က လူနာမေးများကိုမာန်မဲနေသည်။ သူနာပြုဆရာမကလေးပါ တောင်းပန်၍ လက်ဖြင့်တားနေသည်။ ဆရာဝန်ထိုးသော ဆေးပုလင်းခွံကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အသက်ကယ်ဆေးဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်နားလည်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ သူနာပြုဆရာမလေးကို တစ်နေရာခေါ်၍ တီးတိုးမေးဖြစ်သည်။ သွေးပေါင်အတက်များ၍ ဦးနှောက်သွေးကြောများ ပေါက်ထွက်နိုင်သည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြပါသည်။ မျှော်လင့်ချက်မရှိနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဦးခေါင်းကို အနည်းငယ်လှုပ်ရှားပြပါသည်။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးများ ပြာဝေသွားပါသည်။ နှလုံးခုန်နှုန်းလည်း မြန်လာသလို တွေ့မိပါသည်။ သက်ပြင်းချကာ မည်သူ့ကိုမျှ အသိမပေးတော့ဘဲ လူနာဆောင်ထဲမှ ကျွန်တော်ပြေးထွက်ခဲ့ပါသည်။ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ မတင်သန်းကို နာရီပိုင်း သို့မဟုတ် ရက်ပိုင်းတွင် ခွဲခွာကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း နားလည်မိပါသည်။ ကျွန်တော့်ရင်တွင်းတွင် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစိတ်များဖြင့် တင်းကျပ်မွန်းဆို့လာပါသည်။ စိတ်ကိုတင်းသည့်ကြားမှပင် မခံစားနိုင်တော့သည့်အဆုံး ကျွန်တော့်မျက်ဝန်းတွင် မျက်ရည်များစိုစွတ်လာပါတော့သည်။

မိုးသည် ညလုံးပေါက်ရွာသွန်းခဲ့သည်။ ပါးလိုက်သည့် မိုးရေများကလည်း ဟောဟောခိုင်းခိုင်း စီးဆင်းနေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာနောက်ဘက် ချောင်းကလေးပင် ပြည့်လျှံနေပြီ။ ရေစီးက ပြင်းထွန်စွာစီးဆင်းနေသည်။ မနက်မိုးလင်းသောအခါ (မထသ)လိုင်းကားများ မြို့ပေါ်မှမလာဖြစ်ကြပါ။ ဈေးသည်အချို့ အဝက်ပင် ထော်လာဂျီဆိုင်ကယ်များဖြင့် ပါလာတတ်ကြသည်။ မေးမြန်းကြည့်သောအခါ မြို့ပေါ်တွင် ရေတဖြည်းဖြည်းချင်း တက်စပြုနေပြီဟု သိရသည်။ ဆိုင်ကယ်များ၊ ကားများ မြို့ပြင်ရပ်ကွက်တွင် ရပ်တန့်ထားရသည်။ ကြုံရာကားတစ်စီးဖြင့် ကျွန်တော်လိုက်ပါသွားမိသည်။ ဆေးရုံရှေ့လမ်းမပေါ်ကို ရေကျော်နေသဖြင့် မသွားနိုင်တော့ကြောင်း သိရသည်။ ရေက တဖြည်းဖြည်းတိုးတိုး၍လာရာ ဆေးရုံပေါ်ထိ ရေကရောက်ရှိလာချေသည်။ လှေကြုံမရသဖြင့် ကုန်းကမူ ကားလမ်းဘေးတွင် ကျွန်တော် ငုတ်တုတ်ကလေးထိုင်နေမိသည်။

“ရေက တော်တော်အတက်မြန်တာ”

“တမဟုတ်ချင်း ပြည့်ပြည့်လာတယ်။ ရေစီးကလည်း သန်ပါဘိသနဲ့”

“ဆေးရုံက လူနာတွေတောင် လမ်းဟိုဘက်က ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုပြောင်းရွှေ့ပေးနေကြရတယ်”

“ရေပေါင်လောက်မှာတင် ကြက်ခြေနီတွေ၊ စေတနာရှင်လူငယ်တွေ ဝိုင်းကူရွှေ့ပြောင်းပေးကြတယ်”

“ဟိုကျောင်းဆရာမတစ်ယောက်ကတော့ သတိလစ်နေတာကြာပြီ၊ အပြောင်းအရွှေ့မလွယ်လို့ ခုတင်တွေဆင့်ပြီး ရေလွတ်အောင်ထားရတာ”

လူအများ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောဆိုနေကြသည်။ ရေက တက်သထက် တက်လာရာ ရေဝိုင်းနေသော မြို့ကလေးကိုကြည့်၍ ကျောင်းတက်အမိ ကြုံရာဆိုင်ကယ်တစ်စီးဖြင့် ရွာပြန်ခဲ့ရသည်။

ကံဆိုးမသွားလေရာ မိုးလိုက်လို့ရွာချေသည်။ မိုးရွာရုံတင်မက ရေကပါ ကြီးလိုက်သေးသည်။ သွားနိုင်လာနိုင် ဝေဒနာရှင်အချို့ ရွှေ့ပြောင်းကြသော်လည်း မတင်သန်းက နေ့လား၊ ညလား၊ နာရီပိုင်းလား ဖြစ်နေသဖြင့် သူ့ကိုဲ့ကွက်၍

မသယ်ရဲ၊ မယူရဲကြချေ။ သူကတော့ဖြင့် လောကကြီးကို မေ့လျော့နေဟန်တူသည်။ စဖြစ်သည်မှ နာရီပိုင်းအတွင်း သတိနည်းနည်းပြန်လည်လာခဲ့သည်။ သူ စကားနည်းနည်းမေးဖြစ်ပြောဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့သတိရသဖြင့် သူ့မိသားစုရော၊ လူနာစောင့် အားလုံး အားတက်သွားကြသည်။ သို့ပါသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် သတိလုံးဝ ပြန်မလည်တော့သဖြင့် စိတ်ပျက်အားငယ်ကြရပြန်ပါသည်။ ရေကတစ်ရက်နှင့် မကျ၊ နှစ်ရက်နှင့်မကျ။ သူလည်း တစ်ရက်နှင့်သတိမရ၊ နှစ်ရက်နှင့်သတိမရသဖြင့် မျှော်လင့်ချက် လုံးဝကင်းမဲ့သွားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့်စိတ်ကူးထဲတွင် ထင်မိပါသည်။ သူသည် ဘဝဟောင်းကိုစွန့်ခွာရန်အတွက် ဘဝသစ်ကို အပြေးအလွှားရှာနေမည်လား။ သူ့ကျောင်းသို့ပြန်၍ သူ့တပည့်တွေကို စာသင်ချင်သင်နေမည်လား။ သူ့အိမ်သို့ပြန်၍ သူ့လင်၊ သူ့အမေ၊ သူ့သမီးတွေအတွက် ချက်ပြုတ်ဖွတ်လျှော်ကောင်း လျှော်နေမည်လား။ ဒါမှမဟုတ် ဦးတည်ချက်မရှိသော ခရီးဝေးတစ်ခုကို သူသွားကောင်းသွားနေမိပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်နှင့် မတင်သန်းတို့သည် တစ်ရွာတည်းတွင် မွေးဖွားလာသူများဖြစ်ကြသည်။ မိန်းကလေးသူငယ်ချင်းများထဲတွင် မတင်သန်းသည် ကျွန်တော့်ကို အခင်မင်ဆုံး သူငယ်ချင်းမိန်းကလေးဖြစ်သည်။ မူလတန်းအဆင့်အောင်၍ အလယ်တန်းကျောင်းပညာကို ရွာနှင့်သုံးမိုင်ဝေးသည့် အလယ်တန်းကျောင်းရှိရာ ရွာသို့ လှမ်းတက်ကြရသည်။ လိုင်းကားမပြေးဆွဲသေးသဖြင့် ခြေလျင်လှမ်းတက်ကြရသည်။ ထမင်းစောစောချက်စား၍ ခုနစ်နာရီခွဲတွင် အုပ်စုလိုက်ဖွဲ့ကာ ကျောင်းသွားတက်ကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ နွေ့ မိုး၊ ဆောင်း သုံးဥတုစလုံး ခြေလျင်ခရီးဖြင့် ကျောင်းတက်ကြရသည်။

ချည်လွယ်အိတ် ခပ်နွမ်းနွမ်း၊ ဖဲထီးစုတ်၊ ဝါးခမောက်အပျက်များကိုဆောင်း၍ မိုးကြားလေကြားမှာ ကျောင်းသွားခဲ့ရသည်။ မိုးသည်းထန်သော နေ့ရက်များတွင် မိုးမလုံသဖြင့် မိုးစိုကာ အိမ်ပြန်ရသည်မှာလည်း မနည်းလှချေ။

“ဖိုးချို၊ ကျောင်းပြေးကြရအောင်”

“ဟာ၊ မဖြစ်ဖူးထင်တယ်။ ဆရာသိရင်အရိုက်ခံရမှာ”

“ဆရာ မသိနိုင်ပါဘူးကွ။ ညနေကျောင်းဆင်းချိန်ကျမှ ကျန်တဲ့ကျောင်းသားတွေနဲ့ရောပြီး ပြန်ကြတာပေါ့”

အောင်ဝင်းက အဖော်လာစပ်သည်။ အောင်ဝင်းတို့က ကျောင်းပြေးနေကျ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က တစ်ခါမျှ ကျောင်းမပြေးဖူးသဖြင့် ကြောက်နေမိသည်။ ရှစ်တန်းကျောင်းသား ကိုမောင်ကြီးက ထပ်ဆွယ်လာသည်။

“ငါတို့ပြေးနေကျပါကွ။ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ငါတို့နဲ့ ရဲရဲသာလိုက်ခဲ့ပါ။ ဘယ်လောက်ပျော်စရာကောင်းတယ်ဆိုတာ မင်းသိသွားမယ်”

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေပြောဆိုသံကို ကြားသောအခါ မတင်သန်းက ကျွန်တော့်ကို ဟန့်တားလာသည်။ မျက်နှာထားတင်းတင်းနှင့် ပြောသည်။

“ဖိုးချို လိုက်မသွားနဲ့နော်။ စာတွေနောက်ကျနေလိမ့်မယ်။ သူများဆွယ်တိုင်း မပါနဲ့။ ဟိုကောင်တွေက အကျင့်ပျက်ကောင်တွေ။ နင် လူပေါင်းမှားသွားမယ်”

“အောင်မယ် မိတင်သန်း၊ နင်က ဘာလာရှုပ်တာလဲ။ ဆရာကြီးလာမလုပ်နဲ့။ အောင်ဝင်းလက်သီးက နယ်မရွေးဘူးနော။ နာသွားလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားတော့။ လာ၊ ဖိုးချို ဒီကောင်မလေးစကား နားမယောင်နဲ့”

မိန်းကလေးများအုပ်စုနှင့် ကျန်ကျောင်းသားအုပ်စု အသီးသီးက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို ကွက်ကြည့်ကွက်ကြည့်နှင့် ကျောင်းသို့ဆက်သွားကြသည်။ ဗိုလ်တီကလစ် အုန်းခြံတောင်ဘက်ရှိ ဖော့ချုံတောကြီးထဲတွင် ကျွန်တော်တို့စခန်းချကြသည်။ ဖော့ချုံမှာ ကြီးမားလွန်းသဖြင့် စခန်းကောင်းလှသည်။ လွယ်အိတ်အသီးသီးကို ချောချုံကိုင်းများတွင် ချိတ်ဆွဲထားကြသည်။ ကျောင်းပြေးသူစုစုပေါင်း ၅ ယောက်ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင် ရေကူးကြသည်။ ထို့နောက် ငှက်ပျောချောင်းဆည်ထဲတွင် ကန်ရေထပ်ကူးကြသည်။ ပင်လယ်ရေကူးရသည့် အရသာနှင့် ကန်ရေကူးရသည့်အရသာက မတူညီကြချေ။ တစ်မျိုးတစ်ဘာသာစီဖြစ်သည်။ ကန်တစ်ဖက်စောင်းရှိ ဦးဘသစ်ငှက်ပျောခင်းတွင် ငှက်ပျောသီးအမှည့် ရှာခူးကြ

သည်။

“ဖိုးချို၊ အုန်းသီးရေသောက်ရအောင် အုန်းသီးသွားခူးကြမယ်”

“ဖြစ်ပါ့မလားကွ။ ခြံစောင့်ကြီးလိုက်လို့ ပြေးနေရဦးမယ်”

“ခြံစောင့်ကြီးမရှိဘူးကွ။ ငါသွားပြီးလေ့လာပြီးပြီ။ မနက်ကတည်းကပဲ စက် ဘီးနဲ့ မြို့ကိုတက်သွားတယ်”

ပင်လယ်ကမ်းစပ်ရှိ အုန်းပင်နိမ့်နိမ့်ကလေးများသည် ပြွတ်ခဲအောင်သီးနေကြသည်။ ကျွန်တော်က အုန်းပင်ကိုတက်၍ အုန်းသီးခိုင်မှအုန်းသီးများကို တစ် လုံးချင်းခူး၍ အောက်သို့ပစ်ချပေးနေသည်။ သဲဖြူညှဲညှဲတွင် အုန်းသီးတို့က နှစ် ဝင်သွားသဖြင့် အုန်းသီးကြွေသံကိုမကြားရ။ ကျန်လူများက အုန်းသီးများကို သယ် ယူသွားကြသည်။ အောင်ဝင်းတို့၊ တင်ညွန့်တို့၊ ကိုမောင်ကြီးတို့တွင် စားသောက် စရာများ ကြိုတင်ယူဆောင်လာကြသည်။

“ပင်ပန်းသွားပြီကွာ။ နေ့လယ်စာစားကြရအောင် စီစဉ်ကွာ”

“အောင်ဝင်း၊ ဝက်သားကို ခါချဉ်ထုပ်သုပ်စမ်းဟေ့”

“ဘာလဲဟ၊ မင်းတို့ ဝက်သားခါချဉ်ထုပ်သုပ်ဆိုတာ တယ်ဆန်းတာပဲ”

“မင်းမစားဖူးသေးဘူး မဟုတ်လားဖိုးချို၊ ကြည့်နေ၊ ငါလုပ်ပြမယ်”

ကိုမောင်ကြီးက ဝက်သားထုပ်ကိုဖြည့်၍ အုန်းတံနှင့်သီကာ ခါချဉ်အုံထုပ် ထဲသို့ ထိုးထည့်လိုက်ပြီး အတန်ငယ်ကြာသောအခါ ပြန်ဆွဲထုတ်လိုက်သည်။

“ဟေ့ကောင် ဖိုးချို၊ မြည်းကြည့်စမ်း ဝက်သားတစ်တုံး”

“တယ်ဟုတ်ပါလား။ ဝက်သားက မအီတော့ဘဲ ချဉ်ဖြုံဖြုံလေးနဲ့ စားကောင်းတယ်”

စားသောက်ပြီးကြသောအခါ ဖော့ချုံအောက်တွင် တရေးတမောအိပ်ကြသည်။ နေ့လယ်ဘက်တွင် ရေဝါကျောက်တန်း၌ ငါးများကြသည်။ ပင်လယ်ရေ ကူးကြသည်။ ညနေစောင်းသောအခါ ကျောင်းပြန်သမားများနှင့် ရောနှော၍ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့ကြသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ အမေက စိတ်ဆိုး၊ မာန်ဆိုးနှင့် မီးဖိုချောင်ထဲမှ ထွက်လာသည်။ အိမ်အောက်သို့ဆင်း၍ တုတ်တစ်ချောင်းကို ရှာယူသည်။

“ငါ့ချို၊ နင် အောင်ဝင်းတို့နဲ့ ကျောင်းပြေးတယ်ဆို။ မတင်သန်း ငါ့ကိုလာ ပြောသွားတယ်။ မှန်မှန်ပြော၊ လိမ်ဖို့တော့မကြိုးစားနဲ့”

“ဟုတ်၊ ဟုတ်၊ ဟုတ်တယ်အမေ။ ဒီတစ်ကြိမ်တည်းပဲ”

“နင့်ကို စာသင်ဖို့ကျောင်းကိုလွှတ်တာ။ ကလေးကချေနေဖို့မဟုတ်ဘူး။ ကဲ၊ ပြေးဦးဟာ၊ ပြေးဦး”

“ဖုန်း . . . ဖုန်း . . . ဖုန်း . . . ဖုန်း . . . ဖုန်း . . . ဖုန်း”

အမေတုတ်ချက်မှာ ပြင်းလွန်း၍ တင်ပါးနှင့်ခြေသလုံးတွင် အရှိုးရာများထင်၍ စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်းနာကျင်နေသည်။ နောက်နေ့ကျောင်းတက်ချိန်တွင် အတန်းပိုင်ဆရာက သိသွားသဖြင့် ထပ်ရိုက်ခံရသည်။ ကျွန်တော် နှစ်ခါနာလေသည်။ ညနေကျောင်းဆင်း အိမ်ပြန်ချိန်တွင် မတင်သန်းက မျက်နှာသေကလေးနှင့် တောင်းပန်ရှာသည်။

“နင် ဒီလိုရိုက်ခံရမယ်မှန်းမသိလို့ တိုင်မိတာပါဟယ်။ နင် နောက် ကျောင်းမပြေးပါနဲ့တော့လားဟယ်။ ငါ တောင်းပန်ပါတယ်။ နင် ငါ့ကို စိတ်မဆိုးပါနဲ့နော် ဖိုးချို”

“အေးပါဟာ၊ ငါသိပါတယ်။ ငါလည်း နောက်ကို ကျောင်းမပြေးရဲတော့ပါဘူး။ နောက်တစ်ခါဆို အမေက ကျောင်းထုတ်ပစ်မယ်ပြောတယ်”

မတင်သန်းသည် အလွန်အရှက်အကြောက်ကြီးသည်။ မိန်းကလေးပီသအောင် နေတတ်သည်။ ဘယ်တော့မှ ခေတ်ဆန်ဆန်ဝတ်စားလေ့မရှိချေ။ ရိုးရိုးနှင့်ယဉ်ယဉ်သာ ဝတ်စားနေထိုင်လေ့ရှိသည်။ သူနှင့်ကျွန်တော်က လယ်သမားသားသမီးများဖြစ်ကြ၍ နွမ်းပါးကြသူများဖြစ်သည်။ နေ့စဉ် မုန့်ဖိုးရဖို့မလွယ်ကူကြချေ။ ကျောင်းရှေ့ရှိ ဒေါ်အေးကြိုင်ထံမှ မုန့်ဟင်းခါးတစ်ခွက်ကိုပင် ဝယ်မစားနိုင်ကြပါ။ ငှက်ပျောခင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သော ကျွန်တော်က ငှက်ပျောသီးပါသောနေ့များတွင် သူ့ကိုခွဲဝေကျွေးလေ့ရှိသလို သူ မုန့်ဝယ်စားလျှင် ကျွန်တော့်ကိုပါ ဒေါ်ကျွေးတတ်သည်။

“ဖိုးချို၊ ကြီးလာရင် နင်ဘာလုပ်ဖို့စိတ်ကူးသလဲ”

“ငါက ရှေ့နေတစ်ယောက်ဖြစ်ချင်တယ်ဟ။ နင်ကော ဘာလုပ်ချင်သလဲ”

“ငါက ကျောင်းဆရာမ လုပ်မှာပေါ့ဟဲ့။ ခင်ညိုညို၊ နင်လည်းပဲမဟုတ်လား”

“အေးပေါ့ဟ။ ကျောင်းဆရာမ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားချင်တယ်”

“ထွတ်၊ သောက်ရူးနဲ့သောက်ရူးမတွေ စိတ်ကူးယဉ်နေကြတယ်။ ဒီကောင်က ရှေ့နေတဲ့။ ဟိုကောင်မတွေက ဆရာမတွေဆိုပါလား။ ဝါးဟားဟား ရယ်ရတယ်ကွာ”

ကိုကြီးအောင်က လက်ညှိုးထိုး၍ လှောင်ရယ်ရယ်သည်။ ကျန်သည့် သူငယ်ချင်းများကပါ ဝိုင်းဟားကြသည်။ မတင်သန်းမျက်နှာက တွတ်တွတ်ရဲနီနေသည်။ မခံတတ်သော ခင်ညိုညိုက လိုက်ထုရိုက်သဖြင့် လှောင်ပြောင်နေသူများ ထွက်ပြေးကြသည်။

အတန်းတင်စာမေးပွဲကို နောက်ဆုံးဖြေဆိုပြီးသောနေ့တွင် သူငယ်ချင်းများ အားလုံး တပျော်တပါး တစ်စုတစ်ဝေးတည်း အိမ်ပြန်ကြသည်။ ငှက်ပျောချောင်းဆည်၊ ပျဉ်းမပင်ရိပ်ရှိ ဦးဖိုးနှစ်ရေအိုးစင်တွင် ရေအေးအေးဝင်သောက်ကာ တစ်ထောက်နားကြသည်။

စမ်းဦးစောက်တောင်ကွေ့တွင် လျှော်နီပန်းများ အခိုင်လိုက်ပွင့်ဖူးနေကြသည်။ မတင်သန်းတို့ ခင်ညိုညိုတို့က ပူဆာ၍ အလေးနှင့်မြင့်အောင်ကြီးက ရေဝါတောင်ကမ်းပါးယံတွင် တက်ခူးကြသည်။ ပန်းခူးပြီးပြန်အဆင်းတွင် ခြေချော်၍ လျှောတိုက်ကျကုန်ကြသည်။ ခြေထောက်နှင့်လမ်းများတွင် ကျောက်ခဲနှင့်ပွတ်မိ၍ စုတ်ပြဲကုန်ကြသည်။ သွေးတွေ တရဲရဲ စီးကျကြသည်။ ကျွန်တော်က သူတို့ကို ဇာမဏီပင်အရွက်ကို လုံးချေ၍ အရည်ညစ်ကာ ဆေးထည့်ပေးသည်။ စပ်လွန်း၍ တအားအား အော်နေကြသော မြင့်အောင်ကြီးနှင့် အလေးတို့ကိုကြည့်ကာ ဝိုင်းရယ်ကြသည်။

စမ်းဦးစောက်ကွေ့မရောက်မီ လက်ယာဘက်လမ်းမအနီးတွင် ကညင်ပင်ပုပုကြီးတစ်ပင်ရှိသည်။ စာမေးပွဲရာသီ မတ်လတွင် အပွင့်ပွင့်၍ အသီးသီးလေ့ရှိသည်။ ကညင်သီးတွင် လက်တံရှည် ပွင့်ဖတ်အရှည်နှစ်ခုပါရှိသည်။ အပွင့်မှ

ကြွေကျလျှင် ပန်ကာလေးလိုလည်ပတ်၍ မွှေ့ကျလေ့ရှိသည်။ နှစ်စဉ်လုပ်နေကျ ခလေးအတိုင်း ကညင်သီးများကို ခဲဖြင့်ပစ်ပေါက်၍ စာမေးပွဲအောင်မအောင် ခန့်မှန်းကြသည်။ ဘယ်သူ့အတွက်ဟုဆိုကာ ကညင်သီးများကို ခဲဖြင့်ပိုင်းပေါက် ကြသည်။ ကညင်သီးကိုထိ၍ မွှေ့လည်ကာကျလာပါက လက်ခုပ်လက်ဝါးတီး၍ တပျော်တပါး မြူးထူးခုန်ပေါက် အော်ဟစ်ကြသည်။

ရှစ်တန်းအောင်စာရင်းထွက်သောအခါ ကျွန်တော်က ဝိဇ္ဇာတွဲဖြင့်အောင် သည်။ သူတို့အားလုံးက သိပ္ပံတွဲဖြင့် အောင်ကြသည်။ ဝိဇ္ဇာတွဲကျောင်းသားဖြစ် သဖြင့် အထက-၂ တွင် တက်ရသည်။ သူတို့တစ်တွေက သိပ္ပံတွဲကျောင်းသားများ ဖြစ်၍ အထက-၁ တွင် တက်ကြရသည်။ သူငယ်ချင်းများနှင့် ကျောင်းခွဲတက်ရ၍ စိတ်ဓာတ်ကျနေသော ကျွန်တော့်ကို သူတို့က ပိုင်း၍နှစ်သိမ့်အားပေးကြသည်။ သူငယ်ချင်းများအားလုံးထဲက မတင်သန်းက ကျွန်တော့်ကို အားမငယ်ရန် နှစ်သိမ့် အပေးဆုံးဖြစ်သည်။ ကျောင်းကားခတတ်နိုင်သောသူတို့က မြို့ကျောင်းကို ကျောင်း ကားနှင့် နေ့စဉ်ကျောင်းတက်ကြသည်။ ကားခနေ့စဉ်မတတ်နိုင်သော ကျွန်တော် က မြို့ပေါ်ရှိအစ်မနေအိမ်မှ ကျောင်းတက်ရသည်။ တစ်လတစ်ခေါက်တော့ ကျွန် တော် ရွာပြန်ဖြစ်ပါသည်။ သူငယ်ချင်းများနှင့် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ပြန်ဆုံဖြစ်ကြ သည်။

သည်လိုနှင့် ဆယ်တန်းကိုဖြေဆိုဖြစ်ကြသည်။ ဆယ်တန်းအောင်စာရင်း ထွက်သည့်နေ့တွင် မတင်သန်းနှင့် ခင်ညိုညိုတို့ ကျွန်တော်ရှိရာလယ်တဲသို့ အပြေး အလွှား ရောက်ရှိလာကြသည်။ ခရီးရောက်မဆိုက်ပင် -

“ဖိုးချို၊ နင် စာမေးပွဲအောင်တယ်”

“ဟာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ နင်တို့ တကယ်ပြောတာနော်။ သေချာရဲ့လားဟာ။ နင်တို့ကော အောင်ကြရဲ့လား”

“တို့နှစ်ယောက်လုံးအောင်တယ်။ ဖြူဖြူဝင်းနဲ့ မသန်းမြင့်လည်း အောင် တယ်”

“သေချာလို့လားဟာ။ နင်တို့ သွားကြည့်ကြလို့လား”

“ဟောသည်မှာ မယုံရင်ကြည့်။ ကိုအောင်တင်သိန်းက မြို့က ဈေးကား

အပြန်မှာ ခုံနံပါတ်နဲ့နာမည်တွေ ကူးယူလာခဲ့တာ”

“ဝေး . . . ဟေး . . . ဟေး . . . ဟေး အမေရေအဖေရေ ကျွန်တော် စာမေးပွဲအောင်တယ်ဗျို့”

ငယ်စဉ်က ဘယ်လိုပင်ရည်မှန်းချက်တွေထားထား၊ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စု ဘွဲ့ရပြီးသောအခါ ကျောင်းဆရာဆရာမ အားလုံးဖြစ်လာကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်မှ ကျောက်ဖြူဆရာအတတ်သင်သိပ္ပံတွင် မူလတန်းဆရာဖြစ်သင်တန်း တစ်နှစ်တက်ကြရသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က မေလတွင် ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်းအချို့ အလယ်တန်းဆရာဖြစ်သင်တန်း (လဆရာ) တက်ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်အပါအဝင် မတင်သန်း၊ ဖြူဖြူဝင်းနှင့် မြင့်ဝေတို့ဖြစ်ကြသည်။

တောင်ကုတ်-ကျောက်ဖြူ ကားလမ်းသစ်ဖွင့်သည့်နှစ်ဖြစ်၍ မြို့နယ်ရုံးမှ သင်တန်းဆရာဆရာမများကို ကားနှင့်စီစဉ်ပို့ဆောင်ပေးသည်။ ဆရာဆရာမပေါင်း ၅၀ ကျော်သည် နံနက် ၈ နာရီမှ ကားစထွက်ရာ တောင်ကုတ်သို့ နေ့လည် ၁၂ နာရီတွင်ရောက်သည်။ နေ့လယ်စာစားပြီး တောင်ကုတ်မှ ဆက်ထွက်ရာ ကျောက်ဖြူမြို့သို့ ညနေ ၆ နာရီတွင် ရောက်သွားကြသည်။ ယခင်က ကျောက်ဖြူ သင်တန်းသွားတက်စဉ် ချောင်းတစ်တန်၊ မြစ်တစ်တန် စက်လှေ၊ သင်္ဘောစီး၍ တစ်ညအိပ်ခရီးသွားကြရရာ မိန်းကလေးများ တစ်လမ်းလုံးလှိုင်းမူး၍ မူးဝေအော့အန်ကြသည်မှာ လူမမာတစ်ပိုင်းမျှဖြစ်သည်။ သင်တန်းကာလများတွင် သူတို့နှစ်ဦး၏ ဘော်ဒီဂတ်အဖြစ် ကျွန်တော်က လိုက်ပါစောင့်ရှောက်ပေးရသည်။ အစားပုတ်သော မတင်သန်းကို ဆူပူကြိမ်းမောင်းရသေးသည်။ တစ်ခါတလေ ကလေးနှင့်တူသော သူ့အတွက် ကျွန်တော် စိတ်ဆိုးရသေးသည်။ ကျွန်တော် ဘယ်လောက်စိတ်ဆိုးစိတ်ဆိုး သူကဖြင့် ဘယ်တော့မျှမမှုပါ။ ပြန်၍ချော့မော့ ဖျောင်းဖျတတ်လေ့ရှိသည်။ သူနှင့်ကျွန်တော်သည် မောင်နှမ၊မခြားသော သူငယ်ချင်းကောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။

သည်နှစ်ကျောင်းဖွင့်စကပင် စတင်၍ ဇန်နယ်မြေအလိုက် ဆရာဆရာမများ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာသင်တန်း တက်ကြရသည်။ စနေနှင့်တနင်္ဂနွေ ကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်း သင်တန်းတက်ကြရသည်။ ငပလီဇန် ၁ ဖြစ်သည့် ကျွန်တော်တို့

ကျောင်းအုပ်စုမှ ဆရာ၊ဆရာမများက မတင်သန်းတို့ကျောင်းတွင် သင်တန်းတက်ရသည်။

“မတင်သန်း၊ နင် တအားဝလာတယ်။ မျက်နှာကြီးကို အစ်နေတာပဲ”

“အံ့မယ်၊ ငါ့ကျတော့ပြောတယ်။ နင်ကျတော့ ပိန်တာကျနေတာပဲ”

“နင့်မှာ သွေးတိုးရုံလို့ ငါကစိုးရိမ်လို့သတိပေးတာပါ။ သွေးပေါင်ချိန်တိုင်းပြီး အစားအသောက်လည်း ဆင်ခြင်ဦး။ ညီမလေးစားသွားဦးမယ်”

“ငါက အစားမရှောင်လည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူးဟဲ့။ နင်သာ ကျပ်ကျပ်သောက်ပေး၊ အသောက်များပြီး ညီမလေးစားသွားဦးမယ်”

“ဟဲ . . . ဟဲ . . . ။ ငါက ကျန်းမာရေးနဲ့ညီအောင် သောက်တာ။ ခုလို သတိပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်”

“ဖိုးချိုရေ နင့်သူငယ်ချင်းကိုကူပြောပေးပါဦး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ။ သူက ဘာတွေဖြစ်နေလို့လဲ”

“နင့်သူငယ်ချင်းက ခုထိ အကုသိုလ်အလုပ်တွေကို စိတ်မကုန်သေးဘူး။ အမဲလိုက်ဖို့ ခဏခဏသွားတယ်။ အသက်ကြီးပြီ၊ ခုထိမဆင်ခြင်နိုင်သေးဘူး။ ခပြောတာလည်း နားမထောင်လို့ ငါစိတ်ညစ်ရတယ်”

“အေး၊ ငါကြည့်ပြောပေးပါ့မယ်။ ဆရာမို့လို့လားမသိ၊ ငါက အဲဒီအလုပ်တွေနဲ့ကင်းသွားပြီ။ မအားတာလည်း ပါမှာပေါ့”

သင်တန်းရက်တိုင်း သူငယ်ချင်းတွေ ရင်းရင်းနှီးနှီးပြောကြ၊ ဆိုကြ၊ စကြ၊ နောက်ကျသည်။ သူက ခပ်တည်တည်နှင့် ပြန်ပြောတတ်သလို ကျွန်တော်ကလည်း ပြုံးပြီးပြီးနှင့် စနောက်နေကျဖြစ်သည်။ ဖြူဖြူဝင်းတို့ ဆရာမတစ်သိုက်ကတော့ ပြင့် ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်းနှစ်ဦး၏ အချေအတင်စကားကို နားထောင်ရင်း ဘဝါးဝါးပွဲကျနေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ သင်တန်းတက်ရတာ ပျော်စရာကောင်းသည်ဟု မှတ်ချက်ပေးကြသည်။ သင်တန်းရက်များသည် တစ်ပတ်ပြီးတစ်ပတ် ဘုန်းလွန်သွားကြသည်။

တစ်နေ့တွင် မတင်သန်း သင်တန်းသို့ရောက်မလာပါ။ သင်တန်းရက်ပျက်မှု နှလောသည်။ ကျွန်တော်စုံစမ်းသည့်အခါ သွေးတိုးသဖြင့်ခေါင်းမူး၍ အိမ်မှာအနား

ယူရသည်ဟု သိရသည်။ သူ့ အစားမဆင်ခြင်သရွေ့ သည်လိုမကြာခဏ ဖြစ်တတ် လေ့ရှိသည်။ နောက်ရက်ပတ်များတွင် သူ့နေကောင်းသွား၍ သင်တန်းပြန်တက် ဖြစ်သည်။ တစ်ခုထူးခြားသည်က ခါတိုင်းလို ကျောင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်လာခြင်း မဟုတ်ဘဲ အဖြူရောင်တွင် ပန်းပွင့်ကလေးများပါသည့် ပွင့်ရိုက်ဝမ်းဆက်ကို ဝတ် ဆင်လာသည်။ ထူဆန်းသောသူ့ကို အားလုံးက ပိုင်း၍ နောက်ကြသည်။ သူက အစခံရသဖြင့် ရှက်စနိုးဟန် ပုံပေါ်နေသည်။

“ဟယ်၊ မတင်သန်း။ နင် အဲဒီပွင့်ရိုက်ဝမ်းဆက်နဲ့ဆို သိပ်လိုက်ဖက်တာပဲ။ ငါ တကယ်ပြောတာပါ။ ငါ့သူငယ်ချင်းက ဆယ့်ရှစ်နှစ်သမီးလေးကျနေတာပဲ”

“ဖိုးချိုရေ နင်ကလည်းဟယ်၊ ငါ့ကိုမြှောက်နေပြန်ပါပြီ။ ကျောင်းစိမ်းတွေ လျှော်ပြီးသားမရှိလို့ ရှိတာလေးဝတ်လာတာပါဟယ်”

ထိုနေ့သည် မတင်သန်းကို နောက်ဆုံးမြင်တွေ့ခဲ့ရသည့် နေ့ရက်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း မသိခဲ့ပါ။ ထိုနေ့သည် သူ၏လူ့ဘဝတာတွင် အလှဆုံးနေ့ ဖြစ်ချင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ကွေးသောလက်သည် မဆန့်မီ၊ ဆန့်သောလက်သည် မကွေးမီ ဆိုသည့် မဓမ္မစကားအရ သူသည် ကျွန်တော်တို့ကို မကြာမီကျော့ခိုင်းစွန့်ခွာသွား ခဲ့လေသည်။

သင်္ချိုင်းမြေသည် ဆရာတော်၏ ရေစက်ချတရားသံမှတစ်ပါး ငြိမ်သက် တိတ်ဆိတ်နေလေသည်။ မိုးလယ်ကာလဖြစ်၍ ကောင်းကင်တစ်ခွင်လုံး မိုးသား မည်းမည်းကြီးများ ပိတ်ဖုံးနေလေသည်။ မကြာမီ မိုးဖွဲကလေးများ စတင်ကျဆင်း လာပါသည်။ ရေစက်ချတရားသံအဆုံးတွင် အသုဘပို့ဆောင်သူအားလုံး၏ အမျှ ပေးဝေသံက တစ်ခဲနက်ထွက်ပေါ်လာသည်။ တစ်ဆက်တည်းပင် ကြေးစည်ထုသံ လည်း လိုက်ပါလွင့်ပျံ့လာလေသည်။

“အားလုံး ကြားကြသမျှ . . . အမျှ . . . အမျှ . . . အမျှ၊ ယူတော်မူကြပါ ကုန်လော့”

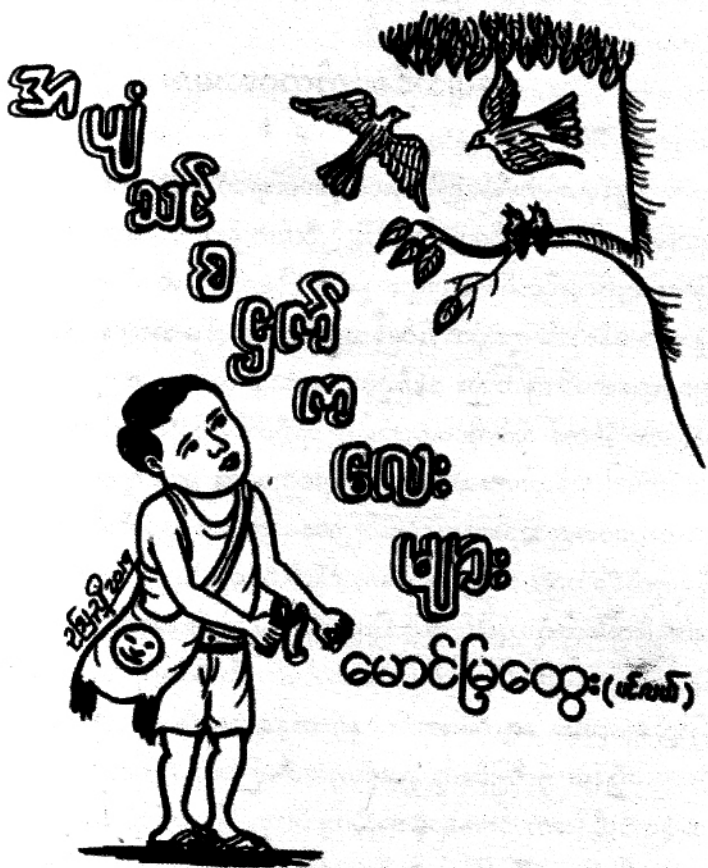
“သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု”

“နောင် . . . ဝေ . . . ဝေ . . . ဝေ . . . ဝေ”

သူ့ခင်ပွန်းက အံကိုတင်းကြိတ်ထားသော်လည်း မျက်ရည်များဝေနေသည်။ မှက်နှာက ဝါဆိုမိုးနှင့်အပြိုင် ညှို့ဆိုင်းနေလေသည်။ သမီးနှစ်ဦးက ပြင်းထန်စွာ ခွဲကြွေးကြသည်။ ဆွေမျိုးများက မျက်ရည်စမ်းစမ်းနှင့် ဖြစ်ကုန်သည်။ အသုဘရူ လာသူများ မျက်ရည်စို့ကြရသည်။ တင်းမခံနိုင်သူတချို့က ငိုရွိုက်သံထွက်ပေါ်လာ အံ။ အချို့က နောက်ဆုံးကြည့်လာကြည့်ကြသည်။ သူကတော့ဖြင့် ပုံမပျက်၊ ပန်း မပျက် အိပ်နေသယောင်ယောင်ပင်။

မတင်သန်းအခေါင်းအနီးသို့ ကျွန်တော်တိုးကပ်လိုက်ပါသည်။ မြို့နယ်ရုံးက ပေးပို့သော အမိန့်ပြန်တမ်းကိုဖတ်ရန် ကျွန်တော့်တွင် အားအင်မရှိတော့ပါ။ စာရွက်လိပ်ကလေးကို သူ့ရင်ဘတ်ပေါ်သို့ အသာတင်ပေးလိုက်သည်။ သူ့ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးကလည်း စာရွက်ခေါက်ကလေးတစ်ခုကို လာထည့်ပေး သည်။ သူ့လက်များသည် တုန်ခါနေကြောင်း သတိထားမိသည်။ ထိုစာများမှာ သူ့ကို ကျောင်းဆရာမအဖြစ်မှ တာဝန်အရထုတ်ပယ်ကြောင်း အမိန့်စာများပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူ ဘဝခြားသွားပြီဖြစ်၍ အလုပ်မှရပ်စဲလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကမူ ဘဝပင်ခြားလေငြားသော်လည်း ထာဝရသူငယ်ချင်းအဖြစ် ရင်ထဲတွင် အစဉ်အမြဲ သတိရနေဦးမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အပျို

ဆင်း

စ

မြင်း

မ

လေး

ပြား

ဆောင်ပြင်ထွေး (မိလိန်)

၂၅/၂/၂၀၀၇

အပျံသင်စဉ်ကလေးများ

ကျွန်တော်တို့အိမ်ရှေ့ရှိ ပန်းပင်များပေါ်မှ ငှက်ပေါက်စလေးအော်သံကြားရသဖြင့် ကျွန်တော် အိမ်ပေါ်မှဆင်းကြည့်လိုက်သည်။ ဗွက်ကလုံငှက်ငယ်လေးများဖြစ်နေသည်။ ငှက်ငယ်ကလေးများက တုန်တုန်ချည့်ချည့်နှင့် တစ်ကိုင်းပြီးတစ်ကိုင်းပျံလိုက်၊ ခုန်လိုက်၊ ကူးလိုက် ဖြစ်နေသည်။ ကိုယ်ပေါ်မှ အမွေးနုဖွဖွလေးများမှာ ချစ်စရာကောင်းနေသည်။ မပြည့်စုံသေးသော လေတောင်နုကလေးများကို ဖြန့် ကာဖြန့်ကာ သစ်ကိုင်းများအပေါ် ပျံလိုက်၊ နားလိုက်လုပ်နေကြသည်။

ငှက်ကလေးများထဲမှ အငယ်ဆုံးကောင်က အကြောက်လွန်နေသဖြင့် တစာစာအော်နေသည်။ နုနုနယ်နယ်ဖြစ်နေသေးသော သူ့နှုတ်သီးကလေးများမှာ နီရဲတွတ်နေသည်။ အကြီးဆုံးအကောင်ဖြစ်ဟန်တူသော ငှက်ပေါက်ကလေးက ခပ်လှမ်းလှမ်းသို့ ပျံသန်းနိုင်သဖြင့် မြူးကြွနေဟန်ရှိသည်။ အလတ်ကောင်လေးကမူ ပျံလိုက်၊ နားလိုက်၊ ခုန်လိုက်နှင့် အတော်ပင် ပင်ပန်းနေရှာသည်။ သူ့ခမာကို ကြည့်ရသည်မှာ ရှေ့တိုးနောက်ငင်နှင့် ဟန်ချက်မထိမ်းနိုင်ဘဲဖြစ်နေရှာသည်။

ကျွန်တော့်ကိုမြင်တွေ့သွားသော ငှက်မကြီးနှင့် ဖခင်က သားသမီးများကို အပျံသင်ထိန်းကောင်းနေရာမှ အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် အော်ဟစ်ကာ အဝေးတစ်နေရာသို့ ပျံထွက်ပြေးကြသည်။ သူ့သားသမီးများကို ရန်သူလာကြောင်း သူတို့မာဂဓငှက်စကားဖြင့် သတိပေးကာ ပျံပြေးကြခြင်းဖြစ်မည်။ ငှက်ငယ်ကလေးများကမူ ကလေးတို့ဘာသာဘာဝ လောကကြီးကို တွေ့စမြင်စဖြစ်သဖြင့် ကြောက်ရမှန်း၊ ရှောင်တိမ်းရမှန်းမသိသေးဘဲ သူတို့အလုပ်ကို သူတို့ ဆက်လုပ်

နေကြသည်။ အငယ်ဆုံးကောင်က အောက်သို့ပြုတ်ကျလာသဖြင့် ကျွန်တော်က သက်ဖွဖွလေးဖြင့် ဖမ်းဆုပ်ကာ သစ်ကိုင်းပေါ်သို့ ပြန်တင်ပေးလိုက်သည်။ ဖုန် နှစ်များတွယ်ကပ်နေသဖြင့် အမွှေးနုနုကလေးများကို လှုပ်ရမ်းကာ ခါထုတ်နေ သော သူ့ကိုကြည့်၍ ကျွန်တော်ရယ်မိသေးသည်။

ငှက်ပေါက်ကလေးကို ကိုင်တွယ်နေစဉ် ဗွက်ကလုံဇနီးမောင်နှံသည် ကျွန်တော့်ဦးခေါင်းထက်မှ တောင်ပံသံပြင်းပြင်းဖြင့် ရိုက်ခတ်ရင်း အသံကုန် အော်ဟစ်ကာ ပတ်ပျံနေကြသည်။ ကျွန်တော့်ကို ဒေါသဖြင့် အငြိုးတကြီး ရန်လို နေကြသည်။ သူ့ကလေးများ အန္တရာယ်ကျရောက်မည်ကို စိုးရိမ်နေကြဟန် ခိုသည်။ ဒါက မိခင်ဖခင် စိတ်သဘောသဘာဝဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် ကောင်းစွာ နားလည်မိပါသည်။

နဘေးမှခြေသံတဖုတ်ဖုတ်ကြား၍ ကျွန်တော် လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ သားအငယ်ကောင်ဖြစ်နေသည်။ သူ့လက်ထဲမှာ လေးဂွတစ်လက် ပါလာသည်။ လောက်စာသီးလွယ်အိတ်ထဲသို့ လက်ကနွှိုက်နေသည်။ ငှက်ကလေးများကို မြင်တော့ သူက လေးဂွဖြင့်ပစ်ခတ်ရန် ဟန်တပြင်ပြင်ဖြင့် ချိန်ရွယ်နေသည်။ ကျွန်တော်က သားငယ်ကို မပစ်ရန်လက်ဟန့်တားမိသည်။ ငှက်မောင်နှံက သူ့ ကလေးများကို အနီးကပ်တွန်းတိုးအောင်ဟစ်ရင်း ကျွန်တော်တို့သားအဖနှစ်ဦး နှင့်ဝေးရာသို့ ရှောင်ရှားနိုင်ကြရန် ကြိုးစားနေကြသည်။

“မပစ်ပါနဲ့သားလေးရယ်၊ သူတို့ခမျာတွေဟာ ခုမှလောကကြီးကို စတင် စူးစမ်းနေကြရတာ။ ဘာမှမသိနားမလည်သေးတဲ့ အရွယ်တွေပေါ့ကွယ်။ မိတ် ဆွေတို့၊ ရန်သူတို့၊ အန္တရာယ်တို့ဆိုတာ ဘာမှမသိသေးတာမဟုတ်ဘူး။ မြင်တယ် မဟုတ်လား၊ ဗွက်ကလုံကြီးတွေက သူ့သားသမီးတွေဇောနဲ့ တို့သားအဖကို ရန်လိုအော်ဟစ်ရင်း သူ့ကလေးတွေကို တို့နဲ့ဝေးရာခေါ်နေတာ”

“ဟုတ်တယ်နော် ဖေကြီး။ ဗွက်ကလုံကြီးတွေက ကျွန်တော်တို့သားအဖကို ရန်သူတွေလိုသဘောထားပြီး သူ့ကလေးတွေကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ပေးနေတာ”

“အဲဒီဖြစ်ရပ်ဟာ သားသမီးတွေနဲ့ မိဘတို့ရဲ့ ကြီးမားတဲ့မေတ္တာတရားကို

ဖော်ပြနေတာပေါ့ သားငယ်ရယ်”

“သားက ပထမတော့ လေးဂွနဲ့ပစ်မလို့ပဲ။ ဖေဖေက တားမြစ်တာရယ်၊ ငှက်ပေါက်ကလေးတွေက ချစ်စရာကောင်းတာရယ်ကြောင့် မပစ်ရက်တော့ပါ”

“မပစ်တာ ကောင်းတာပေါ့သားရယ်။ ငှက်ကလေးကိုပဲပစ်ပစ်၊ ငှက်အမိ အဖကိုပဲပစ်ပစ်၊ သူတို့မိသားစုတွေ သေကွဲကွဲကြရမှာပေါ့။ ဒီတော့ သားက သွားပစ်မိရင် မိတစ်ကွဲဖတစ်ကွဲနဲ့ သားလည်း ဝဋ်လိုက်မှာပေါ့သားရ”

“ဝဋ်လိုက်တယ်ဆိုတာ ဘာကိုပြောတာလဲဖေဖေ”

“သူတို့မိသားစုတွေ သေကွဲကွဲကြရသလို သတ်သူမှာလည်း သူတို့မိသားစုနဲ့ ထပ်တူထပ်မျှ သေကွဲကွဲရမှာ။ ဝမ်းနည်းကြရမှာ အမှန်ပဲသားရ”

“ဒီလိုဆို သားမပစ်တော့ပါဘူး ဖေဖေရဲ့”

“ဒီလိုအပျံသင်စငှက်ကလေးတွေနဲ့တူတဲ့ ဖေဖေရဲ့မိသားစုထဲက ရင်နှင့် စရာဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ဖေဖေ ငါ့သားကို ခုပဲပြောပြမယ်။ တကယ့်ဖြစ်ရပ်မှန် အကြောင်းတစ်ခုပေါ့ကွယ်”

ညနေကျောင်းဆင်းပြီး နေအိမ်ပြန်ရောက်တော့ ဝတ်လက်စအဖြူအစိမ်း ဝတ်စုံကို လဲလိုက်တယ်။ အင်္ကျီကိုချိတ်ဖြင့်ချိတ်ကာ တန်းတွင်လှမ်းချိတ်ထားလိုက် ပြီး ကျောင်းစိမ်းလုံချည်ကို ခေါက်သိမ်းနေစဉ် မီးဖိုချောင်မှ အိမ်ရှင်မအသံက ပေါ်ထွက်လာသည်။

“အဖေကြီးရေ၊ ရှင့်မြေးတွေရောက်နေတယ်တော့”

“ဟဲ့၊ ငါ့မှာ ဘယ်ကမြေးရောက်ရမှာလဲ။ ကြံကြံဖန်ဖန်ပြောရော့မယ်ကွာ”

“ဟုတ်တယ်လေ။ ရှင့်အစ်မသား ကိုနိုင်ရောက်နေတာ။ ကလေးနှစ်ယောက် လည်းပါလာတယ်။ အဲဒါ ရှင်းမြေးမဟုတ်လို့ ဘယ်သူတွေဖြစ်ရဦးမှာလဲလို့”

“အေး၊ ဒါလည်းဟုတ်သားပဲ။ ဘယ်တုန်းကရောက်ကြတာလဲ။ ဘယ်သူ့မှ လည်း မမြင်မိပါလား။ ဘယ်သွားကုန်ကြတာလဲ”

“မနေ့က သံတွဲကိုရောက်တယ်ပြောကြတယ်။ ရှင့်ကို ကန်တော့မလို့ဆိုပဲ။

မုန့်ပုံးလည်းပါရဲ့။ လုံချည်လည်းပါရဲ့။ လေးလေးမရောက်သေးလို့ဆိုပြီး ကလေးတွေခေါ်ပြီး ပင်လယ်ကမ်းခြေဘက် ရေသွားကူးကြတယ်လားမှမသိတာ”

“ဪ၊ အေးအေး။ ရောက်တုန်းပေါက်တုန်း ငါ့မြေးတွေ၊ ငါ့တူတွေ ပင်လယ်လေရှူပြီး၊ ပင်လယ်သဲသောင်ပေါ်လျှောက်ပြီး ပင်လယ်ရေ တဝကူးကြပါစေကွာ။ ငါ ကုလားထိုင်မှာ နားနားနေနေထိုင်လိုက်ဦးမယ်”

“ကျွန်မလည်း သူတို့တွေပြန်လာရင် ရေမိုးချိုးပြီး ကောင်းကောင်းလေး စားရသောက်ရအောင် ချက်ပြုတ်နေရတယ်”

“အေးပါကွာ။ ငါ့တူတွေ၊ ငါ့မြေးတွေ တစ်ခေါက်လာ၊ တစ်ခါမရောက်ဆို သလို ကောင်းကောင်းစား နားနေကြပါစေကွာ”

တစ်နာရီခန့်အကြာတွင် သူတို့သားအဖတွေ ကမ်းခြေဘက်မှ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ ပင်လယ်ရေချိုးထားသဖြင့် စိုစိုရွဲ့ရွဲ့ဖြစ်လာကြသည်။ ခရုခွံကလေးများလည်း ကောက်လာကြသည်။ ကလေးနှစ်ယောက်ကက အတော်ပျော်နေကြဟန်တူသည်။

“လေးလေး နေကောင်းလား။ ကျွန်တော် အမေ့ဆီမနေ့ကပဲရောက်နေတာ။ တစ်ဆက်တည်း ကလေးတွေခေါ်ပြီး လေးလေးကို လာကန်တော့တာ။ သားနဲ့သမီး ဒါ ဖေဖေရဲ့ဦးလေး။ သားသားတို့ရဲ့ ဘိုးဘိုးလေးပေါ့ ဟုတ်လား”

“ငါ့မြေးတွေ အအေးပတ်နေပါဦးမယ်ကွာ။ ရေချိုးပြီး အဝတ်အစားလဲပြီးမှ ဘိုးမြေးအဘိုးတွေ စကားပြောကြတာပေါ့ကွ ဟုတ်ဘူးလား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ လေးလေး”

“သားနဲ့သမီးတို့ ဘိုးဘိုးလေးနဲ့ဘွားဘွားလေးကို ကန်တော့ကြစို့”
ဟုတ်ကဲ့ပါ ဖေဖေ”

မောင်အောင်နိုင်က မုန့်ပုံးနှင့်လုံချည်တစ်ထည်ကို ကျွန်တော့်ဆီသို့ လက်ခံဖက်ဖြင့်လှမ်း၍ပေးအပ်ကာ သူ့ရောသူ့ကလေးများပါ ကန်တော့ကြပါသည်။

“အေး၊ အခုလို ဘိုးဘိုးနဲ့ဘွားဘွားလေးကို ကန်တော့ကြတဲ့အတွက် ငါ့တူ

နဲ့ ငါ့မြေးလေးတွေမှာ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ။ လိုအင်ဆန္ဒပြည့်ဝကြပြီး မိနဲ့ဖနဲ့ အိုအောင်မင်းအောင် ပေါင်းသင်းကြရပါစေ။ ငါ့မြေးလေးတွေ ပညာတတ်၊ လူချွန်လူမွန်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးပါတယ်ကွယ်”

“ပေးတဲ့ဆုနဲ့ပြည့်ပါစေ လေးလေး”

“ပေးတဲ့ဆုနဲ့ပြည့်ပါစေ ဘိုးဘိုးလေး”

“မောင်နိုင်၊ ဒါနဲ့ ကလေးတို့အမေ ဘာလို့မပါလာတာလဲ။ အလုပ်မအား လို့ အိမ်စောင့်ကျန်ခဲ့တာလား”

“သိင်္ဂီဝင်းဆုံးတာ နှစ်နှစ်ရှိပါပြီ လေးလေး”

“ဟေ၊ ဟုတ်လား။ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။ လေးလေးကိုပြောပါဦး”

“အကြီးကောင်လေးရှင်ပြုတဲ့နှစ်ကပဲ လေးလေး။ ရှင်ပြုပြီးတစ်ပတ်အကြာ မှာ နှလုံးရောဂါနဲ့ ရုတ်တရက်ကြီးဆုံးသွားပါတယ်”

“ဒီတော့”

“ကျွန်တော်က တပ်တာဝန်နဲ့ဆိုတော့ ကလေးတွေကို ရန်ကုန်က သူတို့ ကြီးကြီးဆီပို့ထားပါတယ်။ အဲဒါ အဆင်မပြေလို့ အမေ့ဆီလာပို့ရင်း လေးလေးကို လာကန်တော့ကြတာ”

“ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ မောင်နိုင်ရယ်။ အေးလေ၊ လူ့ဘဝဆိုတာ ဒီလိုပါပဲ။ တွေ့ဆုံကြုံတွေ့ဖြစ်မြဲမတူဘူးပေါ့။ အကြီးမလေးက ဘယ်နှုတ်နန်းလဲ။ အငယ်မက ကော”

“အကြီးလေးက ကိုးတန်းပါလေးလေး။ အငယ်မလေးက ခြောက်တန်းပါ”

“ကလေးတွေ ကျောင်းပြောင်းလက်မှတ်ကော ပါရဲ့လား”

“ပါပါတယ် လေးလေး။ တပ်ရင်းကျောင်းက အားလုံးလိုလေသေးမရှိ စာ ရွက်စာတမ်းတွေ လုပ်ပေးလိုက်ပါတယ်”

“မင်းအမေမလဲ သူ့မြေးတွေနဲ့အဖော်ရတာပေါ့ကွာ”

“ကျွန်တော် လစဉ် ကလေးတွေကျောင်းစရိတ်အတွက် အမေမပင်ပန်းရ အောင် ငွေပို့ပေးနေမှာပါ လေးလေး။”

“မင်း၊ ဘယ်တော့ပြန်မှာလဲ”

“ခွင့်က ၅ ရက်ပဲရတာဆိုတော့ နောက်နှစ်ရက်ဆို ပြန်ဖြစ်မှာပါ”

“အေးပါကွာ။ မင်းမလဲ စိတ်ညစ်တယ်ဆိုပြီး အရက်တွေချည်း သိပ်သောက် မနေနဲ့။ မင်းက စီးကရက်လည်း တစ်နေ့သုံးဘူးလောက် သောက်တယ်ဆို။ မင်းလို တောလုံးသမားက အရက်သောက်၊ ဆေးလိပ်သောက်နဲ့ ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိမှာလဲ”

“ခါ့ ကျွန်တော့်အားကစားကို နားထားပါတယ်။ သေနတ်မကိုင်တော့ဘဲ တပ်ရင်းက ကားပဲမောင်းနေပါတယ်။ အဲဒါ ကားသမားဘဝကို လေးလေး နားလည်ပါတယ်”

“မင်းအသက်ရှည်ဖို့ ငါပြောနေတာ။ မင်းက အဆုတ်ကောင်းတဲ့အကောင် မဟုတ်ဘူး။ ကလေးတွေရှေ့ရေးကိုတွေးပြီး လေးလေးက မင်းကိုပြောပြတာ။ မင်း ကျန်းမာရေးလည်း ဂရုစိုက်ဦး။ မင်းအမေပြောပြလို့ ငါအကုန်သိထားတယ်။ လိမ် လိမ်မာမာနဲ့ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်နေပေါ့ကွ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါလေးလေး။ ကျွန်တော်နားထောင်ပါ့မယ်”

၂၅-၁၂-၀၃

သို့

လေးလေးကြီး

မိရာအမြန်ကားနဲ့လိုက်ခဲ့ပါ။

မေမေဆုံးပြီ။ ဒီနေ့နံနက်စောစော အိပ်ရာထဲတွင် အိပ်ရင်းသေနေပါ သည်။ သွေးတိုး၍ ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ်သွားသည်ဟု သိရပါသည်။ မေမေ နာရေးကိစ္စကို ဦးဆောင်စီစဉ်နိုင်ရန် အကြောင်းကြားအပ်ပါသည်။

မအေးအေးစိုး

မာယလမ်း၊ သံတွဲမြို့။

ကားစပယ်ယာတစ်ဦး လာပေးသွားသောစာကို ကျွန်တော်ဖွင့်ဖောက်ကြည့် ရင်း ကျောင်းပေါက်ဝတွင် ကျွန်တော် ငိုငိုသွားမိသည်။ စာသင်တပည့်များက

ဆရာအဖြစ်ကိုကြည့်၍ နားမလည်အောင်ရှိနေကြသည်။ စာသင်သည်ကိုရပ်၍ စာရွက်တစ်ရွက်ကိုဖတ်ကာ ငူငူငေးငေးကြီးဖြစ်နေသော ဆရာကိုငေးကြည့်နေကြသည်။ စာသင်ခန်းလည်း တိတ်ဆိတ်သွားသည်။ စာသင်ခန်းထဲမှထွက်ကာ ဆရာကြီးရုံးခန်းသို့ အပြေးသွားလိုက်သည်။

“ဆရာကြီး ကျွန်တော့်အစ်မဆုံးလို့ ကျွန်တော် သံတွဲလိုက်သွားရမယ်။ ခွင့် သုံးရက်ပေးပါ”

“ဪ၊ ဟုတ်လား။ ရပါတယ်ဆရာ။ နာရေးကိစ္စပဲလေ ခွင့်ပြုရမှာပေါ့”

“ကျေးဇူးပါပဲဆရာကြီး။ ကျွန်တော် ခုပဲသွားလိုက်ပါမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာ”

ကြုံရာကားနှင့် သံတွဲသို့ရောက်ရှိသွားသည်။ မပြေးရုံတမယ်ခြေလှမ်းများနှင့် အစ်မအိမ်ပြေးတက်လိုက်သည်။ မောင်နိုင်သားသမီးနှစ်ယောက်က လှေကားခြေရင်းမှာငိုနေကြသည်။ အစ်မသမီးအကြီးမက သူ့အမေအလောင်းကိုဖက်၍ ကျွန်တော့်ကို ငိုပြောပြောနေသည်။ အငယ်မက ငိုပြောပြောလေသည်။

“အမေ၊ လေးလေးကြီးရောက်လာပြီ။ အမေမောင်ကို ထပြီးနှုတ်ဆက်ပါဦးအမေရဲ့။ အမေက အမေမောင်ကိုထားခဲ့ပြီပေါ့။ ဟီး . . . ဟီး”

ကျွန်တော်က အငိုမျက်လုံးဖြင့် ကျွန်တော့်တူမများကို နှစ်သိမ့်လိုက်သည်။ ဟန်ကိုယ့်ဖို့ဆိုသလို ကလေးများကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ဟန်ဖြင့် စကားဆိုလိုက်သည်။

“ကဲကဲ၊ ငိုနေလို့ဖြင့်ကတော့ မပြီးသေးဘူး။ မင်းအမေရဲ့နောက်ဆုံးဘဝခရီးကို လှလှပပဖြစ်အောင် ဆွေးဆွေးနွေးနွေး တိုင်ပင်ကြရအောင်။ ဘယ်နေ့သပြိုဟ်မယ်၊ ဘုန်းကြီးဘယ်နှပါးပင့်မယ်၊ လှူရေးတန်းရေးကိစ္စတွေ ပြောကြရအောင်။ အကြီးမရော၊ အငယ်မပါ မျက်ရည်တွေသုတ်ကြဦး။ နင့်အမေရဲ့နောက်ဆုံးခရီးကို စီစဉ်ကြရအောင်”

သူတကာတွေကို ကျွန်တော်နှစ်သိမ့်နေပါသည်။ နှစ်သိမ့်နေပါသော်လည်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှ လူမသိသူမသိ အငိုမိုးများရွာသွန်းနေပါသည်။ မဟန်နိုင်တော့သော ကျွန်တော်သည် အိမ်နောက်ဖေးဘက်သို့ အပေါ့သွားသလိုလိုဖြင့် ရှောင်

သွက်ခွဲကာ ကြိတ်ကြိတ်တိတ်တိတ်နှင့် မျက်ရည်များကို သွန်ချပစ်လိုက်ပါတော့သည်။ ခဏချင်းပင် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုသတိပြုမိကာ မျက်ရည်များကိုသုတ်၍ လူများ ကြားထဲသို့ ပြန်ဝင်ခဲ့ရလေသည်။

ကိုနိုင်တစ်ယောက် ခွင့်မရသဖြင့် သူ့အမေကွယ်လွန်ပြီး သုံးလအကြာတွင် ချောက်ရှိလာခဲ့သည်။ သူ့အမေကို အမှတ်တရကျောက်တိုင်ပြုလုပ်ချင်သည်ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်ကူညီရသေးသည်။ အကြီးမအေးအေးစိုးရော၊ အငယ်မမိတောက်ပါ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြသည်။ ကွန်ကရစ်တိုင်ပေါ်တွင် ဒေါ်ခင်ခင်အေး၊ အသက် ၆၂ နှစ်၊ (၂၅-၁၂-၁၉၉၈) နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။ ဟူသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားပါ ရေးထိုးကြသည်။ နံတော်တောင်ကျောင်းဆရာတော်ကို သံဃဒါနဆွမ်းလှူ၍ ထိုနေ့ညနေတွင် သူ့အမေမြှုပ်နှံရာနေရာ၌ အမှတ်တရကျောက်တိုင်လေး စိုက်ထူဖြစ်ကြသည်။ အစ်မခင်ပွန်းအပါအဝင် မြေးနှစ်ယောက်နှင့်ဆိုလျှင် စုစုပေါင်း မိသားစု ၇ ဦးရှိကြသည်။ အစ်မသားအငယ်ဆုံးကောင်နှင့် မြေးနှစ်ယောက်ကတိုကြသည်။

ကလေးများမှတစ်ဆင့် လူကြီးများပါဝင်နေကြသဖြင့် ကျွန်တော်လည်း တင်းမခံနိုင်ဘဲ မျက်ရည်ကျမိသေးသည်။ ထိုကိစ္စပြီးမြောက်ပြီး ၅ ရက်အကြာတွင် ခွင့်စေ့သဖြင့် မိမိတပ်ရင်းသို့ ကိုနိုင်ပြန်သွားသည်။ သူ့ကလေးနှစ်ယောက်ကို သူ့ညီမအကြီးဆုံး အေးအေးစိုးက တာဝန်ယူစောင့်ထိန်းပေးသည်။ ကျွန်တော်က ကျောင်းဆရာတာဝန်နှင့် တောတွင်နေသည်ဖြစ်ရာ ကလေးများကို ကျွန်တော့်ထံ မကြာခဏအလည်အပတ်ပို့ပေးရန် မှာကြား၍ပြန်ခဲ့သည်။ သည်လိုနှင့် ကိုနိုင်တစ်ယောက် စာမလာ၊ သတင်းမကြား ပျောက်ချက်သားကောင်းနေသည်။ အဆက်အသွယ်မလုပ်သဖြင့် စိတ်မြန်လက်မြန်သမား ကျွန်တော်က မြန်မာ့အသံ “စာမလာ သတင်းမကြား” ကဏ္ဍသို့ ဆက်သွယ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် အဆိုပါ အသံလွှင့်ချိန်ကို ညနေတိုင်းစောင့်၍ နားထောင်မိသည်။ တစ်ခုသော ညနေတွင် ကျွန်တော့်အဖို့ ကိုနိုင်အကြောင်း သိခွင့်ရလိုက်တော့သည်။ အစီအစဉ်ကြေညာ

သတင်းရသူများကို ကြေညာပေးသည်။ သို့သော် ကျန်းမာစွာဖြင့် တိုင်းပြည်တာဝန် များကို ထမ်းဆောင်နေပါသည်ဟု မပါ။

“ကိုယ်ပိုင်နံပါတ် - - - - တကကိုနိုင်သည် တိုင်းပြည်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရင်း ရှေ့တန်းတစ်နေရာတွင် ကျဆုံးသွားပြီဖြစ်ပါကြောင်း သံတွဲမြို့၊ မြပြင်ရွာနေ ဦးလေးဖြစ်သူ ဦးထွေးတင်အား အကြောင်းကြားအပ်ပါသည်။”

ဟူ၍သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကံကြမ္မာဆိုးဝါးလှသော ကျွန်တော်မြေးနှစ်ဦးကို ကျွန်တော်အထူးသနားမိသည်။ စိတ်မသက်မသာနှင့် ကိုနှင့်အကြောင်းကို မိသားစု အားလုံးသို့ ကျွန်တော်အသိပေးလိုက်ပါသည်။ သည်ကြားထဲ အစ်မသားအငယ် ဆုံးကောင်က မူးယစ်သောက်စားကာ နေချင်သလိုနေသဖြင့် မာန်မဲကြိမ်းမောင်း ရသေးသည်။ တစ်ဖန် ဖခင်ဖြစ်သူနှင့်ရန်ဖြစ်ကာ သူ့အစ်မ မိတောက်ရှိရာ ကျီး ကန်းရဲရွာသို့သွားနေသည်။ အလုပ်အကိုင်မလုပ်ဘဲ မူးယစ်ရမ်းကားနေ၍ သူ့အစ်မလေးက ကျွန်တော့်ကိုလာတိုင်သည်။ မောင်နိုင်အတွက်လည်း တတ်နိုင် သမျှစုပေါင်း၍ ဆွမ်းကျွေးဒါနပြုလုပ်ကြသည်။ သည်လိုနှင့် မြေးနှစ်ကောင်က အတန်းကြီးလာသည်။ မြေးကြီးက ဆယ်တန်းဖြေတော့မည်။ အငယ်မက ရှစ် တန်းတက်နေသည်။ အုပ်ချုပ်သူ အေးအေးစိုးက အသီးအရွက်၊ ကုန်စိမ်းများကို ခေါက်ချင်းပြန်စနစ်ဖြင့် သံတွဲ၊ ငပလီ၊ ဂျီထွော့ဈေးသို့ ကုန်စိမ်းများရောင်းကာ အပိုင်ငွေရှာကြသည်။ ကာလတစ်ခုလေးသည် အေးအေးချမ်းချမ်းနှင့် ငြိမ်သက် သွားပြန်သည်။

သို့

လေးလေး

အေးအေးစိုး မနေ့ညက ၁၁ နာရီတွင်ဆုံးပါးသည်။ ပင်ပန်း၍ထင်ပါသည်။ နှစ်ရက်အပြင်းဖျားပြီး ဆေးရုံရောက်ရောက်ချင်း ဆုံးသွားပါသည်။ မနက်ဖြန် သဂြိုဟ်မည်ဖြစ်ပါ၍ လေးလေး ဒီနေ့အရောက်လာစေချင်ပါသည်။

လေးလေးသမက်

မောင်အောင်နိုင်၊ ဒွါရာဝတီကွက်သစ်၊ သံတွဲမြို့။

လူကြုံဖြင့်ရောက်ရှိလာသော နာရေးအကြောင်းကြားစာကိုဖတ်၍ ကျွန်တော်တွေဝေသွားပါသည်။ မတုန်မလှုပ် ကျောက်ရုပ်ကြီးကဲ့သို့ ငူငူငိုင်ငိုင်ကြီးရပ်နေမိပါသည်။ မီးဖိုချောင်မှထွက်လာသော ကျွန်တော့်အမျိုးသမီးက -

“အဖေကြီး စာတစ်ရွက်ကိုင်ပြီး ဘာကိုငေးငိုင်နေတာလဲ”

အသိနှင့်စိတ်လွတ်ကာ အတွေးရေယာဉ်ကြောနှင့် မျောနေရာမှ သတိရကာ သမင်လည်ပြန်နှင့် ကျွန်တော့်အမျိုးသမီးလက်ထဲသို့ နာရေးအကြောင်းကြားစာကို ထိုးထည့်ပေးလိုက်သည်။

“ဖတ်ကြည့်မှ သိလိမ့်မယ်ကွာ။ မပြောပြချင်တော့ဘူး”

ကျွန်တော့်အမျိုးသမီးက စာကိုဖတ်၍ ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ဖြစ်သွားသည်။ အံ့ဩတုန်လှုပ်သွားသည်။ အဖြစ်ဆိုး၍ ကံဆိုးမသွားလေရာ မိုးလိုက်လို့ ရွာသည့် ကိုနိုင်တို့မိသားစုအဖြစ်ကို သူရင်နှင့်သွားမှန်း ကျွန်တော်နားလည်လိုက်ပါသည်။

“ဖြစ်သမျှအကြောင်းကတော့ အကောင်းချည်းပါပဲကွာ။ ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ။ သားတွေကိုခေါ်ပြီး အေးအေးစိုးစိုးနာရေးကိစ္စ သွားကြရအောင်”

“ကိုနိုင်ကလေးတွေ သနားပါတယ်ဆရာလေးရယ်။ သူတို့ဘဝကိုက ကံမကောင်းရှာတာ။ ကျွန်မကတော့ ဒီကလေးတွေကို တကယ်သနားမိတယ်။ ကျွန်မ တို့ခေါ်ထားရင်ကောင်းမလား”

“ငါ အမြဲတမ်း ခေါ်ပါတယ်ဟ။ ကလေးတွေက ငါတို့နဲ့ ငယ်ပေါင်းတွေ မဟုတ်ဘဲ ကြီးပေါင်းတွေဆိုတော့ ဘယ်ခင်ပျံ့မလဲ။ ဒါကြောင့် သူ့အရိုးတွေဆီ လိုက်နေကြတာ။ ယုတ်စွအဆုံး သူ့ဘိုးဘိုးကြီးနဲ့တောင်မှ မနေဖြစ်ကြတာ မင်းလည်း အသိသားမဟုတ်လား။ သူတို့ ပျော်ရာမှာနေကြပါစေကွာ”

“ကျွန်မကတော့ သူတို့လေးတွေနှစ်ဦးကိုကြည့်ပြီး တော်တော်စိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်။ ရင်ထဲနှင့်နေအောင် ခံစားရတယ်။ သူတို့အဖြစ်၊ သူတို့ကံကြမ္မာက မယုံနိုင်လောက်အောင်ကိုပဲ ဆန်းကြယ်လွန်းလှပါတယ်”

“ဒါပေါ့ကွာ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ကံကြမ္မာကို ရိုးမယ်ဖွဲ့ရတော့မှာပဲ။ တရားသဘောနဲ့ပြောရရင် ဟိုးအတိတ်ဘဝက အကြောင်းခံခဲ့လို့ ခုဘဝမှာ အကျိုးတရား

အဖြစ် ခံစားရတာပဲ။ လောကမှာ ဝင်နေကြမ္မာဆိုတာ အင်မတန်ကြောက်စရာ ကောင်းလှတယ်။ ဒါကြောင့် သိသွားသူတွေက ခုဘဝမှာ စိတ်ထားကောင်းကောင်း နဲ့ နှလုံးလှလှနဲ့၊ စေတနာသဒ္ဓါတရား အပြည့်အဝနဲ့ လှူကြတန်းကြတယ်။ ဒါနမှု သီလမှု၊ ဘာဝနာမှုတွေကို ပြုကြတယ်။ ပြုနေကြတယ်မဟုတ်လား။ ဒါ မင်းတို့ ငါတို့အတွက် ဘဝအသိတရားရဖို့ သင်ခန်းစာကောင်းကောင်းပဲလို့ မှတ်ယူကြရ မယ်။ ခုပဲ ငါ့မြေးတွေကို ကြည့်စမ်းပါ။ အတိတ်ဘဝက အကုသိုလ်ကံဟာ ဘယ် လောက်နှိပ်စက်သလဲ။ နွားနောက်ကို လှည်းဘီးပါသလို ထပ်ကြပ်မက္ကာ တနင့် တပိုး ခံစားကြရတယ်ဆိုတာ မင်းတို့ငါတို့ကို အထင်အရှားပြသနေတာပဲ မဟုတ် လား”

“ကဲပါရှင်၊ စိတ်မကောင်းစရာတွေ တွေးမနေပါနဲ့တော့။ သံတွဲသွားရအောင် ကလေးတွေကို သွားခေါ်လိုက်ဦးမယ်”

အပျံသင်စဉ်ကလေးများနှင့် တူနေသည့် ကျွန်တော့်မြေးနှစ်ဦးအ ကြောင်းကို တွေးတောရင်း သူတို့ကလေးတွေ၏ အနာဂတ်ကို လှပအောင်ဖန်တီး ပေးဖို့ ကျွန်တော့်တွင်တာဝန်ရှိသေးကြောင်း စဉ်းစားနေမိပါတော့သည်။

ပုလဲနက်မှတစ်ဆင့်

မောင်မြင့်လွန်း (ပင်လယ်)

မောင်မြင့်လွန်း

ပုလဲနက်မျက်ရည်

“ဂလောင် . . . ဂလင် . . . ဂလောင်ဂလင် . . . ဂလောင်ဂလင်”

ဆရာကြီးရုံးခန်းမှ ကျောင်းတက်ခေါင်းလောင်းထိုးသံသည် ကျောင်းစတက် ချိန်ကို စတင်လိုက်ပါသည်။ ဒုတိယခေါင်းလောင်းထိုးသည်နှင့် ကျောင်းသားများ နိုင်ငံတော်အလံကိုအလေးပြု၍ နိုင်ငံတော်သီချင်းကို ပြိုင်တူသီဆိုကြသည်။ တတိယခေါင်းလောင်းထိုးပြန်သည်။ ကျောင်းသားများက သြကာသကန်တော့ခန်းနှင့် အနန္တော၊ အနန္တငါးပါး ကန်တော့ခြင်းကို လက်အုပ်ချီလျက် ရွတ်ဆိုကန်တော့ကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆရာများနားနေခန်းမှထကာ စတုတုတန်း(က)ကို ဝင်လိုက်သည်။

“မင်္ဂလာပါ ဆရာ”

“မင်္ဂလာပါ ကလေးတို့”

ကျွန်တော်က ကလေးများကိုထိုင်ရန် လက်ဖြင့်အချက်ပြလိုက်သဖြင့် အားလုံးပြန်ထိုင်ကြသည်။ နာမည်ခေါ် (က)စာရင်းစာအုပ်ကိုဖွင့်၍ ကျောင်းသားများကို ကျောင်းတက်/မတက်အမည်စာရင်းခေါ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် မြန်မာစာစာအုပ်ကိုထုတ်စေ၍ “စံပယ်ရုံ”ကဗျာလေးကိုရွတ်ဆိုပြကာ ကျောင်းသားများကို ရွတ်ဆိုစေသည်။ တစ်တန်းလုံး၊ အုပ်စုလိုက်၊ အတန်းစဉ်အလိုက်နှင့် တစ်ဦးချင်း ရွတ်ဆိုစေကာ ကဗျာ၏အဓိပ္ပာယ်ကို စကားပြေပြန်ရေးသားပြသည်။ ကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြောပြကာ လက်တွင်ကပ်ငြိနေသည့် မြေဖြူမှုန့်များကို ပွတ်သပ်ချပြီး ကုလားထိုင်တွင် ဝင်ထိုင်မိလိုက်ရုံရှိသေးသည်။

“ဆရာ၊ ဆရာ့ကို ကျွန်တော်လာတွေ့တာ။ ခဏလေးတွေခွင့်ပြုပါဆရာ”

“ဪ၊ ကိုမျိုးအောင်ပါလား။ ကိုမျိုးအောင်အခန်းထဲဝင်ခဲ့လေ”

“ကျွန်တော် မဝင်တော့ဘူးဆရာ။ ဆရာ့ကိုသာအခန်းအပြင်ဘက်မှာ ကောင်းလေးတိုးတိုးပြောချင်လို့ပါ”

“ကိုမျိုးအောင် အရေးကြီးလို့လား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာ”

ကျွန်တော်စာသင်ခန်းအပြင်ဘက်သို့ ထွက်လိုက်သည်။ ကိုမျိုးအောင်နှင့် စာသင်ခန်းနှင့်မနီးမဝေးရှိ ကုက္ကိုပင်အောက်သို့သွားကြသည်။ ကိုမျိုးအောင်အနီးတွင်ရပ်၍ ကိုမျိုးအောင်မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ကိုမျိုးအောင်က မျက်နှာမသာမယာနှင့် ကျွန်တော့်ကိုပြန်ကြည့်ကာ -

“ပေါက်တူးကိုပြန်လာခေါ်တာပါ ဆရာ။ သူ့အစ်ကို ဘိတ်ပုလဲကျွန်းမှာ ပုလဲငုပ်ရင်း ဆုံးကြောင်း ဌာနဆိုင်ရာကြေးနန်းဝင်လို့ပါ”

“ဟာ၊ မြင့်ဦးရေငုပ်ရင်းဆုံးသွားပြီ၊ ဟုတ်လားကိုမျိုးအောင်”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာ။ ဒီနေ့မနက် ၈ နာရီကပဲ ဌာနကအာအိုကြီးဆီ ဘိတ်ပုလဲကျွန်းက ကြေးနန်းဝင်တယ်။ ကျွန်းပေါ်ကသူ့အမေကို သွားပြီးသတင်းမပို့ရသေးဘူး။ သူ့ညီပေါက်တူးကိုသာ အရင်ဝင်ခေါ်တာပါ ဆရာ”

“ပေါက်တူးကို သူ့အစ်ကိုဆုံးကြောင်း ချက်ချင်းအသိမပေးတာ ကောင်းမယ်ထင်ပါတယ်။ တစ်မျိုးလှည့်ပြောပြီး နောက်ဆုံးသိသင့်တဲ့အချိန်ကျမှ သိပါစေ ကိုမျိုးအောင်”

“အဲ့ဒါပဲကောင်းပါတယ် ဆရာ။ ဆရာသင့်တော်သလိုသာ သူ့ကိုပြောပြပြီး ဒီနေ့ကျောင်းစာသင်ချိန်က ခွင့်ပြုပေးပါဆရာ”

စာသင်ခန်းအတွင်းသို့ နှစ်ဦးသား ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ဝင်သွားကြသည်။ သင်ပုန်းကြီးပေါ်မှ ရေးသားထားသည့်စာများကို ပေါက်တူးက မြန်မာစာလေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ကူးရေးနေသည်။ ကျွန်တော်က စာရေးနေသည့် ပေါက်တူး၏ ပုခုံးကို အသာလေးပုတ်လိုက်သည်။ ပေါက်တူးက စာရေးခြင်းကိုရပ်တန့်လိုက်ကာ ကျွန်တော့်ကိုမော့ကြည့်လိုက်သည်။

“ထဲ ဝေါက်တူးချေ ငါ့တပည့်ကို ရေငုပ်ခေါင်းဆောင်ကိုမျိုးအောင်က
ခဏလာခေါ်တယ်ကွာ။ မင့်အမေကို ပြန်ပြုစုပေးလိုက်ပါဦးကွ။ ဟုတ်လား။
ဒီနေ့ ကျောင်းတစ်ရက်နားတော့။ ရှေးလက်စစာအုပ်ကိုသိမ်းပြီး လွယ်အိတ်ပါတစ်ခါ
တည်း ယူသွားလိုက်နော်”

ကျွန်တော့်တပည့်ပေါက်တူးသည် နားမလည်နိုင်သည့် မျက်လုံးများဖြင့်
ကျွန်တော့်ကိုတစ်လှည့်၊ ကိုမျိုးအောင်ကိုတစ်လှည့် ကြည့်ကာ အကဲခတ်ရှာသည်။
ကိုမျိုးအောင်က ပေါက်တူးပုခုံးကိုဖက်၍ စာသင်ခန်းမှထွက်သွားသည်။ ကျောင်း
သားအချို့က တီးတိုးတီးတိုး လုပ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်လက်ကာပြလိုက်မှ
အတန်းကပြန်ငြိမ်ကျသွားသည်။ စာသင်ခန်းတွင်းမှထွက်ခွာသွားကြသော ပေါက်
တူးနှင့်ကိုမျိုးအောင်တို့၏ကျောပြင်ကို ကျွန်တော်ငေးကြည့်ရင်း ပေါက်တူးတို့၏
မိသားစုဘဝရုပ်ပုံလွှာသည် ကျွန်တော်၏စိတ်မျက်စိထဲတွင် ဝိုးတဝါးပြန်လည်ထင်
ဟတ်လာလေသည်။

ပေါက်တူးနှင့်မြင့်ဦးတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်သည် ခရမ်းမော်ရွာဇာတိချက်
မြွှပ်များဖြစ်ကြသည်။ သူတို့အဖေ ကိုဘကျောက်မှာသာ မြပြင်ရွာသားဖြစ်၍ သူ့
အမေဒေါ်ချစ်စုက ခရမ်းမော်ရွာသူမဖြစ်လေသည်။ ပေါက်တူးလေးမွေးတော့
အသေမွေးသည်ထင်၍ စွန့်ပစ်မြေမြုပ်ရန် ပေါက်တူးနှင့်တွင်းပေါက်နေစဉ်မှသာ
လူးလွန်ကာ အုဝဲငိုသဖြင့် သေရွာပြန်ပေါက်တူးလေးဟု ချစ်စနိုးခေါ်ကြရာမှ
ပေါက်တူးအမည်တွင်လေတော့၏။ ဒေါ်ချစ်စုတို့မိသားစုမှာ ပြေလည်သူများ
ဖြစ်ကြ၍ လယ်ယာမြေများပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ခနိတောလည်း ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။
လူပျိုကာလသားသဘာဝ အလည်အပတ်သွားရင်း၊ ခနိရည်သွားသောက်ရင်း
ကိုဘကျောက်နှင့် မချစ်စုတို့ လူငယ်သဘာဝ ချစ်ကြိုက်သွားကြသည်။ မချစ်စုကို
မြပြင်ရွာသို့ခိုးလာသည်။ ကိုဘကျောက်အမေမှာ သူ့အဖေဆုံး၍ နောက်ယောက်ျား
ရနေသည်။ ပထွေးကလက်မခံသဖြင့် သမီးကိုမပစ်နိုင်သည့် မချစ်စုမိဘများက
လိုက်လာကာ ခရမ်းမော်ကိုပြန်ခေါ်သွားခဲ့သည်။ သမီးနှင့်သမက်ကို အိမ်ပေါ်

တင်ကျွေးထားသည်။

ကိုဘကျောက်တစ်ယောက် ယောက္ခမအားကိုးနှင့် အလုပ်ကိုလက်ကြော တင်းအောင် မလုပ်ချင်။ ယောက္ခမလယ်လုပ်ငန်းကိုလည်း ဝင်မကူ။ အုန်းလှီး ဓားကလေးတကိုင်ကိုင်နှင့် ဓနိရည်ခံသည်။ ရောင်းလည်းရောင်းသည်။ သူလည်း သောက်သည်။ အပေါင်းအသင်းတွေ တရုန်းရုန်းနှင့် အရက်သောက်သည်။ လူစု၍ ဖဲရိုက်ကြသေးသည်။ ဓနိရည်ရောင်းရငွေများကို အကုန်ဖဲရိုက်ပစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် ဖဲဝိုင်း၌ စကားများရန်ဖြစ်ကြရာ ကိုဘကျောက်က မူးမူးနှင့်ဓားဖြင့် ထိုးသည်။ လူသတ်မှုနှင့် ကိုဘကျောက်ထောင်ကျသည်။ အမှုအခင်းဖြစ်၍ ငွေ ကြေးကုန်ကျများသည်။ ရွှေကုန်၊ ငွေကုန်၊ လင်ဖြစ်သူထောင်ကျနှင့် မိဘဆွေမျိုး များအလယ်တွင် မနေချင်တော့သော မချစ်စုသည် သားနှစ်ယောက်ကိုခေါ်၍ ကိုဘကျောက်အမေထံသို့ရောက်လာသည်။ သူတစ်ပါးခြံတွင်နေ၍ သူရင်းငှားလုပ် ရသဖြင့် သူတို့မိသားစုကို သူ့ယောက္ခမဖြစ်သူက လက်မခံနိုင်သဖြင့် ကျွန်တော် တို့အိမ်အနီးရှိ ဦးထွန်းဖေတို့အိမ်နောက်ဘက်တွင် ဝါးအိမ်ကလေးဆောက် နေထိုင်ကြသည်။ လူမမယ်ကလေးနှစ်ယောက်ကို မချစ်စုက ငါးရောင်းကျွေးသည်။ လင်ဖြစ်သူကို ထောင်ဝင်စာတွေ့ကာ စားသောက်စရာတွေ ပို့ပေးရသည်။ လေး တန်းကျောင်းသားမြင့်ဦးမှာ ကျောင်းစာတစ်ပိုင်းတစ်စနှင့် ကျောင်းထွက်ကာ သူ့အမေဈေးရောင်းထွက်တော့ ကလေးကိုထိန်းပေးနေရသည်။ ထမင်းချက် အိမ်စောင့်ဖြစ်တော့သည်။

ပေါက်တူးတို့မိသားစုကို သနားတတ်သည့် ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းချက်ဖို့ ဆန်မရှိလျှင် ချပေးတတ်သည်။ မုန့်ပဲသားရေစာများ ဝယ်ကျွေးသည်။ မချစ်စု ငါးရောင်းနောက်ကျနေပါက သူတို့ညီအစ်ကိုကို အိမ်သို့ခေါ်ထား၍ ထမင်းပါ ကျွေးထားသည်။ ပေါက်တူးတို့ ညီအစ်ကိုသည် ကျွန်တော့်သားများနှင့် ကစား ဖော်ကစားဖက် ဖြစ်လာလေသည်။ သူ့အမေ ငါးရောင်းသွားတိုင်း သူတို့ ငါးအိမ် ကလေးကို ပိတ်ထားကာ အိမ်ရှေ့တွင် ကျွန်တော့်သားများနှင့် ကစားလေ့ရှိကြ သည်။ ထမင်းစားချိန်ကျလျှင် ကျွန်တော့်ဇနီးက ကျွန်တော့်သားများနှင့်အတူ ထမင်းကျွေးထားသဖြင့် လေးယောက်သား လေ့တွေ့ ပန်းကန်ပြားတွေကိုယ်စီနှင့်

စားသောက်နေလေ့ရှိသည်။

သည်လိုနှင့်နှစ်အတန်ကြာသွားသည့်အခါ ကိုဘကျောက် ထောင်မှထွက်လာသည်။ သို့သော်လည်း ယခင်အမှုအကျင့်တို့က လုံးဝပြောင်းလဲသွားခြင်းမရှိဘဲ သူ့ကိုယ်သူ ထောင်ထွက်ဟုဆိုကာ ကျယ်စွာကျယ်စွာနှင့် မူးယစ်သောက်စားကာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စော်ကားသည်။ လူမိုက်လုပ်၍ ဆဲရေးသည်။ မိန်းမနှင့်ကလေးတွေကို အရက်ဖိုးတောင်းမရလျှင် ရိုက်နှက်သည်။ သူ့အဖေမူးလာလျှင် ပေါက်တူးတို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ကျွန်တော့်အိမ်ပြေးချလာသည်။ ပုန်းနေကြသည်။ မချစ်စုက ဝေးရာသို့ရှောင်၍ နေလေ့ရှိသည်။ သူ့ကလေးတွေကို လက်ခံကျွေးမွေးထားသည့် ကျွန်တော်တို့ကို စော်ကားဆဲဆိုသည်။ နောက်တော့ သူ့ကို ရွံ့မုန်းလာသဖြင့် ကလေးများကိုပင် ကျွန်တော်တို့ လက်မခံရဲတော့ချေ။ မူးလာတိုင်း စောင်းမြောင်းဆဲဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်တို့နှင့်စကားများသည်။ ဓားကြီးတက်တိုင်နှင့် ကျွန်တော့်အုန်းခြံထဲမှ အုန်းပင်ပေါက်များကို ဓားနှင့်ခုတ်ပစ်သည်။ ကျွန်တော်က သူ့မိန်းမနှင့် ကလေးများကို သနား၍ ရဲမတိုင်၊ အမှုလည်းမလုပ်ခဲ့ပေ။ သူ့မိန်းမနှင့် ကလေးများကို ကျွန်တော် အလွန်သနားမိသည်။ နှမချင်းသားချင်း ကိုယ်ချင်းစာနာမိသည်။

သည်လိုနှင့်သုံးနှစ်ခန့်အကြာတွင် ထာဝရမူးယစ်သောက်စား ရမ်းကားမှုဒဏ်ကို မခံစားနိုင်တော့၍ လင်မယားတွေ အကြီးအကျယ် စကားများရန်ဖြစ်ကြသည်။ လူပျိုပေါက်ဖြစ်လာသည့် မြင့်ဦးက သူ့အမေကို နှိပ်စက်လွန်းတာ သည်းမခံနိုင်၍ ဖခင်ကို လက်လွန်ခြေလွန်ဖြစ်မည်ထင်၍ အဘိုးများရှိရာ ခရမ်းမော်ရွာသို့သွားနေသည်။ အဘိုးတို့လယ်ယာကို ကူလုပ်ပေးသည်။ ခနိလှီး၍ ခနိရည်ရောင်းကာ အိမ်ကိုဈေးဖိုးစုပေးသည်။ မချစ်စုတစ်ယောက် ကိုဘကျောက်၏ ပေတေဆိုးသွမ်းမှုကို ဆက်လက်သည်းမခံနိုင်တော့သဖြင့် သားငယ်ကိုခေါ်ကာ ခရမ်းမော်ရွာသို့ ပြန်သွားရာ လုံးဝပြန်မလာတော့ချေ။ ကိုဘကျောက်ကတော့ဖြင့် ယခင်လူသတ်မှုကြောင့် ခရမ်းမော်ရွာသို့ ခြေပင်မချခဲ့တော့သဖြင့် လိုက်မသွားရဲတော့ချေ။ ဤသို့ဖြင့် ပေါက်တူးတို့သားအိမ်တစ်တွေသည် သူ့အဖေကိုဘကျောက်၏ နှိပ်စက်မှုဒဏ်မှ ကင်းကွာသွားခဲ့ရလေသည်။ ကိုဘကျောက်တစ်ယောက်

အိမ်ကလေးတစ်လုံးနှင့် နေ့စဉ်မူးရစ်ကာ ကျန်ခဲ့လေတော့သည်။

ခြောက်နှစ်ခန့်ကြာသွားပြီးနောက် ပေါက်တူးတို့မိသားစုနှင့် ကွဲကွာသွားခဲ့ရရာ တစ်နေ့တွင် ဂျီထွောလမ်းဆုံ၌ ပေါက်တူးအစ်ကို မြင့်ဦးနှင့်ပြန်တွေ့သည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ ဆုံမိကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က ကျောက်ဖြူမော်ရွာ မူလတန်းကျောင်းမှ ဂျီထွောရွာရှိ ကျွဲသောက်ကုန်း မူလတန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ခါစဖြစ်သည်။ မြင့်ဦးနှင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ဖြစ်ကြသည်။

“ဆရာ၊ အရီးတို့ ညီလေးတို့တွေ နေကောင်းကြရဲ့လား”

“အေး၊ နေကောင်းကြတယ်ကွ။ မင်းအမေနဲ့မင်းညီလေးကော နေကောင်းကြရဲ့လား”

“နေကောင်းကြပါတယ် ဆရာ။ ဆရာ ဒီပြောင်းလာတာ ဘယ်လောက်ကြာ ပြီလဲ။ ကျွန်တော် ဆရာ့ကိုတွေ့ရတာ သိပ်ဝမ်းသာတာပဲ”

“ဒါနဲ့၊ မင်းကဂျီထွောကို ဘာလာလုပ်တာလဲကွ”

“ကျွန်တော် ဒီရောက်နေတာ နှစ်ပတ်ရှိသွားပြီလေ”

“ဟုတ်လား။ ဒါတောင် ငါနဲ့တစ်ခါမှမတွေ့ဖြစ်ကြပါလား”

“ဘယ်တွေဖြစ်မှာလဲ၊ ကျွန်တော်က ပုလဲကျွန်းဝန်ထမ်းလိုင်းမှာနေရတာ”

“မင်းက ပုလဲကျွန်းကို ဘယ်ကနေဘယ်လိုသွားနေရတာလဲ”

“ဒီလိုပါဆရာ၊ ကျွန်တော်က ပုလဲကျွန်းဝန်ထမ်းဖြစ်နေပြီ။ ရေငုပ်သမား၊ ဒိုက်ဗားအလုပ်ပဲ။ ခရမ်းမော်ရွာက ရေငုပ်ခေါင်းဆောင် ကိုမြင့်အောင်က အလုပ်သွင်းပေးတာ။ ပုလဲသင်္ဘောနဲ့ ခရီးထွက်ပြီး နေ့စဉ်ရေအောက်က မုတ်ကောင်တွေကို ငုပ်ပေးရတာ။ ရေငုပ်ဝန်ထမ်းပေါ့”

“အမယ်၊ မင်းက တယ်ဟုတ်နေပါလား။ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်။ ငါဝမ်းသာပါတယ်ကွာ”

“ဒီလကုန်ရင်တောင် ကျွန်းကိုအမေနဲ့ညီလေးကို သွားခေါ်ဖို့စီစဉ်ထားတယ်။ ကျွန်းမှာက ပုလဲဝန်ထမ်းအိမ်ရာတွေ ရှိတယ်လေ”

“မင်းအဖေက မင်းတို့နဲ့အတူနေသလား။ ရွာမှာတောင် မမြင်တာ အတော် ကြာပြီ။ ပျောက်ချက်သားကောင်းနေတယ်ကွ”

“အဖေအကြောင်းတော့ မပြောပါနဲ့ဆရာရယ်။ အဖေက သိပ်ဆိုးလွန်းတော့ အမေကအဖေကို လက်မခံချင်ဘူး။ ဆွေမျိုးတွေကလည်း ရွာကိုအလာမခံဘူးလေ။ အမေက အသက်ကြီးလာပြီဆိုတော့ အရင်လိုအလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ ပြီးတော့ မျက်စိကလည်း သိပ်မကောင်းလှဘူး။ အမေနဲ့ညီလေးကို ကျွန်တော်ကျွေးမွေးပြုစုရမှာပေါ့”

“မိဘကိုအလုပ်အကျွေးပြုတာ မွန်မြတ်ပါတယ်ကွာ။ ကုသိုလ်လည်း ရတာ ပေါ့။ လူသာစုခေါ်၊ နတ်သာစုခေါ်ပေါ့ကွာ”

“ညီလေးကိုလည်း ကျွန်တော် ကျောင်းထားပေးချင်တယ်။ ရွာကျောင်းက ကျောင်းပြောင်းလက်မှတ်ယူလာပေးမယ်။ ဆရာတို့ကျောင်းမှာ ထားမယ်။ ဆရာက တတ်နိုင်သလောက် ကျွန်တော့်ညီလေးကို အကူအညီပေးစေချင်တယ်။ ညီလေးက အသက်နည်းနည်းကြီးနေပြီ ဆရာရဲ့။ သူများတွေဆို သူနဲ့တန်းတူအရွယ်တွေက ခြောက်တန်းလောက် ရောက်ကုန်ကြပြီ။ သူက အခုမှ လေးတန်းပဲ ရှိသေးတာ။ အဖေကြောင့် ကျွန်တော့်လို ကျောင်းပညာတစ်ပိုင်းတစ်စ မဖြစ်စေလိုဘူးဆရာ။ ကျွန်တော်လည်း လစာရဝန်ထမ်းဆိုတော့ သူ့ကို ကျောင်းထားပေးနိုင်ပြီပေါ့။ သူ့ကို အနည်းဆုံး ဆယ်တန်းပညာလောက်တော့ အောင်စေချင်တယ် ဆရာရယ်”

“မင်းရဲ့ရည်မှန်းချက်ကို ဆရာလေးစားပါတယ်ကွယ်။ ပေါက်တူးလေးအတွက် လိုအပ်တဲ့ စာအုပ်စာတမ်းတွေ ဆရာကူညီပေးပါမယ်။ ဆရာကြီးကိုလည်း ပြောပြပေးပါမယ်”

“နောက်ပြီးတော့ ဆရာ့ကိုတိုင်ပင်ရဦးမယ်။ ဒီနှစ်နေ့ ကျွန်တော်ဘိတ်ကျွန်းကို ရေငုပ်သုံးလသွားရမယ်။ အဲသည်က ဆုကြေးငွေတွေရလာရင် အမေ့မျက်စိကို ရန်ကုန်မှာသွားပြမယ်။ အမေက အဲဒါကို ရှိပါစေ၊ နေပါစေဆိုပြီး ပြောပြောငြင်းနေတယ်။ ဆရာ ကျွန်တော်တို့ရောက်တုန်း ကျွန်တော့်အမေကို ရန်ကုန်မှာ မျက်စိသွားပြဖို့ နားချတိုက်တွန်းပေးပါဦးဆရာ”

“အလွန်ကောင်းတဲ့ စိတ်ဓာတ်ပဲကွာ။ ဒေါ်ချစ်စုကို ငါ ကျွန်းရောက်တဲ့အခါ အသေအချာပြောပြပေးပါမယ်”

“ကျွန်တော်သွားဦးမယ် ဆရာ။ နောက်မှပဲ ပြန်ဆုံကြတာပေါ့”

“အေး၊ အေး။ ဆရာလည်း ကျောင်းကိုသွားလိုက်ဦးမယ်”

မိခင်နှင့်ညီလေးအပေါ် ဤမျှသံယောဇဉ်ကြီးကာ မိမိဘဝကို အပင်ပန်း အဆင်းရဲခံ၍ ပြုစုကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ပြီး ကျေးဇူးသိတတ်သည့် သူ့လို လူငယ် တစ်ဦးကို ကျွန်တော် လေးစားဂုဏ်ယူမိသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါလေသည်။

သည်နှစ်နေ့ရာသီတွင် မြင့်ဦးတို့ပုလဲကျွန်းဝန်ထမ်းများ စုပေါင်းရှင်ပြု ဖြစ်ကြသည်။ အလိုတော်ပြည့်ဆရာတော်ကြီး ပုလဲကျွန်းတွင် တောရကျောင်း ဆောက်ကာ သီတင်းသုံးတရားထိုင်သည်။ ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းအကြီးအကဲများက ပခွင်းခံကြသည်။ ဝန်ထမ်းများက သားသမီးများကို ရှင်ပြုကြသည်။ မြင့်ဦးလည်း သူ့ညီလေးအတွက် သူ့ချွေးနည်းစာငွေဖြင့် သင်္ကန်းပရိက္ခရာများ ဝယ်သည်။ ကျွန်တော်ကိုလည်း ရှင်ပြုပွဲသို့ လာရောက်ရန် အလှူဖိတ်သွားသည်။ အလိုတော်ပြည့် ဆရာတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ရင်း ကျွန်တော်တို့မိသားစု အလှူသို့သွားဖြစ်ခဲ့သည်။

ရှင်ပြုသည့်အခါ ဖခင်ကိုယ်စား ညီငယ်ကိုရှင်ပြုပေးရသည်။ မြင့်ဦးတို့ မိသားစု၏အဖြစ်ကိုကြည့်၍ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမိလေသည်။ မိစုံဖစုံရှင်ပြုခြင်း သည် အလှူတို့အဖို့ ပဗ္ဗဇ္ဈသာသနာ့အမွေကို ခံယူရခြင်း၊ လှူဒါန်းရသည့် သဒ္ဓါတရားပီတိသောမနသကို ခံစားရခြင်းသည် အလွန်ပင် အမွန်အမြတ်အထွဋ် အထိပ်ပင်ဖြစ်၏။ ယခုမူကား ဖခင်တည်းဟူသော နေရာကွက်လပ်တစ်ခုကြောင့် မြင့်ဦးတို့သားအမိမှာ မပျော်ရွှင်နိုင်ဘဲ မျက်ရည်စမ်းစမ်းဖြစ်နေကြရရှာသည်။ ကျွန်တော်မှာမူ သူတို့ကိုမနှစ်သိမ့်ရဲပေ။ တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အားတုံ့အား နာနှင့် မသိကျိုးကျွန်ပြုကာ အလှူပွဲမှပြန်ခဲ့ရလေတော့သည်။

ပုလဲကျွန်းလေးသို့ ကျောင်းပိတ်ရက်တိုင်း အခါအခွင့်သင့် ကျွန်တော် အလည်အပတ်သွားလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်၏ နွမ်းနယ်ပင်ပန်းလှသည့်ဘဝကို

တစ်ခဏတာမျှ အပန်းဖြေသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ပုလဲကျွန်းဖောင်ဆိပ်နှင့် ကျွန်းထိပ် သို့သွား၍ ငါးများသည်။ ဂျိတ်ကောက်၍ ကြွေချောခရုများကောက်သည်။ ပေါက်တူးအမေက သူ့တွင်ရှိသမျှနှင့် ကျွန်တော့်ကို ဧည့်ဝတ်ကျော်ပြန်စွာ ချက်ပြုတ် ကျွေးသည်။ ကျွန်တော့်တပည့်များက သူတို့ရတတ်သမျှ ပင်လယ်ဟင်းလျာများ ကို လာပေးကြသည်။ ရေငန်ငါးမျိုးစုံ၊ ယောက်သွား၊ မုတ်ကောင်အသေသား၊ ကရု၊ ဂုံး၊ ရေဘဝဲ(ရေမျောက်) စသည်တို့ကိုလည်း သူတို့ဖမ်းဆီးရှာဖွေရသမျှ အိမ်ပြန်လက်ဆောင်ပေးကြသည်။ ဗဟုသုတအလို့ငှာ သူတို့ပုလဲကျွန်းရှိ ဌာန ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကိုလည်း လေ့လာခွင့်ရသည်။

မုတ်ကောင်ငုပ်ခြင်း၊ မုတ်ခြင်းယက်ခြင်း၊ မုတ်ခြင်းရေချခြင်း၊ မုတ်ခြင်းဖော်ခြင်း၊ မုတ်ကောင်ဝတ်ဆံသွင်းခြင်း၊ မုတ်ကောင်မှ ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရေအောက်တွင် မုတ်ကောင်ငုပ်ခြင်း အတွေ့အကြုံများ၊ ရေအောက်မြင်ကွင်းများ အကြောင်း စသည့် ပုလဲမွေးမြူရေး ထုတ်လုပ်ခြင်းအကြောင်း လေ့လာသိရှိခွင့် ရခဲ့သည်။ မွေးပုလဲတစ်လုံးရရန် သုံးနှစ်ခန့်ကြာမြင့်ကြောင်း၊ မွေးမြူသည့် မုတ်ကောင်အပေါ် မူတည်၍ ရွှေရောင်၊ ရွှေအိုရောင်၊ ငွေရောင်အနှစ် စသည်ဖြင့် အရည်အသွေးအမျိုးမျိုးကို ရရှိကြောင်း၊ အချို့မုတ်ကောင်များမှ သဘာဝပုလဲ များကိုလည်း တွေ့ရှိရကြောင်း သိခဲ့ရလေသည်။

မုတ်ကောင်များသည် သုံးလက်မမှသည် တစ်ပေခန့်ရှိကြကြောင်း၊ မုတ်ကောင်များကို ပင်လယ်ရေအောက် ရေနက်ပိုင်း၌သာ တွေ့ရှိနိုင်ကြောင်း၊ မုတ်ကောင်ငုပ်ဝန်ထမ်းများသည် ကြေးခေါင်းပါ ရေငုပ်ဝတ်စုံကိုဝတ်ဆင်ရကြောင်း၊ ကြေးခေါင်းဝတ်စုံထဲသို့ ရေငုပ်သမားအသက်ရှူနိုင်ရန် ပုလဲသင်္ဘောပေါ်မှ ပိုက်လှိုင်းများဖြင့် လေပေးစက်မှ ချိန်ဆပေးလေ့ရှိကြောင်း၊ ပထမတွင် ရေပေါ်အတက်အဆင်းကိစ္စ ခဲယဉ်းကြောင်း၊ နောက်မှသာ အဆင်ပြေကြကြောင်း၊ ရေထဲတွင် သွားလာလှုပ်ရှားရသည်မှာ မလွယ်ကူဘဲ ကျွန်းကျင်ဖို့လိုကြောင်း သိရှိရလေသည်။

မြန်မာ့မွေးပုလဲများသည် အရည်အသွေးကောင်းခြင်း၊ အရွယ်အစား ကြီးမားခြင်း၊ ပွင့်ရည်ကောင်းခြင်းများကြောင့် ကမ္ဘာ့ပုလဲဈေးကွက်တွင် ရောင်းပန်း

လှကြောင်း၊ အချင်း ၁၂ မီလီမီတာမှ ၁၈ မီလီမီတာထိရှိကြောင်း သိရှိရလေသည်။ သို့သော် သံတွဲပုလဲစခန်းမှ ပုလဲများမှာ ရေတိမ်ဒေသဖြစ်ခြင်း၊ ဆားငန်ရေ ဒီဂရီ မပြည့်ဝခြင်း၊ သဘာဝအနေအထား မမှန်ကန်ခြင်းတို့ကြောင့် ပုလဲမွေးမြူခြင်း မအောင်မြင်ကြောင်းနှင့် သံတွဲပုလဲကျွန်းမှ အနက်ရောင်ပုလဲများလည်း ထွက် ရှိကြောင်း သိခဲ့ရလေသည်။

မြင့်ဦးတို့ သင်တန်းသွားတက်ခဲ့ရသည့် ဘိတ်ပုလဲကျွန်း၊ မလိကျွန်း၊ ရွှေကျွန်းတို့အကြောင်းနှင့် ကုမ္ပဏီအချို့မှ ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်နေသည့် မန်ကျည်း ပင်ဆောင်ကျွန်း၊ စင်ယော်ကျွန်း၊ ဒိုမယ်ကျွန်း၊ ပုလဲအော်ကျွန်း၊ စိန့်လုကျွန်းတို့ရှိ ပုလဲမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအကြောင်းကို မြင့်ဦးက ခရေစေ့တွင်းကျ သူ့အတွေ့ အကြုံများကို ကျွန်တော့်အား စိကာပတ်ကုံးပြောပြပါသည်။ သံတွဲပုလဲကျွန်း (အပေါ်ရည်ကျွန်း)သို့ အဏ္ဏဝါဗေဒဘွဲ့ရများ၊ ပြင်ပဘွဲ့ရ ပုလဲမွေးမြူရေးပညာ၊ ဝတ်ဆံသွင်းပညာ၊ ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းပညာများကို ဝါရင့်မွေးမှူးများ၊ ပုလဲမွေးမှူး၊ ထုတ်လုပ်ရေးမှူးများထံမှ လက်တွေ့ကျကျ ပညာသင် သင်တန်းတက်ကြရသည်။ မွေးမှူးလောင်းများမှာ လူငယ်များဖြစ်၍ အမျိုးသားရော၊ အမျိုးသမီးပါ လာ ရောက်သင်တန်းတက်ကြရသည်။ ကမ်းခြေမှ တစ်ဖာလုံသာဝေးကွာသည့် ပုလဲ ကျွန်းတွင် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာများ ဆောက်လုပ်ထားသည်။ အထူးဧည့်သည် လူကြီး လူကောင်းများအတွက် ဗီအိုင်ပီနားနေဆောင်တစ်ခုလည်း သေသပ်စွာ ဆောက် လုပ်ထားသည်။ အခန်းထဲတွင် မုတ်ကောင်အခွံခြမ်း အရွယ်အစား အမျိုးမျိုး၊ အရောင်းအသွေး အမျိုးမျိုး၊ ပုလဲဝတ်ဆံအမျိုးမျိုးပုံများကို နံရံကပ်ဘောကြီး တစ်ခုတွင် အလှပြကပ်ထားလေသည်။

ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ ကျွန်းအလယ်လောက်တွင် ပုလဲဝတ်ဆံသွင်းဆောင်၊ မုတ် ကောင်များသိုလှောင်ရာ အဆောင်နှင့် ပုလဲမုတ်ခြင်းများ သိုလှောင်ထားရှိရာ အဆောင်၊ သုတေသနဆောင်နှင့် ပုလဲထုတ်လုပ်သည့်အဆောင်များကို အသီးသီး ဆောက်လုပ်ထားလေသည်။ ထိုအဆောင်များကို ပေါ်ပေါ်တံတားများ ဆောက် လုပ်၍ သွယ်တန်းထားရှိသည်။ တစ်ဆောင်နှင့် တစ်ဆောင် ကူးသန်းသွားလာ သည့် စင်္ကြံတံတားများဖြစ်သည်။ ၎င်းနှင့်ဆက်၍ မုတ်ခြင်းများချ၍ ပုလဲမွေးမြူ

ရန် ဘောတန်းနှင့်လှေ၊ သင်္ဘောဆိုက်ကပ်ရာ ဖောင်ဆိပ်မှာ တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်လေသည်။ အုပ်ကြွပ်မိုး၊ မှန်တံခါးတပ်ပျဉ်းကတိုး၊ ပျဉ်စီပျဉ်ထောင် အဆောင် ကောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။

ပုလဲမွေးမြူရေးဌာနမှ အန္တရာယ်ကြီးမားလှသော ရေငုပ်ဝန်ထမ်းများမှာ ခက်ခဲပင်ပန်းလှသည်။ အချို့ဆိုလျှင် ရေငုပ်ရင်း ရေနာကျခြင်း၊ နှလုံးကွဲထွက်ခြင်း၊ အဆုတ်ပွင့်ထွက်ခြင်းတို့ဖြင့် သေဆုံးရသည်အထိ အသက်ကိုရင်း၍ လုပ်ကိုင် ရသည့် တန်ဖိုးကြီးမားသည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်မှ ပုလဲဝန်ထမ်း ဝါရင့်များကို ဖက်စပ်ကုမ္ပဏီများက အလှည့်ကျခေါ်ယူကာ ပုလဲမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ ဆုကြေးလည်း ကောင်းသဖြင့် ရေငုပ်ဝန်ထမ်း နှင့် ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းများ လက်ဖျားငွေသီးကြသည်။

ဘိတ်ပုလဲကျွန်းများသည် ရေအလွန်တစ်ရာနက်၍ ရေစီးလည်းကြမ်း ကြသည်။ ရေငုပ်အဖွဲ့သည် ကိုယ့်အဖွဲ့နှင့်ကိုယ် အလှည့်ကျရေငုပ်ကာ မုတ် ကောင်များကို ရှာဖွေပေးကြရသည်။ ရေငုပ်ခေါင်းဆောင်၊ လေပေးစက်မောင်း သမား၊ အန္တရာယ်အချက်ပေး ခါးကြိုးကိုင်သူတို့မှာ အလွန်အရေးကြီးကြသည်။ ရေအောက်တွင် ပိုက်ငြိ၍ လှေရှူပေါက်ပိတ်ခြင်း၊ လေပေါင်မပြည့်ခြင်းနှင့် အခြားရေအောက်ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခု ကြုံတွေ့ပါက ခါးကြိုးကိုလှုပ်၍ သင်္ဘောပေါ်မှ ခါးကြိုးကိုင်သူသို့ အချက်ပြဆွဲတင်းရသည်။ တစ်ချက်၊ နှစ်ချက်၊ သုံးချက် (သို့မဟုတ်) အကြိမ်ကြိမ်လှုပ်ခါပေးခြင်းဖြင့် ရေပေါ်ရေအောက် ဆက် သွယ်ကြရသည်။ အန္တရာယ်အခက်အခဲ တစ်ခုခုကြုံလျှင် ခါးကြိုးကိုင်သူက ရေ အောက်မှ ကြေးခေါင်းစွပ်ရေငုပ်ဝတ်စုံနှင့် ရေငုပ်သမားကို ရေပေါ်သို့ ဆွဲတင် ရသည်။ သို့သော် ရေပေါ်သို့ ချက်ချင်းပေးမတက်စေဘဲ ရေထဲတွင် မိနစ်အနည်း ငယ်နေပြီးမှ လှေ၊ သင်္ဘောပေါ်သို့တက်ရသည်။ ရေနက်ပိုင်းသည် ရေဖိအား များစွာပြင်းလှပေရာ ရေငုပ်သမားတစ်ဦး၏ သွေးပေါင်အတက်အကျနှုန်းမှာ ရုတ်ချည်းပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကြောင့် ရေနာကျကာ လေဖြတ်ခြင်း၊ သွေးကြော ပေါက်ကွဲခြင်း၊ အဆုတ်နှင့် နှလုံးထိခိုက်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ရေနာ ကျလျှင် အဆစ်အမြစ်များ အလွန်တစ်ရာကိုက်ခဲနာကျင်၍ ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်။

ရေငုပ်သမားများသည် မှတ်ကောင်ငုတ်၍ ရှာဖွေရာတွင် ရေစီးနှင့်အတူ လိုက်ကာ မှတ်ကောင်ရှာဖွေရသည်။ ရေစုန်မဟုတ်ဘဲ ရေဆန်သွားလာမိပါက လည်း ရေငုပ်သမားအဖို့ ရေနာကျတတ်လေသည်။ ရေထဲတွင် ကျောက်ခဲများကို ခလုတ်မတိုက်မိစေရပေ။ ရေငုပ်သမားများသည် နေ့စဉ်နာရီပိုင်းနှင့် အလှည့်ကျ မှတ်ကောင်ရှာဖွေငှပ်ယူကြရသည်။ ရေငုပ်ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားပြီး လေပေါင်ပြည့် ပါက လက်မောင်းနှစ်ဖက်ကို ဘေးတွင်ကပ်စုထားပါက ရေအောက်သို့ လျှော ကနဲဆင်းသက်နိုင်ပြီး ရေငုပ်ဝတ်စုံလက်ကို ဘေးနှစ်ဖက်သို့ ဆန့်တန်းလိုက်ပါက ရေပေါ်သို့ အလိုလိုပေါ်တတ်လာလေသည်။ ရေအောက်တွင် သက်စွန့်ဆံဖျား စွန့်စားရေငုပ်ကာ မိဘလုပ်ကျွေးနေသည့် မြင့်ဦးလိုလူငယ်ကလေးကို ကျွန်တော် အလွန်လေးစားတန်ဖိုးထားမိသည်။

ပုလဲဌာနမှ ဆက်သွယ်ရေးစက်ဝန်ထမ်း (R.O) ကိုသန်းထွန်းက ကြေးနန်း စာရွက်ကလေးကို ကျွန်တော့်အားကမ်းပေးလိုက်သည်။

“ရော့ဗျာ၊ ဆရာထွေးဖတ်ကြည့်စမ်းပါ”
 “ဟုတ်၊ ဟုတ်၊ ဟုတ်ကဲ့ပါ အာအိုကြီး”

ကိုသန်းထွန်းကမ်းပေးလာသည့် ဌာနဆိုင်ရာကြေးနန်းကိုလှမ်းယူရင်း ကျွန် တော် လက်များတုန်လှုပ်နေလေသည်။ မထွေး၊ မမေသန်းနှင့် ကိုသိန်းလွင်ဇနီး မမေငယ်တို့က မျက်နှာသေကလေးများဖြင့် ကျွန်တော့်ကိုလှမ်းကြည့်နေကြသည်။ ကြေးနန်းစာကိုဖတ်ရင်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် အမျိုးအမည်မသိသော ဝေဒနာ တစ်ရပ်ကို ခံစားလိုက်ရသည်။ ရင်ထဲတွင်တလှုပ်လှုပ်နှင့် နှလုံးခုန်နှုန်းက မြန်သ ထက်မြန်လာသည်။ မျက်စိမကောင်းသဖြင့် ကြေးနန်းစာကိုဖတ်ခွင့်မရသည့် ဒေါ် ချစ်စုက ကျွန်တော့်စာဖတ်သံကို နားစွင့်နေသည်။ ကျွန်တော် အသံထွက်၍ မဖတ် နိုင်အောင်ပင် မချင့်မရဲဖြစ်နေမိသည်။ မတတ်သာသည့်အဆုံးတွင် အသံတုန်ရီ အက်ကွဲစွာဖြင့် ဖတ်ပြရလေတော့သည်။ ကြေးနန်းစာမှာ -

“ရေငုပ်ဝန်ထမ်း မောင်မြင့်ဦး ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါသည်”

ရေအနက် ရေအောက်ပေ ၃၀၀ ခန့်တွင် မြင့်ဦးတို့ရေငုပ်အဖွဲ့ မှတ်ကောင်
 ငုပ်ကြသည်။ ရေငုပ်ပြီး တစ်နာရီအကြာတွင် ရေစီးပြင်းလာပြီး သင်္ဘော
 လည်ထွက်သွားကာ ရေငုပ်လေပိုက်ကြီးများ ရှုပ်ထွေးကုန်သည်။ ရေစီးအား
 ကြောင့် မြင့်ဦး၏ခါးကြိုးရော၊ လေပိုက်ပါ ကျောက်ဆောင်တစ်ခုတွင် ငြိနေတော့
 သည်။ ခါးကြိုးငြိနေသဖြင့် အချက်ပေး၍ မရနိုင်တော့။ အထက်မှ ခါးကြိုးဆွဲတင်
 သော်လည်း ကြိုးငြိနေသဖြင့်ပါမလာပေ။ လေပိုက်ခေါက်သွား၍ ကြေးခေါင်းထဲ
 တွင် လေကုန်သွားတော့သည်။ အတွေ့အကြုံနုနယ်၍ လုပ်သက်မရသေးသည့်
 မြင့်ဦးသည် ကြေးခေါင်းကိုအတင်းဆွဲချွတ်လိုက်သည်။ ကြောက်လန့်စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့်
 ရေမျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ အားကုန်တွန်းထိုးတက်လိုက်သည်။ အလွန်နက်ရှိုင်းလှသည့်
 ရေအောက်မြေပြင်မှ ရေဖိအားက မြင့်ဦးတစ်ကိုယ်လုံးကို ဖျစ်ညှစ်လိုက်သည်။
 သွေးပေါင်နှုန်းများ ရေဖိအားကြောင့် ထိန်းမရနိုင်တော့ဘဲ နှလုံးနှင့်အဆုတ်ကို
 လည်း ပြင်းထန်စွာဖျစ်ညှစ်ပေးလိုက်သကဲ့သို့ရှိသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင်
 ဝါရင့်ရေငုပ်သမားဆိုပါက ရေပေါ်သို့တက်ရာတွင် ရေကိုတစ်လုတ်ချင်းသောက်၍
 တဖြည်းဖြည်းချင်းတွန်းထိုးကာ ရေပြင်ပေါ်သို့တက်ရမည်။ ရေထဲတွင် မိနစ်
 အတော်ကြာကြာ စိမ်နေရမည်။ သတ်မှတ်ချိန်ပြည့်၍ အခြေအနေကောင်းမှ
 လှေပေါ်သို့တက်ရမည်ဖြစ်သည်။ မြင့်ဦးသည် သင်္ဘောနှင့်ဝါးတစ်ပြန်အကွာတွင်
 ဘွားကနဲပေါ်လာသည်။ လှေပေါ်ကလူများကို လက်ယပ်ခေါ်ကာ ပြန်နစ်သွား
 ပြန်သည်။ ရေငုပ်အကူများက ချက်ချင်းလိုက်ဆယ်သော်လည်း တော်တော်နှင့်
 မရနိုင်ဘဲ၊ မတွေ့နိုင်ဘဲဖြစ်နေသည်။ သူ့ကို သင်္ဘောပေါ်သို့ ဆွဲတင်လိုက်ကြ
 သည်။ သူ့ကိုထမ်း၍ ရေများအားအန်ထုတ်အောင် ပြုလုပ်ပေးသည်။ ရင်ဘတ်ကို
 ဖိနှိပ်၍ နှလုံးသွေးကိုပြန်နှိုးသည်။ နှာခေါင်းနှင့်နား၊ ပါးစပ်တို့မှ သွေးများသာ
 ယိုစီးထွက်လာတော့သည်။ မြင့်ဦး၏ နှလုံးနှင့်အဆုတ်များ ပေါက်ကွဲ၍ သေဆုံး
 သွားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ မြင့်ဦးသည် ပုလဲဌာနဝန်ထမ်းကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဌာနကြေးနန်းစာဆုံးသွားသောအခါ မေငယ်တို့၊ မထွေးတို့၊ မမေသန်းတို့
 ငိုနေကြသည်။ ဒေါ်ချစ်စုမှာမူ မငိုနိုင်တော့ဘဲ ဆို့တက်မေ့မျောသွားလေတော့
 သည်။

“ဟဲ့၊ ဟဲ့ လုပ်ကြပါဦး။ ဒေါ်ချစ်စုမေလဲသွားပြီ”

“မြန်မြန် ယပ်ခတ်ပေးပါဟဲ့”

“နာနပ်ပေးပါလားဟဲ့”

အားလုံးက မျက်ရည်လည်ဆွဲနှင့် ဝိုင်းဝန်းနှိပ်နယ်ပြုစုသောကြောင့် ဒေါ်ချစ်စုပြန်သတိရလာသည်။ သူ့ကိုဖေးမ၍ ပုလဲရုံးခန်းသို့ ခေါ်သွားကြသည်။

မြင့်ဦးကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် သုံးရက်အကြာတွင် ပုလဲကျွန်းရှိ မြင့်ဦး၏ နေထိုင်ရာအခန်းတွင် မြင့်ဦးအတွက် ရက်လည်ဆွမ်းသွတ်အလှူ ပြုလုပ်ပေးသည်။ ပုလဲရုံးအနီးရှိ နတ်မော်တောင်စွန်း ပုလဲပရိယတ္တိဆရာတော် ဦးကုန္ဒာစာရအား ပင့်ဆောင်၍ လှူဖွယ်ပစ္စည်းများ ဆက်ကပ်ကြသည်။ ဆရာတော်က မမြဲသော တရားသဘောနှင့် လူတိုင်းလူတိုင်း ကြီးငယ်မဟူ အမျိုးအစားမရွေး၊ အဆင့် အတန်းမရွေး ဤလမ်းခရီးကို လျှောက်ကြရမည်မှာ မလွဲမသွေဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မနာခင်၊ မအိုခင်၊ မသေခင်၊ သီလမှု၊ ဒါနကောင်းမှုတို့ကို လုပ်ဆောင် ကြပါဟု တိုက်တွန်းအသိပေး၍ ဟောကြားလေသည်။ ဆရာတော်ကိုဆွမ်းကပ်၍ ကျန်လူများကို မုန့်ဟင်းခါးကျွေးပါသည်။

ကျွန်တော် ယခုတစ်ခေါက် ကျွန်းပေါ်သို့သွားရောက်ခဲ့ခြင်းသည် ခါတိုင်းလို မြင့်ဦးတို့မိသားစုထံ၊ ကျွန်တော့်တပည့် ပေါက်တူးထံ အနားယူစိတ်အပန်းဖြေရန် သွားသော ခရီးမဟုတ်ပါ။ စိတ်ပင်ပန်းစရာ ဝမ်းနည်းမှုအပေါင်းနှင့် ကြေကွဲစွာ သွားရသော အချိန်သာဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော် ဟောကြားသွားသည့် တရားကို မကြားတစ်ချက်၊ ကြားတစ်ချက်နှင့် မြင့်ဦးမျက်နှာကိုသာ အကြိမ်ကြိမ် မြင်ယောင် မိလာလေတော့သည်။ သူတို့သားအမိတွေ၏အဖြစ်ကိုကြည့်ရင်း၊ ဒေါ်ချစ်စု ဝိုလို မြည်တမ်းနေသည်ကိုကြည့်ရင်း ဆိုးနှင့်ကြေကွဲမိလေသည်။ လူအများရှေ့တွင် စိတ်ထိန်းနေသည့်ကြားမှပင် တစ်ပေါက်သောမျက်ရည်စက်သည် ပုလဲဝန်ထမ်း အဆောင်ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ပေါက်ကနဲ ကျဖြစ်အောင်ကျသွားလိုက်သေးသည်။

မြန်မာ့ပုလဲရတနာများ ကမ္ဘာတွင် ဈေးကွက်ဝင်ရောက် မျက်နှာပန်းလှ

အောင် မုတ်ကောင်များကို ရေအောက်ကြမ်းပြင်တွင် ကြိုးစားရှာဖွေပေးရင်းပင်
 ရေအောက်တွင် အသက်စွန့်သွားခဲ့သည့် ပုလဲဌာနဝန်ထမ်းကောင်း၊ ရေငုပ်
 သူရဲကောင်း ပုလဲနက်မြင့်ဦးအတွက် ကျမိသည့် မျက်ရည်စက်ဟုသာ ကျွန်တော့်
 ရင်ထဲတွင် စွဲမှတ်လိုက်မိပါတော့သည်။

ကမ်းခြေဖေဒါ

မောင်ဖြူထွေး (ပင်လယ်)

ကမ်းလွန်ပေဒါ

ကင်းမော်ရွာကားဂိတ်ဆုံးတွင် လိုင်းကားကထိုးရပ်လိုက်သည်။ ကားပေါ်ပါ ခရီးသည်များ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်လာသည်။ ကိုယ့်အထုပ်ကိုလွယ်။ ကိုယ့်တောင်း ကိုယ်ရွက်နှင့် ကိုယ့်ဆွဲခြင်းကိုယ်ဆွဲ၍ ကားပေါ်မှ အသီးသီးဆင်းသွားကြသည်။ ခရီးသည်များရှုတ်ထွေးလွန်း၍ ကားပေါ်မှ တော်တော်နှင့်ကျွန်တော်မဆင်းဖြစ်ဘဲ သူတို့လှုပ်ရှားမှုမှန်သမျှကို စောင့်ဆိုင်း၍ကြည့်နေဖြစ်သည်။ ခရီးသည်များအားလုံး နီးပါး ဆင်းသွားသည့်အခါမှ ကားပေါ်မှ ကျွန်တော်ဆင်းဖြစ်သည်။ အလုပ်သမား တစ်ဦးက ကားပေါ်မှပစ္စည်းထုပ်များကို သယ်ယူနေသည်။ ရွာတစ်ရွာမှ ဈေးဆိုင် ပိုင်ရှင်တစ်ဦး၏ ပစ္စည်းများဖြစ်ဟန်တူသည်။ ရေသန့်ကပ်များ၊ အချိုရည်ဘူးများ၊ ဘီယာကြုပ်များနှင့် အရက်အမျိုးမျိုးကြုပ်များ၊ မုန့်ထုပ်များနှင့် ရောင်းရေးဝယ်ရာ ပစ္စည်းအမျိုးစုံလင်လှသည်။ ကားပေါ်မှဆင်းမိသည်နှင့် စက်လှေမှကောင်ကလေး က လှမ်းမေးလိုက်သည်။

- “ဆရာလေး၊ ဆင်ခေါင်းလိုက်မှာမဟုတ်လား”
- “လိုက်မှာပေါ့။ မင်းတို့စက်လှေဘယ်တော့ထွက်မှာလဲ”
- “သုံးနာရီမှာထွက်မယ် ဆရာလေး”
- “စောသေးတယ်ကွာ။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်လိုက်ဦးမယ်”
- “ဟုတ်ကဲ့ဆရာလေး။ လှေထွက်မယ့်အခါ ကျွန်တော်လာခေါ်မယ်လေ”
- “ပိုကောင်းတာပေါ့ကွ”

ကားဂိတ်မှလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဘက်သို့ ကျွန်တော်ထွက်ခဲ့သည်။ လက်ဖက်

ရည်ဆိုင်အတွင်း လူလွတ်သည့်စားပွဲတွင် ဝင်ထိုင်ဖြစ်သည်။ ပါလာသည့်စီးကရက် ထုပ်ကိုဖွင့်၍ ဆေးလိပ်တစ်လိပ်ထုတ်ယူလိုက်သည်။ စားပွဲပေါ်မှမီးခြစ်ကိုယူ၍ စီးကရက်ကိုမီးညှိကာ အားပါးတရဖွာရှိုက်လိုက်သည်။ ဆေးလိပ်မီးခိုးများက ကျွန်တော့်ဝန်းကျင်တွင် ရစ်ဝနေသည်။

“လက်ဖက်ရည်မှာပြီးပလားဦးလေး”

“မမှာရသေးဘူးကွ။ ငါ့အတွက် စူပါပလိန်းတစ်ခွက်ချပေးကွာ”

“မုန့်ယူဦးမလားဦးလေး”

“မုန့်ပါတစ်ခါတည်းချကွာ”

စားပွဲထိုးလေးက ဖျော်ဆရာရှိရာဘက်သို့ လှည့်ထွက်သွားသည်။ ကျွန်တော်က စီးကရက်ဖွာရင်း မြစ်ဘက်သို့လှမ်းမျှော်ကြည့်ဖြစ်သည်။ စက်လှေဆိပ်တွင် လှေအသီးသီးက ဆိုက်ကပ်ထားသည်။ ဆင်ခေါင်း၊ ညောင်ခြေထောက်၊ ခမောင်းတုန်း စက်လှေများလည်းပါသည်။ ငါးဖမ်းတန်ကေးစက်လှေကြီးသုံးစင်းလည်း ဆိုက်ကပ်ထားသည်။ ကုန်တင်မော်တော်ကြီးပေါ်သို့ အလုပ်သမားများက သစ်များကို ထမ်းတင်ပေးနေသည်။ ငါးလာရောင်းသည့် ကျော့ပိုက်စက်လှေအချို့ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ဟွန်ဒါစက်တပ်ပဲ့ချိတ်လှေငယ်များကိုလည်း မြင်နေရသည်။ ကူးတို့လှေတစ်စင်းက လူများကိုတင်ဆောင်၍ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ခရမ်းမော်ရွာသို့ ကူးရန်ပြင်ဆင်နေသည်။ မြစ်ရေကနောက်ကျိကာ ရေစီးပြင်းပြင်းနှင့်စီးဆင်းနေသည်။ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ခနိပင်အုပ်များနှင့် ခရမ်းမော်ရွာကို ခပ်ဝါးဝါးလှမ်းမြင်နေရသည်။ လှေဆိပ်အထက်နားရှိ ကင်းမော်ဒိုင်ထဲတွင် အလုပ်သမားများ စပါးသယ်နေကြသည်။ ဝန်းထဲမှ ဆန်ကြိတ်စက်ကြီးမြည်သံကို ခပ်အုပ်အုပ်ကြားနေကြသည်။ ဗျိုင်းတစ်အုပ်သည် မြစ်ကိုဆန်၍ပျံတက်သွားကြသည်။ ကမ်းပါးထိပ်မှ ကုက္ကိုလ်ပင်ကြီးများက မြစ်ဘက်သို့ငေးကြည့်နေကြဟန်တူသည်။

“ဆရာလေး စက်လှေထွက်တော့မယ်ဗျို့”

“အေး၊ အေး၊ လာပြီ၊ လာပြီဟေ့”

“ဘော်၊ ဘော်၊ ဘော်”

ခရီးသည်များစုံသည့်အခါ စက်လှေမှအချက်ပေးသံ ထွက်ပေါ်လာသည်။

စက်လှေသမားများက ဆိပ်ကမ်းတွင် မွေးတင်ထားသည့် ကုန်းဘောင်ပြားကို လှေပေါ်သို့ ဆွဲတင်လိုက်ကြသည်။ စက်ခန်းထဲမှ အင်ဂျင်စက်သံက အော်မြည်လာသည်။ မာလိန်မှူး၏အချက်ပေးဘဲလ်တီးသံနှင့်အတူ ဂီယာချိန်းသံကိုကြားရသည်။ ကင်းမော်ဆိပ်ခံတံတားမှလူများက စက်လှေ၏ဦးကြိုးပဲ့ကြိုးများကို ဖြေလျော့၍ ဖြုတ်သိမ်းပေးလိုက်ကြသည်။ စက်လှေအလုပ်သမားနှစ်ဦးက ကြိုးနှစ်ပင်ကို ဆွဲယူ၍ ခွေနေလေသည်။ မြစ်ရေစီးနှင့်အတူ စက်လှေက ကမ်းမှတဖြည်းဖြည်းခွာလာလေသည်။ စက်ရုံနံ့ကမြင့်လာသလို စက်လှေသည် ရေစီးနှင့်အတူ မြန်သည်ထက်မြန်လာတော့သည်။

ခရီးသည်များ ပြတ်သိပ်နေရာ ထိုင်စရာနေရာမကောင်းသဖြင့် စက်လှေဦးပိုင်းဆီသို့ ကျွန်တော်ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်။ ခရီးသည်များက နေရာပေးကြသည်။ ခေတ်မီစွာဝတ်စားဆင်ယင်ထားသည့် ဇနီးမောင်နှံအနီးတွင် ဝင်ထိုင်ဖြစ်သည်။ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးမှာ နေကာမျက်မှန်များကို တပ်ဆင်ထားကြသည်။ ယောက်ျားဖြစ်သူမှာ ဂျင်းအင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီကို ကျနစွာဝတ်ဆင်ထားသည်။ လက်တွင် လက်ပတ်နာရီအကောင်းစားကို ဝတ်ဆင်ထားပြီး ဘယ်ဘက်လက်တွင် ရွှေဟန်းချိန်းတစ်ခုကို ဝတ်ဆင်ထားသေးသည်။ ဘယ်လိုပင်ဝတ်စားထားသော်လည်း အသက်ကတော့ ငါးဆယ်ဝန်းကျင်အရွယ်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ကောင်းကောင်း ရိပ်စားမိသည်။ မိန်းကလေးမှာမူ ရွှေလက်ကောက်များက လက်တွင် အပြည့်ဖြစ်သည်။ ပုလဲပွင့်ထားသည့် ရွှေကြိုးကလည်း ကျပ်သားခန့်ရှိသည်။ လက် သူကြွယ်တွင် နီလာလက်စွပ်တစ်ကွင်းကို ဝတ်ဆင်ထားသေးသည်။

“ဟင်၊ ဘယ်သူများလဲလို့မှတ်တယ်။ ဆရာလေးပါလား။ ဆရာလေး ဆင်ခေါင်းကိုလိုက်မှာလား။”

မိန်းကလေး၏ ကျွန်တော့်ကိုအသိအမှတ်ပြုလိုက်သံကြောင့် သူ့ကိုလှည့်ကြည့်ဖြစ်သွားသည်။ မိန်းကလေးက နေကာမျက်မှန်ကို ချွတ်လိုက်ရင်းက ရင်းနှီးချိုသာသည့် အပြုံးကလေးဖြင့် စကားထပ်ဆိုလာပြန်သည်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ရင်းနှီးသလိုလိုရှိဖူးသည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။

“ဆရာလေး၊ ကျွန်မကိုမမှတ်မိတော့ဘူးလား၊ ဟင်း၊ ဟင်း။ ကျွန်မ နုနုခင်

လေ။ သေသေချာချာကြည့်ပါဦး”

“ကျွန်တော်က အစ်မကိုမြင်ဖူးသလိုရှိလို့ စဉ်းစားနေတာ”

“ဆရာလေး မော်ရုံမှာတာဝန်ကျတုန်းက ကျွန်မက မော်ရုံရွာမှာနေဖူးခဲ့တာလေ။ မော်ရုံက ကိုကျော်ရွှေတို့အိမ်မှာနေပြီး ကျော့ပိုင်ပုစွန်တွေပြုတ်လှန်းအလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ နုနုခင်ပါ”

“ဪ၊ အင်း၊ အင်း။ မှတ်မိပြီ၊ မှတ်မိပြီ။ မနုနုခင် စိတ်မရှိနဲ့နော်။ နှစ်တွေက တော်တော်ကြာသွားလို့ ပြုန်းစားကြီးမမှတ်မိဖြစ်နေတာ။ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်ပါ”

“ဟင်း၊ ဟင်း။ ရပါတယ်ဆရာလေးရဲ့။ မောင်ရေ ဟောဒါ နုနုရဲ့မိတ်ဆွေဆရာဦးဝင်းထွေးပါ”

“ဪ၊ ဟုတ်လား။ ခုလိုသိရတာ ဝမ်းသာပါတယ်ဆရာ”

“ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျ”

“ဒါနဲ့ဆရာက”

“ကျွန်တော် ဆင်ခေါင်းအလယ်တန်းကျောင်းကို ရာထူးတိုးပြောင်းရတာ တစ်ပတ်လောက်ရှိနေပြီ။ မြို့နယ်ပညာရေးရုံးကို ရီပို့တင်ပြီး ကျောင်းတက်ရအောင် ပြန်လာတာ။ မနုနုခင်တို့ကကော ဘယ်သွားမှာလဲ”

“ကျွန်မက ဆင်ခေါင်းသူလေ ဆရာလေးရဲ့။ ဒါက ကျွန်မခင်ပွန်းပါ။ ကိုတင်ငြိမ်းတဲ့၊ မှတ်ထားနော်။ စားသောက်ဆိုင်အတွက် ပစ္စည်းတွေကုန်နေလို့ မြို့တက်ပြီး ပစ္စည်းသွားဝယ်ကြတာလေ။ ဆင်ခေါင်းမှာ ဆရာလေးဘယ်သူ့အိမ်မှာနေတာလဲ”

“ဆရာကြီးဦးဟန်ဖေအိမ်မှာနေတာပါ မနုနုခင်”

“အားတဲ့အခါ ကျွန်မတို့အိမ်နဲ့စားသောက်ဆိုင်ကိုလည်း လာလည်ပါဦးနော်”

“ဟုတ်ကဲ့ မနုနုခင်”

ကျွန်တော်တို့သုံးဦး စကားအပြန်အလှန်ပြောဆိုနေကြသည်ကို ခရီးသည်အချို့က ကွက်ကြည့်ကွက်ကြည့် လုပ်နေကြသည်။ အချို့ကလည်း နီးစပ်ရာခရီး

သွားချင်း စကားပြောဆိုနေကြသည်။ တချို့က စက်လှေမူးတတ်၍ လားမသိ
 ဘေး တစောင်းလှဲအိပ်နေကြသည်။ တချို့က မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ဓနိပင်များ၊
 ပြုပင်ဗျာပင်များ၊ ဆလိန်ချုံနွယ်နှင့် ခရာပင်တောကြီးများကို ကြည့်ရင်း လိုက်ပါ
 လာကြသည်။ စက်လှေကမူ မြစ်အတွင်းစုန်ဆင်းရင်း ပင်လယ်အဝရှိ ဆင်ခေါင်း
 ရွာဆီသို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းလျက်ရှိသည်။

ဆင်ခေါင်းရွာသည် ဒွါရာဝတီမြစ်ဝတွင်တည်ရှိသည့် ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရာ
 ကျေးလက်ရွာကြီးတစ်ရွာ ဖြစ်လေသည်။ ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသရှိ ရေပတ်လည်
 ဝိုင်းနေသည့် ကျွန်းကြီးတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ဒွါရာဝတီမြစ်သည် ရခိုင်ရိုးမတွင်
 မြစ်ဖျားခံ၍ သံတွဲမြို့အပါအဝင် ရွာပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ဖြတ်သန်း၍ ဆင်
 ခေါင်းရွာအနီးမှ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကြီးထဲသို့ စီးဝင်သွားလေသည်။ ဆင်
 ခေါင်းကျွန်းတွင် ဆင်ခေါင်းရွာ၊ ညောင်ခြေထောက်ရွာ၊ အင်ဒိုင်းကြီးရွာ၊ ကျောက်
 ဖြူမော်ရွာ ဟူ၍ ရွာလေးရွာတည်ရှိသည်။ ရွာများထဲတွင် ဆင်ခေါင်းရွာသည်
 အိမ်ခြေထောင်ကျော်နှင့် စီးပွားရေးအဖွံ့ဖြိုးဆုံး ရွာကြီးဖြစ်သည်။ ကျန်ရွာများ
 သည် ဆင်ခေါင်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်သည့်ရွာများဖြစ်ကြသည်။

ဆင်ခေါင်းရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ဒွါရာဝတီမြစ်နှင့် ပင်လယ်ဝမြစ်ပြင်
 ကျယ်ကြီးရှိသည်။ အနောက်ဘက်တွင် ဇလပ်ထုံကျွန်းကြီးနှင့် ပင်လယ်ပြင်ကြီး
 ရှိသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် ညောင်ခြေထောက်ချောင်းက ဝိုင်းပတ်နေသည်။ ဆင်
 ခေါင်းကမ်းခြေသဲများသည် ငပလီကမ်းခြေသဲများလို ဖြူဖြူဖွေးဖွေးမဟုတ်ဘဲ
 အညိုရောင်ဘက်သို့လှူနေသည်။ သံတွဲမြစ်၊ ဒွါရာဝတီမြစ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရေငန်
 ဒေသရွှံ့နွံနုန်းများကြောင့် ကမ်းခြေသဲများမလှပခြင်းဖြစ်လေသည်။ တစ်ရွာလုံး
 နီးပါး ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြ၍ လယ်သမားအနည်းငယ်သာရှိလေသည်။

ဆင်ခေါင်းသည် အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ အပြောကျယ်သည့် ပင်လယ်ပြင်
 ကြီးနှင့် ရေငန်ချောင်းမြစ်များကို အမှီပြု၍ ရေလုပ်ငန်းထွန်းကားရာဒေသတစ်ခု
 ဖြစ်သည်။ ဘိတ်ဒေသမှ ခေတ်မီရေလုပ်ငန်းရှင် ဦးကျားမောင်သည် သံတွဲဒေသ

သို့ စီးပွားရေးတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ခေတ်မီပိုက်များဖြင့် ငါးပုစွန်များကို ဖမ်းဆီးကာ ရေငန်ပုစွန်လုပ်ငန်းသည် တမဟုတ်ချင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်။ ပင်လယ်ရေအောက် ရင်နီ၊ မြီးနီ၊ ကျားပုစွန်၊ ခွံကြမ်းပုစွန်၊ တော့ခိုတ်ပုစွန် လုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်လာသဖြင့် ရေလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ရေလုပ်သားများ လက်ဖျားငွေသီးလာလေသည်။ ပုစွန်အဝယ်ဒိုင်များဖြင့် ဖွင့်လှစ်၍ ပုစွန်များကို ဈေးကောင်းပေး၍ ဝယ်ယူလာကြသည်။ ကုမ္ပဏီများမှ တစ်ဆင့် နိုင်ငံခြားသို့ရောင်းချကြသည်။

တစ်ဖန်ကျောပိုက်များဖြင့် ရွှေပုစွန်များကို ကျောယူဖမ်းဆီးရောင်းချနိုင်သဖြင့် ရွှေပုစွန်တစ်ခေတ်ထလာပြန်သည်။ ထို့နောက် ငါးနီတူ (ငါးစစ်စလီ)၊ ငါးကုန်းညို၊ ငါးဝိုင်း(ငါးဒဂါး) စသည့် ကြက်စာငါးများက ကြက်မွေးမြူရေးကို အကြောင်းပြု၍ တစ်စခန်းထလာပြန်သည်။ ခေတ်မီငါးကြီးသားဖမ်းပိုက်များက ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် ငါးညို၊ ငါးညိုစပေါ၊ ငါးကျိန္တလီ၊ ငါးမုတ်ဖြူ၊ ငါးမုတ်မဲ၊ ငါးပါးနီ စသည့်ငါးများက ဈေးကွက်ဝင်လာပြန်သည်။ နောင်တွင် ရေငန်ပုစွန်များကို ရေအောက်ဆွဲပိုက်(ဂျမ်းလှေ)များဖြင့် ဆွဲယူခြင်း တစ်ခေတ်ထလာပြန်သည်။ ရေနက်တန်းများဖြင့် ငါးများကို တန်းချမျှားယူရာမှ ကျောက်ငါးများ တန်ဖိုးရှိလာပြန်သည်။ ရေကြက်၊ ရေရူး၊ ကင်းမွန်များက ဈေးကောင်းရသည်။ ရေ လုပ်ငန်းတံငါသည် ရွှေခေတ်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးလာသည့်အလျှောက် ဆင်ခေါင်းကျေးလက်ဒေသသည် တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တိုးတက်စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးလာသည်။ လူနေမှုစနစ် မြင့်မားလာစေသည်။ စီးပွားရေးအမြင်ကျယ်သလို လူမှုဆက်ဆံရေး နယ်ပယ် ကျယ်ပြန့်လာသည်။ ရေလုပ်ငန်းကိုအကြောင်းပြု၍ ဒေသအသီးသီးမှ လူမျိုးစုံ၊ စရိုက်မျိုးစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံ၊ လုပ်ငန်းမျိုးစုံများ ရောက်ရှိလာသည်။ ကျေးလက်မှသည် မြို့ပြဆန်လာတော့သည်။ ဒေသခံမဟုတ်သည့် အကျင့်စရိုက် အမျိုးမျိုးရှိသူများ ရောက်လာသဖြင့် ကျေးလက်လူနေမှုစနစ်သည် ရှုပ်ထွေးလာလေတော့သည်။ စားဝတ်နေရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေးဒဏ်ကို လူအများ အလူးအလိမ့်ခံကြရသည်။ တစ်သက်စာထက် တစ်နှစ်စာကို ဦးစားပေးကြရသည်။

အရောင်အသွင်အမျိုးမျိုး ပြောင်းကြရသည်။ တချို့မှာ ဘဝကိုပင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးကြရလေသည်။ ဘဝကိုလိုချင်သလိုမဖြစ်ကြရသူတို့အဖို့ ခေတ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေစွာ ရသလိုဖြစ်သလို ဖန်တီးကြလေတော့သည်။

ဘဝသိက္ခာကို ဂုဏ်နေရိက္ခာနဲ့ လဲရသည့်အဖြစ်အပျက်များတွင် နုနုခင်တို့လို မိန်းကလေးများလည်း ရောပါသွားခဲ့ကြောင်း ဆင်ခေါင်းရွာတွင် အနေကြာသွားသည့်အခါ ကျွန်တော် တစ်စွန်းတစ်စ သိခွင့်ရသွားသည်။ နုနုခင်တို့အဖေက လှေအငှားလိုက် ရေလုပ်သားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ မိသားစုများ၍ ဝမ်းရေကို မိသားစုလိုက် ဖြေရှင်းကြရသည်။ လှေလိုက်သူလိုက်၊ ငါးခွဲငါးခုတ်သူခုတ်၊ ငါးလှန်းသူက ငါးလှန်းဖြင့် ဘဝပေးကြမ်းတမ်းလှသည်။ တစ်နယ်တစ်ကျေးမှ ပြောင်းရွှေ့လာသည့် မိသားစုဖြစ်၍ စာတတ်ဖို့ကို ဝေလာဝေး။ ဝမ်းရေကို အနိုင်နိုင် ကြိုးပမ်းကြရသည်။ ရုပ်ရည်ကလေး သနားကမားနှင့် နုနုခင်တစ်ယောက် နေလောင်ဆားပွင့်တက်နှင့် ဘဝအနေ ဆင်းရဲရရှာလေသည်။

ကံကြမ္မာက နုနုခင်တို့ဘက်သို့မပါ။ ကံမျက်နှာသာမပေးသဖြင့် ရေတိမ်နစ်ရက်ိန်းကြုံလေသည်။ သူတို့အဖေ ပိုက်လှေထွက်ရင်း မှန်တိုင်းမိသဖြင့် မိသားစုထံ ပြန်ရောက်မလာနိုင်တော့ချေ။ သူတို့မိသားစုတွေ ဒုက္ခလှလှကြီး ရောက်ရလေတော့သည်။ အိမ်ထောင်ဦးစီးဖခင်မရှိတော့သဖြင့် အကွပ်မဲ့သည့်ကြမ်းကဲ့သို့ ပရမ်း ပတာဖြစ်ကြရတော့သည်။ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ အနေအစားဆင်းရဲခြင်းဒဏ်တို့ကို လှလှပပခံစားကြရလေတော့သည်။ မိခင်ဖြစ်သူက ဘဝကို တစ်ဆစ်ချိုးပြောင်းလဲစေရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ နုနုခင်ကို တန်ကေးစက်လှေ ပဲ့နင်းတစ်ယောက်နှင့် အိမ်ထောင်ချပေးလိုက်သည်။ နုနုခင်တစ်ယောက် ပဲ့နင်းကတော်အဖြစ် နေ့ချင်းညချင်း အသွင်ပြောင်းလဲသွားခဲ့လေသည်။ သူ့မိသားစုလည်း သူ့ကို အမှီပြု၍ အဆင်ပြေခဲ့ကြသည်။ ဝတ်ကောင်းစားလှ တောက်တောက်ပြောင်ပြောင်နှင့် နုနုခင်တစ်ယောက် အရောင်တောက်ပခဲ့ရသည်။

သို့သော် ကြာရှည်တော့ မဟုတ်ပါချေ။ နုနုခင်ယောက်ျားကိုပဲ့နင်းသည် လှေရောလူပါ ဘိတ်သို့ပြန်သွားရသည်။ နုနုခင်တစ်ယောက် ယောင်နောက် ဆံထုံးပါခွင့်မရခဲ့ရှာပေ။ မကြာမီပြန်လာခဲ့မည်သာ ပြောသည်။ တစ်လနှင့်မလာ၊ နှစ်လ

နှင့်လည်း ပြန်မရောက်၊ ဘိတ်မှာပဲ စက်လှေမြှုပ်သလိုလို၊ ရနောင်းဆိပ်ကမ်းသို့ သွားရသလိုလို အဝေးသတင်းနှင့်သာ ကျေနပ်ခွင့်ရခဲ့ရှာသည်။ သည်လိုနှင့် နုနုခင် တစ်ယောက် အပျိုရည်ပျက်ကာ တစ်ခုလပ်ဘဝသို့ သွတ်သွင်းခံခဲ့ရရှာလေသည်။ နုနုခင်အမေကလည်း လက်လျှော့မပေးပါ။ ပုစွန်အဝယ်ခိုင်မှူးတစ်ယောက်နှင့် ထပ်မံလက်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ သူ့အမေပြုသမျှကို နုနုခင်တစ်ယောက် နုရရှာ ပြန်သည်။ သုံးလအကြာတွင် ထိုပုစွန်အဝယ်ခိုင်မှူး၏ မယားကြီးဖြစ်သူလိုက်လာ ၍ ပြဿနာရှာပြန်ရာ နုနုခင်တစ်ယောက် အရပ်ပျက်မကလေးဘဝသို့ ရောက်မှန်း မသိရောက်ရှိသွားပါလေတော့သည်။ ဘဝကို နေချင်သလိုနေခွင့်မရသဖြင့် ရသလို ဖြစ်သလို နေခွင့်ရှာဖန်တီးရသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့တော့သည်။ ယခုလည်း ရန်ကုန်မှ ငါးအဝယ်တော်တစ်ယောက်နှင့် တွဲနေပြန်သည်ကို မော်တော်ပေါ်တွင် ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင်ပင်ဖြစ်သည်။

ဒီဇင်ဘာကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကျွန်တော် ဇာတိရွာသို့ပြန်ဖြစ်သည်။ စက်လှေပေါ်တွင် မနုနုခင်နှင့် မမျှော်လင့်ဘဲဆုံဖြစ်ကြပြန်သည်။ သူက မြို့တက်ပြီး ဈေးဝယ်သွားဟန်တူသည်။ သူ့တွင် ကုန်စုံဆိုင်ရှိသည်။ စားသောက်ဆိုင်ကိုလည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်း တွဲဖက်ထားသည်။ ပစ္စည်းကုန်လျှင် မြို့ပေါ်တက်၍ ဈေးဝယ် လေ့ရှိသည်။ စက်လှေသမားအစ၊ ကားသမား၊ ဆိုင်ကယ်ထော်လာဂျီသမား၊ ဆိုက်ကားသမား၊ ကုန်တင်ကုန်ချ အလုပ်သမားအဆုံး နုနုခင်ဆိုလျှင် ရင်းနှီးကြ သည်။ အရေးပေးကြသည်။ သူ့ဆိုင်မှာ ရောင်းကောင်းသဖြင့် တစ်လလျှင် ဈေး ဝယ်လေးခေါက်လောက် သွားရလေ့ရှိသည်။ ပစ္စည်းနည်းလျှင် ကိုယ်တိုင်မသွား ဘဲ စက်လှေသမားနှင့် လူကြုံမှာလေ့ရှိသည်။ အပြောချိုရုပ်ချော သဘောကောင်း သဖြင့် သူ့ကိုလူအများက ရိုးသားစိတ်နှင့်ရော၊ မရိုးသားစိတ်နှင့်ပါ ဆက်ဆံကြ ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်မှုကို အကြောင်းပြု၍ အတင်အချ သယ်ယူခအဖြစ် ထိုက်သင့်သည့်ငွေကြေးကို ပေးလေ့ရှိသဖြင့် သူ့ကိုလေးစား အားကိုးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ခုတော့ရှိသည်၊ သူ့ဘဝသူ့အကျိုးပေးနှင့်

အရပ်ထုတ်မလေးဖြစ်ခဲ့ရသဖြင့် လူတချို့က အထင်သေး၊အမြင်သေး ပြောချင်၊ ချွတ်ချင်ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ကျွန်တော်တစ်ယောက် မပါသည်က အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ သူ့ကို လူလိုတန်ဖိုးထား၍ လူသားပီပီ တလေးတစားဆက်ဆံနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ သူ့အပေါ် ကျွန်တော် ခင်မင်စွာလေးစားတန်ဖိုးထားမှုကို လူ အချို့က ကျောင်းဆရာတန်မဲ့ သိက္ခာမဲ့ရာကျသလိုလို၊ ပိုးပန်းနေသလိုလို၊ လူ သွမ်းလူသော့တစ်ယောက်လို ထင်ချင်ကလည်း ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော် မမှုပါ။ သူ့လိုမိခင်စိတ်ရှိသော၊ အမေစိတ်ပြည့်ဝသော မိန်းမသားတစ်ယောက်ဟု ကျွန်တော်သိရှိခွင့်ရခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

“ဆရာလေး၊ ရုံးကိစ္စနဲ့ မြို့ပေါ်တက်ဦးမလို့လား”

“မဟုတ်ဘူး မနုနုခင်။ ကျွန်တော် ဒီဇင်ဘာကျောင်းဆယ်ရက်ပိတ်လို့ အိမ်ပြန်မလို့ပါ။ မိသားစုက အတူခေါ်မထားနိုင်တော့ လွမ်းတာလည်းပါတာ ပေါ့လေ”

“ဟင်း၊ ဟင်း။ မိန်းမနဲ့ကလေးတွေကို ဆင်ခေါင်းခေါ်ထားပါလား။ အိမ်ငှား ဖို့ကိစ္စ နုနုကူညီပေးမယ်လေ။ နုနုတို့က ဒီလောက်တော့ ကူညီနိုင်ပါတယ် ဆရာ လေးရဲ့”

“မိသားစုကိုခေါ်ထားလို့မဖြစ်ပါဘူး နုနုရဲ့။ ကျွန်တော့်မှာ အမေအိုကြီး တစ်ယောက် ရှိသေးတယ်လေ။ ကျွန်တော့်ဇနီးက အမေ့ကို ပြုစုရင်းနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ လိုက်မနေဖြစ်တာပါ နုနု။ အကူအညီပေးမယ်ဆိုလို့ မနုနုကို ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်”

“ကျွန်မက မြို့ကိုဈေးဝယ်တက်ရုံတင်မဟုတ်ဘူး။ ရန်ကုန်သွားဖို့ ကား လက်မှတ်သွားဖြတ်တာလည်း ပါတယ်လေ”

“ဟိုအစ်မယောက်ျား ကိုတင်ငြိမ်းကြီး ပါမလာပါလား”

“အစ်ကိုကြီးက ငါးတွေတင်ပို့ထားတာ ပွဲရုံမှာငါးထပ်ပို့ရင်း စာရင်းသွားရှင်း တယ်လေ။ ကျွန်မတို့က သားဘွဲ့ယူဖို့ကိစ္စနဲ့ ရန်ကုန်မှာဆုံကြမှာ”

“ဘာ၊ ဘယ်လို၊ ဘယ်လို။ မနုနုခင်မှာ သားရှိတယ်။ ဘွဲ့တောင်ယူတော့

မှာဆိုလို့ အံ့သြစရာပဲ။ ဘာလဲ မွေးစားသားလား၊ မနုနုခင်စကားက ရယ်စရာ များလား”

“ရယ်စရာမဟုတ်ဘူး ဆရာလေး။ နုနုရဲ့ တကယ့်သားအရင်းပါ။ နုနုမှာ သားတစ်ယောက်ရှိတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းမသိကြဘူးလေ။ ရန်ကုန်က ဦးလေး ဘုန်းကြီးဆီမှာ အပ်ထားတာ။ ဆရာတော်က ပညာသင်စောင့်ရှောက်ထားပေး တယ်လေ။ နုနုကလည်း ဒီကရသမျှငွေကို စုဆောင်းပြီး အဆင်ပြေသလိုပို့ပေး နေတာ။ ပြီးတော့ သားနာမည်နဲ့ ဘဏ်စာရင်းဖွင့်ပြီး ငွေလည်းစုထားပေး တယ်လေ”

“ဟင်၊ ဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တော့ ကြားရတာကိုယ့်နားကိုယ် မယုံသလို ပဲနော်။ မနုနုခင်ပြောလို့သာ အတည်ပေါက်ယုံရမှာ”

“ကျွန်မက ဆရာလေးအပေါ်မှာ ခင်မင်လေးစားစိတ်ရှိလို့ အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ပြောတာပါ။ ကျွန်မဘဝကို ဆရာလေးသိသွားအောင် ကျွန်မရင်ဖွင့်ချင်ပါ တယ်။ ဒါမှ ကျွန်မစိတ်တွေ ပေါ့ပါးသွားမှာပါ”

စက်လှေက စက်သံမှန်မှန်ဖြင့် တရိပ်ရိပ်ပြေးကာ ကင်းမော်ဆိပ်ကမ်း အရောက် ရေဆန်ကိုခုတ်မောင်းနေလေသည်။ ခရီးသည်နည်း၍ လူကရှင်းနေ လေသည်။ ခရီးသည်အချို့က ကျွန်တော်နှင့် မနုနုခင် စကားပြောနေသည်ကို မသင်္ကာသည့်မျက်လုံးများဖြင့် မကြာခဏကြည့်ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦး ကို စိတ်ထဲမှ ဘာလိုလိုလည်း ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ ထင်လည်းထင်လောက်ပေ သည်။ မနုနုခင်သည် လင်ကိုထည်လဲယူနေသည့် အရပ်ပျက်မလေးတစ်ယောက် ပင် မဟုတ်ပါလား။ ရင်တွင်းခံစားချက်များကြောင့် မနုနုခင်၏မျက်နှာသည် ပြောင်းလဲလာကြောင်း ကျွန်တော်ရိပ်စားမိသည်။ စကားကိုခဏဖြတ်၍ မြစ် တစ်ဖက်ကမ်းဆီသို့ ငေးကြည့်နေလေသည်။ မနုနုခင်၏မျက်လုံးအိမ်တွင် မျက် ရည်များစိုစွတ်တောက်ပနေ၏။

“ကျွန်မတို့မိန်းမသားတွေရဲ့ဘဝက ဆူးနဲ့ဖက်ပမာပေါ့ ဆရာလေးရယ်။ ဘာတတ်နိုင်မှာမို့လို့လဲ။ ဖက်ပေါ်ဆူးကျလည်း ဖက်ပဲပေါက်တယ်။ ဆူးပေါ် ဖက်ကျပြန်တော့လည်း ဖက်ပဲပေါက်ရပြန်တယ်လေ။ သဘာဝတရားကြီးကိုက

အားနည်းချက်တွေနဲ့ မွေးဖွားလာခဲ့ကြတာ။ ယောက်ျားတွေနဲ့တော့ လုံးဝဆန့်ကျင် ဖက်ကြီးပဲ”

“ဒါလည်းဟုတ်တာပေါ့ မနုနုခင်”

“ကျွန်မတို့မိန်းကလေးတွေမှာ ကုန်ရှုံးတစ်ချက်၊ လင်ကုန်ရှုံးရင် တစ်သက် ပဲလို့ စကားစဉ်ဆိုရိုးရှိတယ်လေ။ နောက် ပဲ့ကိုင်မရှိတဲ့လေ၊ အလံမရှိတဲ့ရထား၊ တံခွန်မရှိတဲ့ဘုရားလို့လည်း တင်စားကြပြန်တယ်။ ယောက်ျားအများစုဟာ တော်တော်ကြောက်စရာ ကောင်းကြတယ်။ လင်မရှိတဲ့ အားကိုးရာမဲ့ အိမ်ထောင် ပျက်၊ မုဆိုးမတစ်ခုလပ်ဆိုရင် အထင်သေးအမြင်သေးနဲ့ အားမနာပ မထိမဲ့မြင် ပြုတတ်ကြတယ်။ အများအားဖြင့် ကြောရရုံကြံစည်ကြတာက များပါတယ်။ မရိုး သားကြဘူး။ ခြေတော်တင်ပြီးတော့ စွန့်ပစ်ခဲ့ကြတာ များပါတယ်။ အားနွဲ့တာကို အကြောင်းပြုပြီး အခွင့်ကောင်းယူပြီး စော်ကားကြတာပါပဲလေ”

“အဲဒီအထဲမှာ ကျွန်တော်တော့မပါဘူး မနုနုခင်”

“ဆရာလေးတို့ကတော့ ဟုတ်မှာပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုယောက်ျားတွေ ကလည်း ရာခိုင်နှုန်းနည်းနည်းလေးပါ ဆရာလေးရယ်”

“ဒါတော့ ကျွန်တော်လက်ခံတယ် မနုနုခင်”

“အင်း၊ ပြောရရင်တော့ ကျွန်မသားလေးဟာ တကယ်တော့ ဖခင်မဲ့တဲ့သား၊ လင်ကောင်မပေါ်တဲ့သားလို့ ကျွန်မ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ပြောလိုက်ပါမယ်။ တတိယမြောက် သော ခင်ပွန်းဖြစ်သူရဲ့သားပါပဲ။ ခုဆို သူက ရွာမှာ ရွာမျက်နှာဖုံး ရေလုပ်ငန်းရှင် သူဌေးတစ်ယောက် ဖြစ်နေပါပြီ။ ကျွန်မနဲ့ တိတ်တိတ်ငြားပြီး ကိုယ်ဝန်ရှိတော့မှ ကလေးကိုဖျက်ချခိုင်းတယ်လေ။ ကျွန်မက မိခင်စိတ်နဲ့ ဖျက်မချရဲပါဘူး။ ဒီကလေး ကိုမွေးတော့ အမေက မှောက်သတ်ဖို့ကြံစည်သေးတယ်။ ယောက်ျားလေးဆိုတော့ ဘုန်းကြီးရဟန်းဖြစ်မယ်မှန်းမသိ၊ ယောက်ျားကောင်းဖြစ်မယ်မှန်းမသိ၊ ကျွန်မ ငရဲကြီးမခံဝံ့ပါဘူး ဆရာလေးရယ်”

“အင်း၊ မနုနုခင်တို့အဖြစ်က တကယ်မယုံနိုင်စရာပဲ”

“သူက ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချဖို့ငွေထုတ်ပေးတာကိုယူပြီး ကျွန်မတို့က ရန်ကုန် တက် ခြေရာဖျောက်မွေးဖွားပြီး အရွယ်သင့်တော့မှ ဆရာတော်ထံမှာ အပ်နှံထား

ခဲ့တာ။ ဟိုတုန်းက ကျွန်မ ဘဝပျက်တာ ကံအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပေမဲ့ သားကလေးရပြီးမှ ကျွန်မအရပ်ပျက်တာ သားအတွက်ကြောင့်ပဲလေ။ ကျွန်မသားလေးအဖေမဲ့ပေမယ့် လူ့လောကကို ရဲရဲရင့်ရင့် ရင်ဆိုင်ခုံစေရမယ်။ ပညာတတ်စေရမယ်။ ယောက်ျားကောင်း ပီသစေရမယ်။ စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်း ရှိစေရမယ် ဆရာလေးရဲ့”

“မနုနုခင်က ဘဝပျက်နေပေမယ့် သားအတွက် နှလုံးသားလှတဲ့ မိခင်ကောင်းတစ်ယောက်လို့ ကျွန်တော်ဆိုပါရစေ မနုနုခင်”

“ကျွန်မက ကမ်းလွန်ဗေဒါတစ်ပင်ပါ ဆရာလေးရယ်”

“ဘာကိုပြောချင်တာလဲ မနုနုခင်”

“ဒီလိုလေ ဆရာလေးရဲ့။ ဗေဒါဆိုတာ အင်းတွေ၊ ကန်တွေ၊ ချောင်းတွေ၊ မြောင်းတွေမှာ အစုလိုက်အပြုံလိုက် ပေါက်တတ်ကြတာမဟုတ်လား”

“ဟုတ်တာပေါ့ မနုနုခင်”

“အဲဒါ ဗေဒါပင်အုပ်ထဲက တစ်ခုသောဗေဒါပင်တစ်ပင်ဟာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ချောင်းရေစီးထဲကို ရောက်သွားတယ်ဆိုပါစို့။ ချောင်းရေကနေတစ်ဆင့် မြစ်ထဲကို အုပ်စုနဲ့ကွဲပြီး မျောပါရာကနေ ပင်လယ်ဝကိုထွက်ပါပြီး ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကြီးထဲကို ရောက်သွားရင် အဲဒါဗေဒါပင်ရဲ့ဘဝဟာ ပင်လယ်အားရေငန်ရေပြင်ကျယ်ကြီးမှာ သူ့ဘယ်လောက်များ ရှင်သန်ရပ်တည်နေနိုင်မှာမို့လဲ ဆရာလေးရယ်”

“ကောင်းလိုက်တဲ့ဘဝပုံနိမိတ်လွှာလေးပါပဲ မနုနုခင်”

“ဘော် . . . ဘူ . . . ဘူ . . . ဘော် . . . ဘော်”

ဆင်ခေါင်းဆိပ်ကမ်းသို့ကပ်ရန် မော်တော်အချက်ပေးဟွန်းသံကြောင့် ကျွန်တော်နှင့်မနုနုခင် စကားကောင်းနေရာမှ စကားစဖြတ်၊ လက်စသတ်လိုက်ကြသည်။ မနုနုခင်က ထိုင်ရာမှထ၍ အဝတ်အစားများကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဝတ်ဆင်နေလေသည်။ ခရီးသည်များမှာလည်း ကိုယ့်အိတ်ကိုယ်လွယ်၊ ကိုယ့်အထုပ်

ကိုယ်ဆွဲနှင့် ပြင်ဆင်နေကြသည်။ ကျွန်တော်ကမူ စက်လှေပေါ်မှ နောက်ဆုံးမှ ဆင်းမည်ဟု စိတ်ကူးထားသည်။ မော်တော်က ဆင်ခေါင်းဖောင်ဆိပ်တံတားဆီသို့ ဖြည်းဖြည်းချင်းကပ်သွားလေသည်။ ဆိပ်ကမ်းတွင် လာကြိုသူများ၊ ကုန်တင်ကုန်ချ ကုန်ထမ်းသမားများနှင့် ရှုပ်ယှက်ခပ်နေလေသည်။ မနုနုခင်က ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်၍ ဆိပ်ကမ်းဖောင်ပေါ်သို့ လှမ်းတက်လိုက်သည်။

“ဆရာလေး ကျွန်မသွားလိုက်ပါဦးမယ်။ ကျောက်ဖြူမော်ရွာ ဒီနေ့မသွား ဘူးဆိုရင် ကျွန်မတို့အိမ်မှာ လာတည်းခိုရင်လည်း ရပါတယ်။ အားနာဖို့မလိုပါဘူး နေ့?”

“ရပါတယ်မနုနုခင်။ ဒီနေ့အချိန်မီတယ်ဆိုတော့ ဆရာကြီးကို ခေတ္တ ဝင်နှုတ်ဆက်ပြီး ကျောက်ဖြူမော်ရွာကို ဆက်သွားမှာပါ”

မနုနုခင်သည် ဆိပ်ကမ်းဖောင်တံတားပေါ်မှ အလုပ်သမားကို သူ့ဝန်စည် စလွယ်များကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း မော်တော်ကုန်တင်ခကို မော်တော်စာရေး အားငွေရှင်း၍ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ ကျွန်တော် တစ်ယောက်သာ မနုနုခင်၏ နောက်ကျော ဘက်ကိုကြည့်ငေးရင်း တွေးနေမိသည်။ မနုနုခင်သည် ဘဝကို အနစ်မွန်းခံ၍ သားသမီးအပေါ်တွင် စစ်မှန်သောမိခင်မေတ္တာစိတ်ဖြင့် နှလုံးသား မွန်မြတ်လှပေသည့် မိခင်ကောင်းတစ်ယောက် ပီသပါပေသည်ဟု စိတ်ထဲတွင် မှတ်ချက်ချမိသည်။ မနုနုခင်၏ ရွာအဝင်ခြေလှမ်းများသည် ရဲရင့်တည်ကြည် ဝံ့စားစွာ အားမာန်အပြည့်ဖြင့် လှမ်းသွားနေသည်မှာ ခြင်္သေ့မတစ်ကောင်၏ ဟန်ပန်နှင့်ပင် တူလှပေသေးတော့သည်။

ချစ်သောဆရာမ

စောမြထွေး (ပင်လယ်)

ချစ်သောဆရာမ

(၁)

တပေါင်းနေ့က ခြစ်ခြစ်တောက် ပူလောင်နေသည်။ နံနက် ၉ နာရီက သံတွဲမြို့၊ ကွင်းဝိုင်းရွာ၊ သဒ္ဓါကျောက်တောင်ကြီးပေါ်ရှိ အနောက်ကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ ထီးတော်တင်ပွဲ အောင်မြင်စွာပြီးစီးခဲ့လေပြီ။ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ လူထုပရိသတ်များစွာဖြင့် စည်ကားလှပါတီခြင်း။ ဘုရားထီးတော် တင်လှူပွဲနှင့် ဘုရားပွဲတော်ကို တစ်ဆက်တည်းကျင်းပသည်ဖြစ်ရာ စတုဒီသာ အလှူရှင်များကလည်း မုန့်လက်ဆောင်း၊ နေ့လယ်စာထမင်း၊ အချိုရည် စသည်ဖြင့် ဘုရားပွဲလာ လူထုကို မပြတ်မလပ် လှူဒါန်းလျက်ရှိကြသည်။ ဆရာတော် ဆွမ်းစားပြီးချိန်ဖြစ်၍ ဆရာတပည့် စကားလက်ဆုံကျနေချိန်တွင် ယောဂီအမျိုးသမီးကြီးတစ်စု ဆရာတော်ကို လာရောက်ကန်တော့ကြသည်။ ဆရာတော်က ယောဂီအမျိုးသမီးကြီးများကို -

“တရားစခန်းလည်းပြီး၊ ဘုရားထီးတော်တင်ပွဲလည်းပြီးပြီမို့ ဒါယိကာမကြီးတို့ ပြန်တော့မလို့လား”

“တင်ပါဘုရား။ သပြေချိုင်ဆိပ်ကမ်းကနေ လုံးသာကမ်းကို မော်တော်စီးပြန်မှာမို့ မြောက်လေမပြင်းခင် ပြန်ရမှာပါဘုရား”

“ယခုလို အဝေးတစ်နေရာကနေလာပြီး တရားအားထုတ်ကြတဲ့ ယောဂီများ နိဗ္ဗာန်ရသည့်တိုင်အောင် ဆက်လက်အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ”

“ပေးတဲ့ဆုနဲ့ပြည့်ပါစေဘုရား”

ဆရာတော်ဆုပေးအပြီးတွင် ကျွန်တော်က ယောဂီအမျိုးသမီးများရှိရာသို့ သွားခဲ့သည်။ ယောဂီအမျိုးသမီးကြီးများတွင် ကျွန်တော့်ငယ်ဆရာမ ဒေါ်အေးကြည်ကို တွေ့ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က ဆရာမရှေ့တွင် ကျုံ့ကျုံ့လေးထိုင်ကာ လက်အုပ်ချီ၍ -

“ဆရာမ ကျွန်တော်ဖိုးချိုပါ”

“အေး၊ ထင်တော့ထင်သား။ ဆရာတော်နဲ့စကားပြောနေတာ ဘယ်သူလဲ မှတ်တယ်၊ ငါ့တပည့်ကြီးကိုး”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာမ”

“ဒါနဲ့ ဖိုးချိုက ဘုရားပွဲလာတာလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာမ။ မနေ့ကညနေကပဲရောက်ပြီး ဆရာတော်ကျောင်းမှာပဲ တည်းခိုပါတယ်”

“ဆရာတော်နဲ့ ဟိုတုန်းကပဲရင်းနှီးနေတာလား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီးရေ။ ဆရာမကြီးတပည့်က စာရေးဆရာလေ။ ခု ဘုရားထီးတင်ပွဲကို ဆောင်းပါးရေးဖို့ မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးရင်း ရောက်လာတာ။ သူက ရောင်ပြန်မဂ္ဂဇင်းမှာ ဘာသာရေးဆောင်းပါးတွေ ရေးနေတာလေ”

“ဪ၊ ငါ့တပည့်ကြီးက စာရေးဆရာတောင်ဖြစ်နေမှကိုး။ ဒါနဲ့ ကျောင်းက ဘယ်ကျောင်းမှာ တာဝန်ကျနေလဲ”

“ဂျီထွောလမ်းဆုံက ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်းမှာပါ ဆရာမ”

“အေး၊ ကောင်းတာပေါ့ကွယ်။ အလုပ်က ကျောင်းဆရာ၊ စာရေးဆရာလည်းဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ဆရာမ ငါ့တပည့်ကိုဂုဏ်ယူပါတယ်ကွယ်”

“ဆရာမကို ကျွန်တော်ကန်တော့ပါရစေ”

“သာဓုပါကွယ်။ ခုလိုဆရာမကိုကန်တော့ရတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကြောင့် ငါ့တပည့်ကြီး စာရေးဆရာအဖြစ်နဲ့ အောင်မြင်နိုင်ပါစေ”

“ကဲ၊ ဆရာမကိုခွင့်ပြုပါဦး။ သပြေချိုင်ဆိပ်ကမ်းကို လှေအမီသွားလိုက်ကြဦးမယ် တပည့်ရေ။ ဆရာတော်ကိုလည်း ကျန်းမာချမ်းသာစွာ သာသနာပြု

တရားအားထုတ်နိုင်ပါစေဘုရား”

(၂)

ဆရာမဒေါ်အေးကြည်သည် ကျွန်တော်တို့မူလတန်းကျောင်းတက်ခဲ့စဉ်က ကန့်ကူလက်လှည့် သူငယ်တန်းဆရာမဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မူလတန်းကျောင်း နေ့စအရွယ်က သူငယ်တန်းကြီးနှင့် သူငယ်တန်းလေးဟူ၍ ခွဲခြားထားသည်။ သူငယ်တန်းလေးကို “ဝ” လုံးတန်းဟုခေါ်သည်။ သူငယ်တန်းကြီးမှစ၍ “က-ကညစ် ပေမှာချစ်၊ ခ-ခရာအသံသာ” စသည်ဖြင့် သင်ပုန်းကြီးစာအုပ် ဖတ်ခွင့်သင်ခွင့် ရကြသည်။ သူငယ်တန်းလေးမှ ဉာဏ်ထက်မြတ်သူ၊ စာရေးစာဖတ်ကောင်းသူ များကိုမူ ဆရာကြီးက တစ်နှစ်တည်းတွင် သူငယ်တန်းကြီးသို့ အတန်းတင်ပေး သည်။

ကျွန်တော်တို့ မြပြင်ရွာမူလတန်းကျောင်းကလေးသည် ဟိုတုန်းက ပင်လယ် နားကမ်းခြေတွင်တည်ရှိခဲ့သည်။ ကျောင်းရှေ့တွင် လူသွားလမ်း၊ လှည်းလမ်းတည် ရှိသည်။ လမ်းထိပ်ဦးငယ်လေးတို့အိမ်ခြံရှိ လမ်းအစပ်တွင် ရေတွင်းနှင့်ခရေပင် ကြီးရှိသဖြင့် ကျွန်တော်တို့က ခရေပင်လမ်းဟုခေါ်ကြသည်။ ကျောင်းမှာ အရှေ့ အနောက် အလျားလိုက်တည်ဆောက်ထားပြီး ပြည်တော်သာခေတ်တွင် တည် ဆောက်ပေးသဖြင့် ပြည်တော်သာကျောင်းဟုလည်း အမေတို့ကခေါ်ကြပါသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း စာသင်ကျောင်းမှာ မြပြင်ရွာဗုံးချခံရသဖြင့် မီးထဲပါသွား ခဲ့သည်။ ထိုအခါ မြပြင်ရွာတွင် ကျွန်တော်တို့အိမ်၌ ဆရာကြီးဦးညီလုံး(ဂျီထွောရွာ) နှင့် ဆရာကြီးဦးမောင်တင်(လင်းသာ)တို့က စာသင်ပေးခဲ့သည်။ ရွာဗုံးချ၍ တစ် ရွာလုံး မီးလောင်သွားခဲ့သော်လည်း မီးမလောင်ဘဲကျန်ရှိနေသည့် ကျွန်တော်တို့ အိမ်တွင် ကျောင်းအဖြစ်ဖွင့်လှစ်သင်ကြားရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အမေပြောပြ သည့် သူတို့ဆရာဦးမောင်တင်မှာ ကျွန်တော့်ဆရာမ ဒေါ်အေးကြည်၏ဖခင်ဖြစ် ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးမှာ ဆရာကြီး ဦးညီမဲဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီးက စတုတ္ထတန်းကိုသင်ကြားပါသည်။ တတိယတန်း

ဆရာမမှာ ဆရာမဒေါ်ခင်တုတ်ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယတန်းဆရာမမှာ ဒေါ်ခင်မေ သိန်းဖြစ်သည်။ ပထမတန်းဆရာမှာ ဆရာဦးစောအောင်ဖြစ်၍ ကျွန်တော့်ဆရာမ ဒေါ်အေးကြည်၏ ခင်ပွန်းဖြစ်ပါသည်။ သူငယ်တန်းကြီးဆရာမမှာ ဆရာမဒေါ်အေးကြည်ဖြစ်၍ ဆရာဦးဘသာမှာ သူငယ်တန်းလေးဆရာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာ ဦးဘလှမှာမူ အားကစားဆရာဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်က ကျောက်သင်ပုန်းနှင့်ကျောက်တံခေတ် ဖြစ်သည်။ သူငယ်တန်းလေးဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့ကို ဆရာက ဝလုံးကလေးများရေးခိုင်း ပါသည်။ ညီညီမညီညီ၊ လှလှမလှလှ ဝလုံးကလေးများကို ကျောက်သင်ပုန်းပြည့် အောင် ကျောက်တံနှင့်ရေးကာ ဆရာကိုပြရသည်။ ဝလုံးများရေးပြီးသောအခါ ဆရာခုံပေါ်တွင် ပုံထားရသည်။ ဆရာက သင်ပုန်းတစ်ချပ်ချင်းကိုစစ်ဆေး၍ မြေဖြူဖြင့် အမှတ်ပေးပါသည်။ ထို့နောက် သင်ပုန်းပေါ်တွင် ထိပ်ဘက်ဘောင်မှ အမှတ်တစ်ကြောင်း ခြစ်ပေးပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် ဝလုံးကိုဆယ်ကြိမ်ရေး၍ ပြရ ပါသည်။ ဆရာက ဆယ်ကြိမ်မပြည့်သူများကို၊ စာရေးရန်ပျင်းသူများကို တုတ်ဖြင့် အသာရိုက်ကာ ဆုံးမလေ့ရှိပါသည်။ စာရေးမရေးကို လိမ်ညာ၍မရပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျောက်သင်ပုန်းဘောင်တွင် ဆရာခြစ်ထားသော အမှတ်ကိုကြည့်၍ သိသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ဝလုံးကိုရေးရသည်သာမက တစ် နှစ် သုံး လေး၊ ကကြီးခွေးများကိုလည်း နေ့စဉ်ကျောက်သင်ပုန်းအပြည့် ရေးကြရပါသည်။ သူငယ်တန်းကျောင်းနေဖက် များမှာ မြင့်အောင်ကြီး၊ မြင့်အောင်လေး၊ ကိုကြီးအောင်၊ မောင်ညို၊ ချစ်တီးအောင်၊ မတင်သန်း၊ မခင်ညိုညို၊ မလှဝင်းစိန်၊ မဟန်သိန်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၃)

နောက်တစ်နှစ်တွင် ကျွန်တော်တို့သူငယ်တန်းလေးအောင်သဖြင့် သူငယ် တန်းကြီးသို့တက်ရသည်။ ဆရာမဒေါ်အေးကြည်က သူငယ်တန်းအတန်းပိုင် ဆရာမ ဖြစ်သည်။ ဆရာမကို ကျွန်တော်တို့ သူငယ်တန်းကြီးကျောင်းသားများ အလွန်ချစ်ကြပါသည်။ ဆရာမ၏မျက်နှာမှာ ဝိုင်းဝိုင်းနှင့် အလွန်ကျက်သရေရှိ

ပါသည်။ ဆရာမ၏မျက်လုံးများသည် အမြဲကြည်လင်တောက်ပလျက်ရှိသည်။ အသားအရေဖြူဖြူနှင့် ဆံပင်ဆံသားကောင်းကာ ခေါင်းတွင် ပန်းတစ်ပွင့်အမြဲ ပန်လေ့ရှိပါသည်။ ပန်းကြိုက်တတ်သောဆရာမကို ကျွန်တော်တို့က ရွာထဲတွင် ပန်းရှာဖွေခူး၍ နေ့စဉ် ဆရာမပန်ဖို့ ပန်းပေးလေ့ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ပေးထားသည့်ပန်းကို ဆရာမပန်ဆင်ထားလျှင် ကျွန်တော်တို့ပျော်ရွှင်ကြပါသည်။

ပန်းကြိုက်တတ်သောဆရာမအတွက် ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်သိုက်မှာ ပန်းရှာဖွေခူးကြရသည်မှာ အမောပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကြာသောအခါ အိမ်မှပန်းများကိုမရနိုင်တော့။ ထိုအခါတွင် ဘကြီး၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဦးလေး၊ အရီးလေး၊ အဘိုးလေး၊ အဘွားလေး စသည့်ဆွေမျိုးများထံတွင် ပန်းတောင်းခူး၍ ဆရာမပန်ဖို့ နေ့စဉ်ပေးလေ့ရှိပါသည်။ ဆွေမျိုးများထံတွင်မရနိုင်သောအခါ ဆရာမကို ပန်းမပေးရင်မနေနိုင်သဖြင့် ရွာထဲမှအိမ်ခြံများထဲမှ လစ်လျှင်လစ်သလို အလစ်သုတ်လေ့ရှိကြသည်။

တစ်နေ့တွင် ကိုကြီးအောင်နှင့်ကျွန်တော်တို့သည် ဒေါ်ရင်ခဲခြံထဲမှ နှင်းဆီပန်းတစ်ပွင့်ကို အိမ်သားများအလစ်တွင် ခြံထဲသို့ဝင်၍ ခူးကြပါသည်။ သို့ရာတွင် အိမ်နီးချင်းဒေါ်ညိုသေးက ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကို ခြံတွင် နှင်းဆီပန်းကိုင်၍ ထွက်လာသည်ကိုမူ မြင်တွေ့သွားလေသည်။

နောက်တစ်နေ့ ကျောင်းတက်သည့်အခါ ဆရာမ မျက်နှာမကောင်းပါ။ ပန်းပန်ထားသည်ကိုလည်း မတွေ့ရပါ။ နာမည်ခေါ်စာရင်းခေါ်ပြီးသည့်အခါ ဆရာမက -

“ကိုကြီးအောင်နဲ့ဖိုးချို အတန်းရှေ့ကိုထွက်လာခဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့ဆရာမ”

“ဆရာမမေးတာမှန်မှန်ဖြေနော်။ လိမ်ညာပြောလို့ကတော့ ဆရာကြီးကို တိုင်ပြီး ကျောင်းထုတ်ခံရမှာနော် ကြားလား”

“ကြားပါတယ်ဆရာမ”

“မနေ့က ဆရာမကိုပေးတဲ့နှင်းဆီပန်းဟာ ရွာတောင်ပိုင်းက ကြီးတော် ဒေါ်ရင်ခဲအိမ်ခြံထဲက ခူးလာကြတာဆို။ မနေ့က ဆရာမအိမ်ကို ဒေါ်ရင်ခဲလာတိုင်

သွားတယ်” -

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာမ။ ဆရာမကိုပေးဖို့ ပန်းရှာမရလို့ ဝင်ခူးမိတာပါ ဆရာမ”

“ဆရာမပြောမယ် မှတ်ထား။ သူတစ်ပါးဆီမှာမတောင်းဘဲ၊ သူတစ်ပါး မသိဘဲ ပန်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တခြားပစ္စည်းကိုပဲဖြစ်ဖြစ် မယူရဘူးနော်။ ယူမိရင်၊ ယူလာ ရင် သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို ခိုးတာပဲကြားလား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာမ၊ နောက်မယူတော့ပါဘူးဆရာမ”

“အေး၊ ဒီတစ်ခါအပြစ်ရှိတဲ့အတွက် နင်တို့နှစ်ယောက်ကို အပြစ်ပေးရမယ်၊ နှစ်ကောင်စလုံး ဟိုဘက်လှည့်”

“ဖျန်း . . . ဖျန်း . . . ဖျန်း”

ဆရာမက ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကို ဝါးခြမ်းပြားဖြင့်ရိုက်၍ ဆုံးမသည်။ ဆရာမရိုက်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့မနာကြပါ။ ဆရာမကိုချစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(၄)

ကျွန်တော် စတုတ္ထတန်းရောက်သည့်အခါ ကျောင်းပိတ်သည့်ရက်များတွင် ဆရာမအိမ်သို့ အလည်သွားလေ့ရှိပါသည်။ အကြောင်းရင်းမှာ ဆရာမအိမ်ရှေ့ တွင် စာကြည့်တိုက်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်မှာ မြဲပြင်ရွာ အလယ်ပိုင်းရှိ ဆရာမအိမ်ရှေ့တွင်ရှိပါသည်။ သံတွဲ-လုံးသာကားလမ်းမကြီးဘေး ရှိ ဦးကုလားလေးအိမ်နှင့် ဦးငယ်လေးအိမ်ကြားတွင် တည်ရှိပါသည်။ ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ၊ ဓနိမိုးနှင့်ဖြစ်၍ စာကြည့်တိုက်အမည်မှာ “လင်းရောင်ခြည်”ဖြစ်ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်မှူးမှာ ဆရာမ၏ခင်ပွန်း ဆရာဦးစောအောင်ဖြစ်ပါသည်။ ပြည် တော်သာခေတ်က လှူဒါန်းဆောက်လုပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာပေဗိမာန်က ထုတ်ဝေသည့် “အမှောင်ခွင်း၍ အလင်းဆောင်အံ့” ဆောင်ပုဒ်တံဆိပ်နှင့် ဘာသာ ပြန်စာအုပ်များလည်း ရှိပါသည်။ ပုံပြင်စာအုပ်များ၊ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ကလေးအကြောင်း၊ သိပ္ပံဆိုင်ရာစာအုပ်ကလေးများကို ကျွန်တော်နှစ်သက်ပါသည်။

စတုတ္ထတန်းနှစ်ဝက်လောက်ရောက်သည့်အခါ ဆရာနှင့်ဆရာမတို့ လင်းသာရွာအလယ်တန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြပါသည်။ လင်းသာသူဖြစ်သည့် ဆရာမသည် လင်းသာရွာတွင် သူ့ဖခင်ဆရာကြီးပိုင်အိမ်နှင့်ခြံနှင့်ရှိသဖြင့် မြပြင်ရွာတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် လုပ်သက်ရလာသည့်အခါ လင်းသာရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့ထမ်းဆောင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ကျောင်းသားဘဝတွင် ကျွန်တော်တို့ အထူးချစ်ခင်လေးစားသည့် ဆရာမကို ခွဲခွာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆရာနှင့် တပည့်သံယောဇဉ်ကို ပထမဦးဆုံး ခံစားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေ့သည် ကျွန်တော်အဖို့ ဘဝတွင် မမေ့နိုင်သောနေ့တစ်နေ့ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဆရာနှင့်ဆရာမကို နှုတ်ဆက်သည့်ပွဲကို ညနေပိုင်းတွင် ဆရာကြီးဦးညီမဲဦးဆောင်ကျင်းပပါသည်။ ဆရာကြီးကတိုင်ပေး၍ ကျောင်းသူကျောင်းသားအား လုံးက လိုက်ဆိုကြရပါသည်။ ဆရာကြီးက -

“ကဲ၊ ဆရာ၊ဆရာမတို့ကို နှုတ်ဆက်ကန်တော့ဖို့ ဆရာကြီးကတိုင်ပေးမယ်၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေက လိုက်ဆိုကြပါ”

“ဆရာနဲ့ဆရာမတို့ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်၊ကျွန်မတို့သည် ဆရာနဲ့ဆရာမတို့အပေါ် စိတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါးတို့ဖြင့် ပြစ်မှားခဲ့သည် ရှိသော် ကျွန်တော်၊ကျွန်မတို့အပေါ် တင်ရှိနေသော အပြစ်တို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါမည့် အကြောင်း ဝန်ချတောင်းပန်ကန်တော့အပ်ပါ၏”

အားလုံးက ကန်တော့ပြီးသောအခါ ကျောင်းခန်းမအတွင်းဝယ် ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိပါသည်။ အပ်ကျသံပင်မကြားရလောက်အောင် ငြိမ်ကျလျက် ရှိသည်။ ဆရာကြီးက -

“ကဲ ဆရာ၊ဆရာမတို့က တပည့်တွေကို နှုတ်ဆက်စကားလေး ပြောလိုက်ပါဦး”

ကျွန်တော်တို့က ဆရာမကကျွန်တော်တို့ကို စကားပြောမည်ဟုထင်မိကြသော်လည်း ဆရာမထ၍မပြောပါ။ ဆရာဦးစောအောင်သာထ၍ နှုတ်ဆက်စကားပြောကြားပါသည်။ သို့ရာတွင် ဆရာ၏အသံများ တုန်ရင်အက်ကွဲနေကြောင်း သိသာပါသည်။ ဆရာ့အသံတွင် ကြေကွဲမှုများပါနေသလို မျက်စိမျက်နှာမကောင်း

လှပါ။ ဆရာမမျက်နှာမှာ မျက်ရည်စို့နေသည်။

“ငါ့တပည့်တွေကို ဆရာတို့မခွဲခွာချင်ဘဲ ခွဲခွာသွားရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတို့ ဝန်ထမ်းဘဝဆိုတာ ကမ်းနားသစ်ပင်လိုပါပဲ။ ပြောင်းကြရွှေ့ကြနဲ့ တည်မြဲမှုမရှိကြပါဘူး။ ဆရာတို့ ဟောသည့်စာသင်ကျောင်းမှာ စာသင်ခဲ့စဉ် အတွင်း မတတ်တာကိုတတ်အောင်၊ နားမလည်တာကို နားလည်အောင်၊ မလိမ္မာ တာကို လိမ္မာအောင် ကရုဏာဒေါသောနဲ့ ဆိုဆုံးမတာကို ငွေမယူကြပါနဲ့လို့ ဆရာ ပြောချင်ပါတယ်။ တပည့်တို့ရှိနေတဲ့အပြစ်တွေအားလုံးကို ဆရာခွင့်လွှတ်ပါတယ်”

ထိုနေ့ညနေတွင် ကျောင်းသားကြီးများက ဆရာမတို့အိမ်ထောင်ပစ္စည်း များကို လှည်းပေါ်သို့ကူတင်ပေးကြသည်။ ပစ္စည်းများစုံလင်သောအခါ ဆရာမ တို့ လှည်းဖြင့်လင်းသာရွာသို့ စတင်ထွက်ခွာကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရော ဆရာမ ပါ မျက်ရည်ကိုယ်စီဖြင့် လက်ပြနုတ်ဆက်ဖြစ်ကြသည်။

(၅)

တစ်နေ့တွင် တစ်ရွာတည်းသား ဆရာဦးညွန့်မောင်မှ ကျွန်တော့်ကို ဆရာမ နေမကောင်းဖြစ်နေသည်ကို ပြောပြသည်။

“ဖိုးချိုရေ၊ ဆရာမက နေမကောင်းတော်တော်ဖြစ်နေတယ်။ ရန်ကုန်ကို ဆေးသွားကုပြီး ပြန်ရောက်တာ မကြာလှသေးဘူး။ အိပ်ရာထဲမှာလဲနေတယ်။ မင်းကိုမှာနေတယ်။ ဆရာမကို သတင်းသွားမေးလိုက်ပါဦး”

“ဟုတ်ကဲ့ဆရာ”

ကျွန်တော် နောက်တစ်နေ့တွင် ကိတ်မုန့်ကြီးတစ်လုံးကိုဝယ်ယူလျက် ဆရာမအိမ်သို့သွားခဲ့သည်။ အိမ်ပေါ်ထက်တွင် ဆရာမသားကြီး ကိုမျိုးနှင့်တွေ့ သည်။ ကျွန်တော်က -

“ဆရာမ နာမကျန်းအတော်ဖြစ်နေတယ်ဆိုလို့ လာသတင်းမေးတာ ကိုမျိုးရေ”

“အေး၊ ဖိုးချိုရေ။ ရန်ကုန်မှာဆေးခန်းသွားပြပြီး ပြန်ရောက်တာ ရက်ပိုင်းပဲ ရှိသေးတယ်။ အမေ အခန်းထဲမှာနားနေတယ်။ ဝင်သွားလိုက်လေ”

ကျွန်တော် ဆရာမအခန်းထဲဝင်သွားသည့်အခါ ဆရာမက ခုတင်ထက်တွင် လှဲလျောင်းနေသည်။ ကျွန်တော်က ဆရာမကိုလက်အုပ်ချီကန်တော့ပြီးနောက် ကျွန်တော် လက်ဆောင်ယူလာသော ကိတ်မုန့်ကို ခုတင်ဘေးရှိစားပွဲလေးပေါ်တွင် တင်ထားလိုက်သည်။

“ဆရာမ နေမကောင်းတာကြားလို့ ကျွန်တော် သတင်းလာမေးတာပါ ဆရာမ”

“အေး၊ ဖိုးချိုရေ။ ဖြစ်နေတာ ခြောက်လလောက်ရှိသွားပြီ။ ရန်ကုန်မှာ ဆေးခန်းပြုပြီးပြန်လာတာ။ ရောဂါကတော့ မသက်သာပါဘူး”

“ဘာဖြစ်တာလဲဆရာမ”

“အဆုတ်ကင်ဆာလို့ပြောတာပဲ။ ဆရာမ နေမကောင်းလို့ ဆရာဝန်သွားပြတော့ ဓာတ်မှန်ရိုက်တယ်။ အာထရာဆောင်းရိုက်ကြတယ်။ အဆုတ်ကင်ဆာဖြစ်ပြီး တော်တော်ပျက်စီးနေပြီလို့ သိရတယ်”

“ဒါနဲ့ဆရာမက ဆေးလိပ်လည်းသောက်၊ ကွမ်းလည်းစားတာလည်း မဟုတ်ဘူး”

“ဆရာဝန်ကမေးတယ်။ ဘာအလုပ်လုပ်သလဲ။ ဆေးလိပ်သောက်သလား၊ ဘာလားပေါ့။ ဆရာမကပြောတယ်။ ဆရာအငြိမ်းစားပါလို့ပြောတော့ ကောက်ချက်တစ်ခုချတယ်။ အဆုတ်ထဲကို မြေဖြူမှုန့်တွေဝင်ပြီးတော့ နှစ်ပေါင်းကြာလာတဲ့အခါ အဆုတ်ကိုဒုက္ခပေးပြီး ကင်ဆာစဖြစ်တာပဲတဲ့”

“ဟုတ်တယ်နော်။ ဆရာမတို့ ကျောင်းဆရာခေတ်မှာ သင်ပုန်းကြီးပေါ်မှာ မြေဖြူနဲ့ရေးပြီးစာသင်ရင်း ပြန်ဖျက်တော့ မြေဖြူမှုန့်တွေက လေထဲလွင့်ပျံပြီး သတိမထားမိတော့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှူမိကြတာပဲနော် ဆရာမ”

“ကျောင်းဆရာမဘဝမှာ ကမ္မသကာပေါ့ဖိုးချိုရေ”

နောက်သုံးလခန့်အကြာတွင် ဆရာမကွယ်လွန်သွားပါသည်။ ဆရာမ၏ နောက်ဆုံးခရီးကို ကျွန်တော်လိုက်ပါပို့ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ပန်းပျိုးသောနှလုံးသား ပိုင်ရှင် ဥယျာဉ်မှူးဆရာမသည် မြေဖြူမှုန့်အဆိပ်သင့်၍ အရွယ်မတိုင်မီ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာမသည် တပည့်များအပေါ် ဝါသနာ၊ စေတနာ၊ မေတ္တာ၊

အကြင်နာ များစွာဖြင့် ဆရာတာဝန်များကိုကျေပြန်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်ချစ်သော ဆရာမ ကောင်းရာသူရတိဘုံဘဝသို့ ရောက်ရှိနိုင်ပါစေဟု ဆန္ဒပြုမိပါတော့သည်။

ပန်းပွားခရိုင်အဖွဲ့ချုပ်

ဧပြီ ၂၀၁၉

မောင်မြထွေး <ပင်လယ်>

ပန်းပျိုးသူတို့လျှောက်သောလမ်း

မူလတန်းပြဆရာဘဝမှ အလယ်တန်းပြဆရာအဖြစ်သို့ တိုးမြှင့်ခြင်းခံရသော ကျွန်တော်သည် မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးမှပေးလိုက်သည့် အမိန့်စာရွက်ကလေးကိုကိုင်၍ အထူးဝမ်းသာနေမိသည်။ ကျွန်တော့်ဘဝတွင် ရာထူးတိုးသည်ဆိုသည့်အရာကို ကြားသာကြားဖူး၍ တကယ်လက်တွေ့ ရာထူးတိုးခွင့်ရသဖြင့် ဝမ်းသာအားရကျေနပ်နေမိသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ဇနီးသည်အား -

“မိန်းမရေ ငါ အလယ်ပြရာထူးတိုးတဲ့ကျောင်းက ကျွဲသောက်ကုန်းတဲ့ဝေ။ ဒီနာမည်ကြားဖူးသလိုလိုတော့ရှိသား။ သံပုရာရွာနား၊ အုန်းပင်ဝရွာနားမှာ ကျွဲသောက်ရွာရှိတယ်။ အဲဒီရွာများဖြစ်နေမလားပဲ”

“ကျွဲသောက်ရွာဆိုလည်း အနီးသားပဲကိုရေ။ အရင် ကျောက်ဖြူမော်ရွာနဲ့ စာရင် ပိုနီးသွားတာပေါ့လေ”

“ပိုတိကျအောင် ကိုယ့်အသိဆရာတွေကို မေးရဦးမယ်”

ကျွန်တော်တို့ရွာသား ဆရာများဖြစ်သည့် ဆရာဦးညွန့်မောင်၊ ဆရာဦးသန်းထွန်း၊ ဆရာဦးကျော်ဝင်း၊ ဆရာဦးသန်းမောင်တို့ကို မေးကြည့်သည့်အခါ ကျွဲသောက်ရွာမဟုတ်ကြောင်း ပြောကြသည်။ လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသည့် ဆရာကြီးများထဲတွင် ကျွဲသောက်ကုန်းဆရာကြီးဟု သူတို့မသိရှိကြကြောင်း ပြောပြပါသည်။ ဆရာဦးသန်းထွန်းကမူ -

“ဖိုးချိုရေ၊ မင်းတာဝန်ကျတဲ့ကျောင်းကို ပိုတိကျအောင် ပညာရေးမှူးကို သေသေချာချာမေးရင် ကောင်းမယ်ထင်တယ်။ ရုံးကိုသွားပြီး သေချာအောင်

ပြန်မေးပါလားဝေ”

“ဟုတ်ကဲ့ကိုသန်းထွန်း။ ရုံးကိုသွားမေးမှဖြစ်တော့မှာ”

ဤသို့ဖြင့် မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးသို့ ကျွန်တော်သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က မြို့နယ်ပညာရေးမှူးမှာ ဆရာကြီးဦးအောင်ငွေ ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးမှာ သံတွဲမြို့၊ အထက-၂ ကျောင်းဝန်းထဲတွင်တည်ရှိသည်။ ထိုအထက-၂ ဝိဇ္ဇာကျောင်းမှာ ဗြိတိသျှခေတ် ဆေးရုံဟောင်းကို ကျောင်းအဖြစ်ပြောင်းလဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု ဆေးရုံဟောင်းမှ ခွဲစိတ်ဆောင်ကလေးကို မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးအဖြစ် ခေတ္တရုံးစိုက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ လက်ထောက်ပညာရေးမှူးမှာ ဦးတင်ဝင်းနှင့် ဦးကံသာထွန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဆရာကြီးဦးအောင်ငွေကို မမေးဝံ့သဖြင့် ဆရာဦးကံသာထွန်းကို မဝံ့မရဲဖြင့်မေးရသည်။ ဆရာဦးကံသာထွန်းက ရယ်မော၍ -

“မင်း တော်တော်တုံးတာပဲ မောင်ထွေးတင်ရေ။ ဒါ မင်းတို့မြဲပြင်ရွာဟိုဘက် ဂျီထွောရွာက ကျောင်းအသစ်ပါကွ။ ရပ်ကွက်တိုးချဲ့ကျောင်းသစ်လေ”

“ဒါနဲ့ဆရာ၊ ကျွန်တော်တို့ရွာက ကျောင်းဆရာကြီးတွေ မေးကြည့်တော့ တစ်ယောက်မှမသိကြဘူး ဆရာ”

“ဘယ်သိပါ့မလဲ။ ဒီနှစ်မှကျတဲ့တိုးချဲ့ကျောင်းပါ။ ကျောင်းတောင်မဆောက်ရသေးဘူး။ ကျွဲသောက်ကုန်းရပ်ကွက်ရဲ့ တိုးချဲ့ကျောင်းပေါ့ဟ”

“ဆရာ၊ ဒီလိုဆို ဂျီထွောမှာ မူလတန်းနှစ်ကျောင်းပေါ့နော်”

“အေးပါဟ။ မင်းရဲ့ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးက ဦးလှထွန်းတဲ့။ ကြိမ်ချောင်းကျောင်းက ပြောင်းလာတာ။ မနက်ခါ သူ့ဆီမှာ အလုပ်သွားဝင်ပြီးတော့ ရုံးကို အလုပ်ဝင်ရောက်ပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံလာဖို့ရမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာ။ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်ပြုပါဦးဆရာ”

ကျောင်းခြံမြေသတ်မှတ်ထားသည့် နေရာကိုသာတွေ့၍ ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌကို မေးမြန်းစုံစမ်းသည့်အခါ လောလောဆယ် ကျောင်းမဆောက်ရသေးသဖြင့် ဂျီထွောလမ်းဆုံရှိ ညောင်ဝိုင်းကျောင်းဥပုသ်ဇရပ်တွင် ကျောင်းဖွင့်ထားသည်ဟု သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ညောင်ဝိုင်းကျောင်းကုန်းမြေသို့ တက်သွားခဲ့ရသည်။

ဆရာကြီးနှင့် လက်ထောက်ဆရာတို့ ကျောင်းသားငါးဆယ်ခန့်ကို စာသင်နေကြသည်။

“ဆရာကြီး ကျွန်တော်က ဆရာကြီးကျောင်းကို အလယ်တန်းပြရာထူးတိုးနဲ့ တာဝန်ကျတဲ့ဆရာဦးထွေးတင်ပါ”

“လာ၊ လာ ဆရာ။ ဒီမှာခဏထိုင်ပါဦး”

ဆရာကြီးက စာသင်ခဏရပ်၍ ကျွန်တော်ပေးသည့်အမိန့်စာကို သေချာစွာဖတ်ရှုပါသည်။ ထို့နောက် အလုပ်စတင်ဝင်ရောက်ကြောင်း သတင်းပို့ချက်လျှောက်လွှာတွင် တံဆိပ်တုံးရိုက်၍ မှန်ကန်ကြောင်းလက်မှတ်ရေးထိုးပေးပါသည်။

“ဒီစာကို မနက်ခါ နူးကိုသွားပို့လိုက်နော်။ ပြီးတော့ ဆရာနောက်နေ့ကစပြီး ကျောင်းလာတက်ပေတော့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာကြီး”

“ကျောင်းသားတွေ သေသေချာချာမှတ်ထားကြ။ ဒါ ဆရာတို့ကျောင်းမှာ စာသင်မယ့် ဆရာအသစ်ပါ။ တပည့်တို့ကို ဆရာက စာသင်ပေးလိမ့်မယ်။ ဆရာနာမည်က ဦးထွေးတင်တဲ့ မှတ်ထားကြ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာကြီး”

ကျွန်တော်နှင့် မူလတန်းပြစတင်ခန့်ထားခံသည့် ဆရာအများစုမှာ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ ရသေ့တောင်၊ အမ်း၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ မင်းပြား တို့ကို အလယ်တန်းပြရာထူးတိုး၍ ပြောင်းရွှေ့ရသော်လည်း ကျွန်တော့်မှာမူ ကံအားလျော်စွာ မိမိရွာအနီးတွင် ရာထူးတိုးခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျောင်းကော်မတီဝင်များဖြစ်သည့် ဦးတင်ဖေ၊ ဦးဘဦး၊ ဦးဆန်းဝင်း၊ ဦးကျော်ဖေ၊ ဦးထွန်းသိန်း၊ ဦးသိန်းအောင် တို့က သရက်ပင်ကွင်းကျေးရွာမှ အိမ်တစ်အိမ်ကိုဝယ်ယူ၍ ဂျီထွောဖောင်ဆိပ်မှ သာလာရံဇရပ်ကြီးမှသစ်များဖြင့် ပေနှစ်ဆယ့်ငါးပေ x ပေငါးဆယ် ကျောင်းဆောင်သစ်ကို ဆောက်လုပ်ကြပါသည်။ ကျောင်းဆောက်စဉ် တိုင်များမှာတိုင်ရှည်ကြီးများဖြစ်ရာ ဖြတ်မပစ်ဘဲ အထက်ဆင့်ကို မြင့်မြင့်ဆောက်လုပ်ရန် အကြံပေးပါသည်။ နောင်အရှည် နှစ်ရှည်တွင် တိုးပွားလာမည့်ကျောင်းသားဦးရေကိုသိ၍ နှစ်ထပ်ဆောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန်

အကြံပေးသည်ကို ကော်မတီကလက်မခံပါ။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဘုန်းတော်ကြီးဥပုသ်ဇရပ်မှ ကျောင်းအသစ်ကလေး သို့ ပြောင်းရွှေ့စာသင်ခွင့်ရကြပါသည်။ ကျောင်းသစ်ဖြစ်၍ ဆရာဖွဲ့စည်းပုံမှာ အင်အားနည်းနေပါသည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးဦးလှထွန်း၊ ဦးသန်းရွှေနှင့် ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တစ်နှစ် ကျောင်းဖွင့်ချိန် မိုးဦးကျတွင် ဆရာဦးသန်းဝင်းနှင့် ဆရာမဒေါ်လှနွဲ့တို့ ရောက်ရှိလာကြပါသည်။ ဆရာမဒေါ်လှနွဲ့က ဂျီတော အမကတွင် တာဝန်ကျနေရာမှ အကူသဘောအဖြစ် တွဲကူကာ ခေတ္တလာရောက် သင်ကြားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီးဦးလှထွန်းလက်ထက်တွင် ဆရာဦးမောင်မောင်သန်းနှင့် ဆရာဦးစောနိုင်တို့ အားဖြည့်ရောက်ရှိလာကြပါသည်။ ကျောင်းသားအင်အားမှာလည်း တစ်ရာခုနစ်ဆယ်ခန့် ရှိလာပါသည်။

တတိယမြောက်နှစ်တွင် ကျောင်းသားနှစ်ရာခန့် တိုးပွားခဲ့ရာ ကျောင်းစဖွင့်ပြီး သုံးလအကြာတွင် ကျောင်းဆောင်ကြီးမှာ အနောက်ဘက်သို့ တစ်ပေခန့် တိမ်းစောင်းသွားပါသည်။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ကျောင်းခြံမြေမှာ ယခင်က လယ်မြေဖြစ်၍ တိုင်များကိုအောက်ခြေကွန်ကရစ်မခံမိသဖြင့် မိုးရာသီမြေပျော့ချိန်တွင် ကျောင်းသားအလေးချိန်နှင့် နောက်ဘက်သို့ယိမ်းယိုင်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးက ကျောင်းကော်မတီအစည်းအဝေးကို ချက်ချင်းခေါ်ယူ၍ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျောင်းကို ပြန်လည်တည်မတ်စေကာ အုတ်ဖိနပ်ခံ၍ အောက်ထပ်ကို ဘီလပ်မြေကွန်ကရစ်ခင်းကာ ဘေးပတ်ပတ်လည်ကိုလည်း အုတ်တက်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်ဖြစ်ကာ စာသင်ကြားရေး အဆင်ပြေသွားခဲ့သည်။

နောက်နှစ်များတွင် ဆရာဦးမောင်မောင်သန်း၊ ဆရာဦးစောနိုင်၊ ဆရာဦးမြင့်ဝေ၊ ဆရာမဒေါ်ဝင်းဝင်းကြည်၊ ဆရာမဒေါ်တင်စန္ဒာလှိုင်၊ ဆရာမဒေါ်တင်တင်စိန် တို့ ပြောင်းရွှေ့လာခြင်း၊ ဆရာအသစ်ခန့်ခြင်းဖြင့် ဆရာဦးရေတိုးတက်လာသည်။ ကျောင်းသားအင်အားမှာလည်း သုံးရာကျော်ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ ယူနီဆက်ထောက်ပံ့ရေးကျောင်းများ ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် ဆရာကြီးဦးလှထွန်းက ကျောင်းမှာ အလျားပေ ၆၀ ပြည့်မီရန်အတွက် ၁၀ ပေနှစ်ထပ်တိုးချဲ့ရန်

ရန်ပုံငွေမရှိသဖြင့် ရုပ်ရှင်ပြု၍ လောင်းကစားဝိုင်းပွဲချကာ ရန်ပုံငွေရှာကြရလေသည်။ သို့ရာတွင် သုံးရက်မြောက်နေ့၌ ကျေးရွာရယကဥက္ကဋ္ဌက ခွင့်မပြုသဖြင့် ပွဲပိတ်ခံရလေသည်။ သို့ရာတွင် ရရှိသောရန်ပုံငွေလေးဖြင့် တိုးချဲ့ဆောင်လေးအောင်မြင်ပြီးမြောက်သွားခဲ့သည်။ ပေပြည့်မီသဖြင့် ယူနီဆက်ပံ့ပိုးသည့် အလူဇင့်သွပ်ပြားများ မိုးခွင့်ရရှိသွားလေသည်။ ကျောင်းကလေးမှာ ပို၍သပ်ရပ်တင့်တယ်သွားလေသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ကျောင်းဆရာဖြစ်သော်လည်း အဖေအမေ့ လယ် ၆ ဧကကို ယောက္ခမဖြစ်သူနှင့်အတူ လယ်ကိုတွဲဖက်လုပ်ကိုင်နေချိန် ဖြစ်သည်။ နံနက် ၅ နာရီ လယ်တောသွား၍ လယ်ထွန်ချိန်၊ ကောက်စိုက်ချိန်၊ စပါးရိတ်တလင်းနယ်ချိန် များတွင် ၉ နာရီထိသာ လယ်ထဲဆင်း၍ ဦးလေးတင်အောင်နှင့် ယောက္ခများကို ထားကာ ကျောင်းသို့ ၁၀ နာရီအရောက်သွားရလေသည်။ လယ်တံစံဖက်၊ ကျောင်းတစ်ဖက်နှင့် အလွန်ပင်ပန်းခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်က မဆလခေတ်ဖြစ်သဖြင့် လယ်သမားများက နိုင်ငံတော်အတွက် ကုန်သွယ်ရေးစပါးအဝယ်ခိုင်သို့ တာဝန်ကျေစပါး ပေးသွင်းရလေသည်။ လယ်သမားများအဖို့ ဝမ်းစာပင်အနိုင်နိုင် ဖြစ်လေရာ။ တာဝန်ကျေစပါးရောင်းချရသဖြင့် အခက်အခဲဖြစ်ကြရသည်။ ထိုအခါ ယောက္ခမများဖြင့် ပူးပေါင်းနေထိုင်ပြီး လူဦးရေများသည့် ကျွန်တော့်အဖို့ ဝမ်းစာအခက်အခဲအလွန်တွေ့ရသည်။ ထိုနှစ်က မိုးခေါင်သည်ဖြစ်ရာ စပါးထွက်မည့်ရာသီတွင် မိုးမရွာသဖြင့် စပါးထွက်ချိန်တွင် အသီးမအောင်ဘဲ အဖျင်းအမှော်များလေသည်။ ထို့ကြောင့် စပါးခိုင်သို့ စပါးတာဝန်ကျေမပေးသွင်းနိုင်ဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

တစ်နေ့တွင် ကျောင်း၌စာသင်နေခိုက် ယရကစာရေးက အမိန့်စာတစ်ရွက် လာပေးလေသည်။ စပါးတာဝန်မကျေမှုဖြင့် စပါးခိုင်သို့ အစည်းအဝေးအခေါ်စာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် စပါးခိုင်သို့ရောက်သောအခါ လယ်သမားများကို ဂျီတော့ရဲကင်းမှူးက ပုံစံထိုင်ခိုင်းကာ ခိုင်ခြံဝန်းတံခါးမကြီးကိုပိတ်၍ ရဲသားများကို

လက်နက်ကိုယ်စီဖြင့် အစောင့်ချထားလေသည်။ ဒိုင်မှူးနှင့်ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌက -

“ခင်ဗျားတို့ကို စပါးတာဝန်မကျေတဲ့အတွက် ဖမ်းချုပ်လိုက်ပြီ။ စပါးလာ သွင်းသူကိုသာ တာဝန်ကျေရင် ပြန်လွှတ်ပေးမယ်။ လုံးဝတာဝန်မကျေရင် တရား စွဲခံရမယ်”

ရဲသားများက သေနတ်နှင့်ချိန်ထားသဖြင့် လယ်သမားများ မည်သူမျှမထ ဝံ့ကြချေ။ ထိုအခါ အခြေအနေမှန်ကိုရိပ်စားမိသည့် ကျွန်တော်က -

“ဒိုင်မှူးကြီး ကျွန်တော်က ကျောင်းဆရာမို့ ကျောင်းပြန်တက်ရပါမယ်။ မနက်ဖြန် စပါးတာဝန်ကျေဖို့ တခြားကဝယ်ပြီး လာသွင်းပါ့မယ်။ ခုတော့ ကျောင်း တက်ဖို့ပြန်ပါရစေ”

“ခင်ဗျား သေချာရဲ့လား။ သေချာမှပြောနော်။ ကျွန်တော်က ကျောင်း ဆရာရောဘာရော မထားဘူး။ ခင်ဗျားမှာလယ်ရှိတာလား။ ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌ၊ သူ ပြောတာမှန်လား”

“မှန်ပါတယ်ဗိုလ်လေး။ သူ့ကိုတော့ လက်မှတ်ထိုးစေပြီး လွှတ်ပေးလိုက်။ မနက်ဖြန် ဒိုင်မှာစပါးလာမသွင်းရင် ချက်ချင်းဖမ်းလို့ရပါတယ်။ ကျောင်းဆရာက ကော ကတိပေးတယ်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့။ မနက်ဖြန် ဆက်ဆက်စပါးလာသွင်းပါ့မယ်”

ထိုနှစ်က ကျွန်တော် ငွေကြေးမပြေလည်ရသည့်အထဲ စပါးဝယ်သွင်းရ သည့်အတွက် အတော်ဒုက္ခရောက်သွားပါသည်။ ကျန်သည့်တာဝန်မကျေသော လယ်သမားများကို ရဲစခန်းသို့ခေါ်ဆောင်ဖမ်းချုပ်ကာ တရားစွဲခြင်းခံရလေသည်။ အချို့လယ်သမားများက တင်းခံနေသဖြင့် မြို့နယ်ကောင်စီရုံးရှေ့တွင် နေပူလှန်း ခံကြရလေသည်။ အမျိုးမျိုးနှိပ်စက်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းဆရာတစ် ပိုင်း၊ လယ်သမားတစ်ပိုင်း ကျွန်တော့်ဘဝကို ပြောင်းလဲလိုက်ရလေသည်။ စပါး တာဝန်မကျေ၍ ထောင်ကျလျှင် ကျွန်တော် ကျောင်းဆရာအလုပ်ပြုတ်နိုင်သည် မဟုတ်ပါလား။ ထို့ကြောင့် လေးတန်းကျောင်းသားဘဝကပင် အဖေနှင့်တွဲ၍ လယ်လုပ်ခဲ့သော ကျွန်တော်သည် လယ်သမားလုပ်သက် နှစ်ဆယ်၊ ကျောင်းဆရာ လုပ်သက် သုံးနှစ်အကြာတွင် မိဘဘိုးဘွားပိုင်လယ်များကို မတန်တဆဈေးဖြင့်

စိတ်ပျက်ပျက်ဖြင့် ရောင်းချလိုက်ရသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ရလေတော့သည်။
လယ်ရောင်းရသည့်ငွေဖြင့် သားနှစ်ဦးကို ရှင်ပြုကာ အဘိုးအဘွား၊ အဖေအမေ
တို့အား ကုသိုလ်ပြုပေးလိုက်ရလေသည်။

ကျောင်းသို့ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးအသစ် ဦးစိန်သောင်း ရောက်ရှိလာ
သည်။ ထိုအချိန်က ဂျီထွောရွာသည် အိမ်ခြေနည်းပါးပြီး ရေလုပ်ငန်းကို ဦးစား
ပေးကာ ခေတ်ပညာတတ်တွဲရများ ရှားပါးလှသည်။ အလယ်တန်းပညာရေးကို
သုံးမိုင်ခန့်ဝေးသော လင်းသာအလယ်တန်းကျောင်းသို့ သွားတက်ကြရသည်။
ထို့ကြောင့် မော်ရုံတွဲဖက်အလယ်တန်းဆရာတစ်ဖြစ်လဲ အစိုးရကျောင်းဆရာ ကျွန်
တော်သည် ကျွန်တော်တို့ကျောင်းတွင် တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းတစ်ခုဖွင့်လှစ်
ရန် ဆရာကြီးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် တိုင်ပင်ခဲ့ကြသည်။ တွဲဖက်ကျောင်းဖွင့်လှစ်
ရေးအတွက် အစည်းအဝေးလုပ်ကြသည်။ တွဲဖက်ကျောင်းအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီဝင်
ရွေးချယ်ကြသည့်အခါ ဦးတင်ဖေက ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဦးသန်းဝင်းက ဒုဥက္ကဋ္ဌ၊ ကျွန်တော်က
အတွင်းရေးမှူး၊ ဒေါက်တာမြင့်နိုင်က (တွဲ)အတွင်းရေးမှူး၊ ဦးမောင်မောင်လင်းက
ဘဏ္ဍာရေးမှူး စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းကြသည်။

သို့ရာတွင် တစ်ပတ်ခန့်အကြာတွင် ဂျီထွောရွာရှိ အမျှော်အမြင်ရှိသူများ
က ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်းတွင် တွဲဖက်လုပ်ပါက မသင့်တော်ကြောင်း၊ မြပြင်
ရွာမှ အလယ်တန်းကျောင်းသားများပါ တက်နိုင်ရန် မူလဂျီထွောကျောင်းသို့
ပြောင်းရွှေ့ရန် အကြံပြုလာကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် အများသဘောတူညီချက်ဖြင့်
ကျွန်တော် စတင်ခဲ့သော တွဲဖက်ကျောင်းသည် ဂျီထွောမူလတန်းကျောင်းသို့
ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိသွားခဲ့လေတော့သည်။ တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းကို တာ
ဝန်ယူမည့် ပင်မကျောင်းကိုရွေးချယ်ရာတွင် သံတွဲမြို့မအလယ်တန်းကျောင်းအုပ်
ကြီးနှင့် ညှိနှိုင်းကာ ဆက်သွယ်ခွင့်ရခဲ့လေသည်။

တွဲဖက်အလယ်တန်းတွင်ပြသမည့် ဆရာ၊ဆရာမများကိုမူ ကျွန်တော်နှင့်
ကျောင်းကော်မတီက စိစစ်ရွေးချယ်ခန့်ထားကြသည်။ လစာပေးစနစ်ဖြင့် ငှားရမ်း

ကြသည်။ ပညာရေးတစ်ဆင့် အောင်မြင်မှုတော့ရှိပါသည်။ တစ်နှစ်အကြာတွင် ကျောင်းအုပ်ကြီးဦးသန်းထွန်းမှာ ကျောင်းပျက်ကွက်မှုများသဖြင့် ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးညံ့ဖျင်းသည်ဟု တိုင်ကြားခံရသဖြင့် ဆရာကြီးမှာ တခြားအဝေးတစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းခံရလေသည်။ ကျောင်းကော်မတီအသစ်၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို သဘောမတွေ့သဖြင့် ကျွန်တော် ကျောင်းကော်မတီမှ နုတ်ထွက်လိုက်ပါသည်။ နောက်တစ်နှစ်တွင် တွဲဖက်ကျောင်းဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား ကျင်းပပြုလုပ်ပါသည်။ ခရက ဗိုလ်မှူးကြီးခင်မောင်တိုးလက်ထက်တွင် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးမှာ ဆရာမကြီးဒေါ်ခင်ရီဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား အစီအစဉ်ကို မြို့နယ်ခရကရုံးသို့တင်ပြကာ ၎င်းတို့၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြုလုပ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျောင်းဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား ပြုလုပ်မည့်နေ့တွင် ရယကစာရေးမက ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌကို မြို့နယ်မှခွင့်ပြုထားသော အစီအစဉ်ကို ပြန်ပြင်ခိုင်းပါသည်။ ရယကဥက္ကဋ္ဌကလည်း သဘောတူပါသည်။

“အစ်မရေ မဟုတ်သေးဘူးထင်တယ်။ အခမ်းအနားတစ်ခုမှာ အဖွင့်အမှာစကားကို ခရိုင်မှူးကပြောမှာ။ ခရိုင်မှူးမပြောချင်မှ မြို့နယ်ဥက္ကဋ္ဌ ပြောခွင့်ရတာ။ အစီအစဉ်များရင် အဆဲခံရမှာသေချာတယ်”

“မဟုတ်ဘူး ကျောင်းဆရာရေ။ ခရိုင်မှူးက ပြောလေ့ပြောထမရှိဘူး။ မြို့နယ်ဥက္ကဋ္ဌကပဲ ပြောလေ့ရှိတာ ကျွန်မအသိဆုံးပါ။ အခမ်းအနားအစီအစဉ်ကို ငါပြင်ထားပြီးပြီ”

ထိုသို့ပြောဆိုသံကိုကြားရသဖြင့် ကျေးရွာပါတီစိတ်မှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖအချို့ အစည်းအဝေးခန်းမမှ ပြန်သွားကြသည်။ အစီအစဉ်များယွင်းပါက ဗိုလ်မှူးကြီး အဆဲခံရမည်ကိုကြောက်ခြင်း၊ အခန့်အသင့်ပါက ဖမ်းချုပ်အမိန့်ပေးလေ့ရှိခြင်းကြောင့် အခမ်းအနားမှူးပင် လုပ်ရဲမည့်သူမရှိဖြစ်သွားလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကျောင်းကော်မတီများ၏ တောင်းပန်ချက်အရ ကျွန်တော် အခမ်းအနားမှူး မလုပ်ချင်လုပ်ချင်နှင့် လုပ်ရပါတော့သည်။ အခမ်းအနားစတင်၍ အခမ်းအနားအစီအစဉ်ကို ဖတ်ကြားသည့်အခါ ဗိုလ်မှူးကြီးခင်မောင်တိုး မျက်နှာပျက်သွားသည်။ ပညာရေးမှူးဒေါ်ခင်ရီက ခေါင်းခါပြသဖြင့် အခြေအနေကိုရိပ်စား

မိသည့် ကျွန်တော်က စာရေးမပြန်ပြင်ထားသည့် အစီအစဉ်ကို ပြန်ပြောင်းရပါသည်။ မြို့နယ်မရကဥက္ကဋ္ဌအစား ခရိုင်မရကဥက္ကဋ္ဌဟု ပြန်ရေးကာစီစဉ်ရပါသည်။ သို့ရာတွင် အလွန်ဒေါသကြီးသည့် ခရကဥက္ကဋ္ဌကြီးက အခမ်းအနားသည် ခရိုင်အဆင့်ပြုလုပ်ထားသည့် အခမ်းအနားမဟုတ်ဘဲ နိမ့်ကျသည်ဟုအပြစ်တင်ကာ ဝါးလုံးရှည်ရှည်နှင့် သိမ်းရိုက်သကဲ့သို့ ရွာသားများ၊ ကျောင်းကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ဝင်များ ခေါင်းမဖော်နိုင်လောက်အောင် ကြိမ်းမောင်းမာန်မပါလေတော့သည်။ အားလုံးတို့မှာ မျက်စိမျက်နှာပျက်ပျက်၊ အခံရခက်ခက်ဖြင့် အစည်းအဝေးပြီးဆုံးသည်ထိ ကြိတ်မှိတ်တက်ရောက်ကြရလေသည်။ နေ့လယ်စာ တည်ခင်းသည့်အခါ ဗိုလ်မှူးကြီးက -

“ဟိုကောင်လေး၊ အခမ်းအနားမှူးလုပ်တဲ့ကောင်လေး ဘယ်မှာလဲ။ သွားခေါ်။ ဒီကောင့်ကို ဖမ်းချုပ်လိုက်။ အခုချက်ချင်းသွားခေါ်”

“ဗိုလ်မှူးကြီး သူ့မှာအပြစ်မရှိပါ။ ကျွန်တော်တို့အမှားပါ။ စာရေးမက အခမ်းအနားမှာ ဗိုလ်မှူးကြီး ပြောလေ့ပြောထမရှိဘူးဆိုလို့ မြို့နယ်ဥက္ကဋ္ဌ ပြောမယ်လို့ စီစဉ်ထားတာပါ။ သူ့ခမျာ အခမ်းအနားမှူးမလုပ်လိုလို့ အတင်းအဓမ္မ ကျွန်တော်တို့ခိုင်းလို့လုပ်ရတာပါ။ သူ့မှာအပြစ်မရှိပါဘူး”

“နောက်တစ်ခါဆို ခင်ဗျားတို့ဒီလိုလုပ်မိရင် ခင်ဗျားတို့ကို ဖမ်းချုပ်ပြစ်မယ် သိလား။ ဒီတစ်ခါတော့ ခွင့်လွှတ်လိုက်မယ်”

ချောင်း၍နားထောင်နေသော ကျွန်တော် ကျောင်းဆရာအလုပ်ပြုတ်ဖို့ သိသိလေးလိုသွားပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ဂျီထွောရွာအရှေ့ဘက်ရှိ လုံးသာဘက်သို့သွားစဉ် မြင်ကွင်းတစ်ခုကြောင့် စိတ်ကူးသစ်တစ်ခု ရရှိပြန်လေသည်။ ထိုမြင်ကွင်းမှာ လုံးသာရပ်ကွက်မှ မူလတန်းကျောင်းသားများ ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်းသို့ ကျောင်းလာတက်သည့် မြင်ကွင်းပင်ဖြစ်သည်။ မိုးကာလဖြစ်သဖြင့် လုံးသာချောင်းဝတွင် လှိုင်းကြက်ခွပ်များ ရိုက်ခတ်နေကြသည်။ ကျောင်းသားများက ထီး၊ ခမောက်ကိုယ်စီ

ဆောင်း၍ ချောင်းရေစီးကို ဖြတ်သန်းသွားလာနေကြသည်။ လှိုင်းရိုက်၍ အချို့ ကလေးများ၏လုံချည်များနှင့် လွယ်အိတ်များ ရေစိုကုန်ကြသည်။ မိုးရာသီတွင် နေ့စဉ်ဤသို့ကျောင်းတက်ကြရသည့် မြင်ကွင်းများကို မြင်တွေ့ရသည့် ကျောင်း ဆရာကျွန်တော်အဖို့ များစွာစိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။

ဂျီထွောလမ်းဆုံတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ ကိုထွန်းတင်၊ ကိုမြသီ တို့နှင့်ဆုံဖြစ်ကြရာ ကျွန်တော်စိတ်ကူးကို ပြောပြဖြစ်ခဲ့သည်။

“ကိုမြသီရေ၊ အစ်ကိုတို့ လုံးသာဘက်က ကလေးတွေ ကျွန်တော်တို့ကျောင်း ကို လာတက်ရတာ မိုးရာသီအတော်ခက်တာပဲနော်”

“ဟုတ်တာပေါ့ ဆရာထွေးရေ။ သူငယ်တန်း၊ ပထမတန်း ကျောင်းသားတွေ ဆို အဖေတွေ၊ အမေတွေက ချောင်းကိုနေ့စဉ်ချီပိုးပွေ့ချီပြီး လိုက်ပို့ကြရတာ ဆရာအမြင်ပဲမဟုတ်လား။”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ကျောင်းသားခြောက်ဆယ်လောက်ရှိတယ် မဟုတ်လား။”

“ရှိတာပေါ့ဆရာထွေး။ ဘာဖြစ်လို့လဲပြောပြပါဦး။”

“ဒီအခက်အခဲကို မြို့နယ်ပညာရေးမှူးတွေခေါ်ပြပြီး ကျောင်းအသစ် တောင်းကြရင် ကောင်းမလားလို့တွေးမိတာပါ။”

“ကောင်းတာပေါ့ ဆရာရေ။ ဆရာပဲစီစဉ်ပေးပါ။ ဧည့်ခံကျွေးမွေးရေး ကျွန်တော်တို့တာဝန်ထားပါ။ ပညာရေးမှူးလာမယ့်နေ့ကိုသာ ကြိုပြောထားပါ။”

ဤသို့ဖြင့် မြို့နယ်ပညာရေးမှူး ဦးအောင်ငွေနှင့် ဦးကံသာထွန်းတို့ကို ဆရာကြီးဦးစိန်သောင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့က လုံးသာရွာဘက်သို့ အလည်အပတ် ခေါ်ယူကာ ကျောင်းသားများ ချောင်းဖြတ်ကူးနေပုံကို အချိန်ကိုက်ဖြင့်တွေ့စေ ခဲ့လေသည်။ ဆရာကြီးနှင့်မြို့နယ်ပညာရေးမှူးတို့အား ထမင်းဖိတ်ကျွေးစဉ် ကျွန် တော်က မြို့နယ်ပညာရေးမှူးဦးအောင်ငွေအား -

“ဆရာကြီးခင်ဗျား၊ ဒီရွာရဲ့ရပ်မိရပ်ဖဦးထွန်းကြိုင်က ဆရာကြီးနဲ့ မိတ်ဆက် စကား ပြောချင်တယ်လို့တောင်းဆိုလာပါတယ်။”

“ဪ၊ ဟုတ်ကဲ့ ပြောလို့ရပါတယ်ခင်ဗျ။ ပြောပါ။”

“ဒီလိုပါဆရာကြီး၊ ဒီရပ်ကွက်က ကလေးတွေက ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်း

အဝေးကြီးကို ခုလိုချောင်းဖြတ်ကူးပြီး နေ့စဉ်ကျောင်းတက်ရတာ ခက်ခဲလှပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်ကို ကျောင်းအသစ်ချပေးရင် ကောင်းမှာပဲ။ အဲဒါကို ဆရာကြီးတို့ ကူညီစေချင်ပါတယ်ခင်ဗျာ”

“ဒီရပ်ကွက်မှာ ကျောင်းသားဘယ်လောက်ရှိလဲ ဆရာထွေးတင်”

“ကျောင်းသားခုနစ်ဆယ်လောက်ရှိပါတယ် ဆရာကြီး”

“ဟုတ်ပြီ။ ဒါဆို ဆရာထွေးတင်နဲ့ ဆရာကြီးစိန်သောင်း ညှိနှိုင်းပြီး ကျောင်းကောင်မတီဖွဲ့ပြီး ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌထောက်ခံချက်နဲ့ ကျောင်းဆောင်သစ်လျှောက်ထားချက် ရုံးကိုလာပို့ပါ။ ပြီးတော့ ကျောင်းလည်းဆောက်ကြပါ”

ဤသို့ဖြင့် ကျောင်းကော်မတီဖွဲ့ကာ ရန်ပုံငွေကောက်ခံ၍ ကျောင်းမြေကိစ္စ ဆွေးနွေးကြသည်။ အဘဦးထွန်းကြိုင်က သူ့ပိုင်မြေကိုလှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။ ကော်မတီက သစ်လုံးအိမ်ဟောင်းတစ်ဆောင်ဝယ်၍ ယာယီကျောင်းဆောက်ကြပါသည်။ ကျောင်းသားများကိုမူ ဆရာကြီးက သီးခြားစာရင်းပြုစု၍ တွဲဖက်ကျောင်းသဖွယ် ဖွင့်ပေးပါသည်။ လုပ်အားပေးဆရာမနှစ်ယောက်ခေါ်ယူ၍ သင်ကြားကာ စာမေးပွဲကာလတွင် ကျွဲသောက်ကုန်းဆရာ၊ ဆရာမများက စာမေးပွဲသွားစစ်ကြသည်။ ထိုနှစ်က ကျောင်းအသစ်တောင်းခံထားသည်မှာ ကင်းမော်တွင် တစ်ကျောင်း၊ ဒွါရာဝတီမြို့သစ်တွင် တစ်ကျောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ မဒေးတောင်တွင် တစ်ကျောင်း သုံးကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင်မူ နိုင်ငံတော်က စီးပွားရေးခက်ခဲသည့်နှစ်ဖြစ်သဖြင့် ယခုနှစ်ကျောင်းသစ်များချပေးတော့ဟု သိရသောကြောင့် များစွာစိတ်ပျက်အားငယ်သွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ ကျောင်းကော်မတီဝင်လူကြီးများ၏ မကြာခဏမေးမြန်းမှုကို အမြဲတမ်းအကြေအလည် ဖြေရှင်းရလေ့ရှိပါသည်။

တွဲဖက်မူလတန်းကျောင်းအဖြစ် သုံးနှစ်အကြာတွင် ဆရာကြီးဦးအောင်ငွေ အငြိမ်းစားယူခဲ့ပါသည်။ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးအသစ်မှာ ဆရာကြီးဦးဇံပုဖြစ်လာသည်။ တစ်နေ့တွင် လစာထုတ်ရက် ထက်လယ်မူဆရာကြီးများ ပညာရေးအစည်းအဝေးတွင် ဆရာကြီးဦးဇံပုက ဆရာကြီးဦးစိန်သောင်းကို ကျောင်းသားခိုးသည်ဟု စွပ်စွဲပြစ်တင်ပါသည်။ မဒေးတောင် တွဲဖက်ကျောင်းသားများစာရင်းကို ပြောခြင်း

ဖြစ်သည်။ ဦးစိန်သောင်းမှ ရှင်းပြသော်လည်း မြို့နယ်ပညာရေးမှူးက လက်မခံသဖြင့် ဆရာကြီးဦးစိန်သောင်းသည် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် အလုပ်မှအပြီးအပိုင် နုတ်ထွက်ကာ ကျွန်တော့်ကို တာဝန်ခံဆရာကြီးအဖြစ် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ ဆရာကြီးကိစ္စအရပ်ရပ်ကို အတန်ပင်ဖြေရှင်းရပါသည်။ တစ်ဖက်က သင်ကြားရေးကိစ္စ၊ တစ်ဖက်က ကျောင်းအုပ်၏ရုံးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာကိစ္စများဖြင့် အတော်စိတ်ညစ်ရပါသည်။ နောက် ဆရာကြီးအသစ်အဖြစ် ကျွန်တော့်ထက် လုပ်သက်ငယ်သော ဦးစံရွှေရောက်ရှိလာ၍ တော်ပါတော့သည်။ မူအုပ်မလုပ်ချင်သော ကျွန်တော်က အလယ်တန်းပြအဖြစ်သာ ပင်စင်ယူသည်ထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကာ ဦးစံရွှေအား ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်းသားဦးရေမှာ ငါးရာခန့်တိုးပွားလာရာ ကျောင်းအဆောက်အအုံအခက်အခဲ ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ ဦးစိန်သောင်းလက်ထက်က မြို့နယ်ရုံးက ဆောက်လုပ်ခွင့်ပြုသည့် E.F.A ယူနီဆက်ကျောင်းဆောင်ကလေးကို ကိုနိုင်၊ ဦးမောင်၊ ဦးကျော်ဖေ၊ ဦးတင်ဖေ၊ ဦးသန်းဝင်း၊ ဦးမြင့်နိုင်၊ ဦးနှုတ်ခမ်းမွေး၊ ဦးသက်နောင်၊ ဦးရေခဲတို့ဖြင့် ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့ကာ ရန်ပုံငွေအမျိုးမျိုးရှာဖွေ၍ ပေတစ်ရာနှစ်ဆယ်၊ လေးဆယ် တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်ကို သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းဆောက်လုပ်ခဲ့ကြရသည်။ သို့ရာတွင် မူလတန်းလွန်ကျောင်းရရှိလာသည့်အခါတွင် ပဉ္စမတန်းမှ သတ္တမတန်းထိ တိုးမြှင့်သင်ကြားခွင့်ရသဖြင့် ကျောင်းစာသင်ခန်းများစွာ လိုအပ်လာပါသည်။ တစ်နေ့တွင် မမျှော်လင့်ဘဲနှင့် အာရှဥရောပကုမ္ပဏီလီမိတက်မှ ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို မိုင်လိုအာဟာရတိုက်ကျွေးရန် ရောက်ရှိလာကြရာ ကျောင်းဆောင်အခက်အခဲကို မြင်တွေ့သွားကြသဖြင့် တောင်ကုတ်-သံတွဲအရောင်းကိုယ်စားလှယ်ကိုအောင်မျိုးထွန်းက သူဌေးအားပြောပြရာ ကျောင်းဆောင်ဟောင်းနောက်ဘက်ရှိ နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်သစ်မှာ ပညာရေးဌာနပံ့ပိုးငွေ ကိုးသိန်း၊ ရပ်မိရပ်ဖလှူဒါန်းငွေ နှစ်ဆယ့်ငါးသိန်းဖြင့် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းမျှသာ ပြီးစီးနေရာ အလုံးစုံပြီးမြောက်ဖို့ အခက်အခဲရှိနေလေသည်။

သူဌေးက ဆရာကြီးဦးစံရွှေနှင့် ကျွန်တော်တို့ကို လုံမလေးဟိုတယ်သို့ ခေါ်

ယူတွေ့ဆုံကာ သူလျှင်ဒါန်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကာ ကျောင်းဆောင်ဆက်လက် တည်ဆောက်ရေးအတွက် ပြီးဆုံးသည်အထိ ကုမ္ပဏီကိုယ်စားလှယ် ကိုအောင်မျိုး ထွန်းအား တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သဖြင့် နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်သစ်ကြီး သည် မှန်တံခါးများဖြင့် အလုံးစုံပြီးမြောက်သွားခဲ့ပါသည်။ ထိုအတောအတွင်း မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးမှ မဒေးတောင်မူလတန်းကျောင်းခွဲအား အမက- ငှက်တောင်အမည်ဖြင့် စတင်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါသည်။ သံတွဲချောင်းဖျားရွာဖြစ်သည့် ငှက်တောင်ရွာသည် တောင်ကျရေကြောင့် ရွာပျက်သွားသဖြင့် ၎င်းကျောင်း ပို့စတင်ကို နေရာပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပြုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပို၍ကံကောင်းသည် မှာ ထိုမဒေးတောင်ကျောင်းအား ဥက္ကဋ္ဌကိုထွန်းကြည်တို့ခေတ်တွင် အစိုးရကျောင်း မဟုတ်သေးသဖြင့် နိုင်ငံခြားသားကုမ္ပဏီအလှူရှင်များက သွပ်မိုး၊ အုတ်ခင်း၊ အုတ်ကာ၊ ကွန်ကရစ်ကျောင်းဆောင်သစ်နှင့် ကျောင်းစာကြည့်တိုက်နှင့် အိမ်သာ များပါ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားခဲ့ပါသည်။ ထိုမဒေးတောင်ကျောင်းကလေးသည် ယခုအခါ ကျောင်းသားနှစ်ရာကျော်ခန့်ဖြင့် မူလတန်းကျောင်းအဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခွင့် ရကာ ပညာသင်ခွင့်ရရှိခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကျောင်းဆောင်သစ်ကလေးအား နှစ်ပေါင်းများစွာ ဒုက္ခအခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ကြသည့် ကျောင်း ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးအုန်းမောင်နှင့် ကိုထွန်းတင်တို့အား မြင်စေချင်စမ်းပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့် ဆရာကြီးဦးစံရွှေတို့သည် ဆယ့်ရှစ်နှစ်အကြာ လက်တွဲညီ ညာစွာဖြင့် ကျောင်းမိဘဆရာအသင်းဝင်များ၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့ ဝင်များဖြင့် ကျောင်းဆောင်ဟောင်းတစ်ခု အပါအဝင် ကျောင်းဆောင်သစ်တစ်ခု၊ နှစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်ကြီး၊ ပေတစ်ရာနှစ်ဆယ် ကျောင်းဆောင်သစ် မြေစိုက် ဆောင်အား ပြီးစီးသည်ထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ဦးကျော်ဖေတို့ ဦးခင်မောင်မြင့် တို့၊ ဦးမောင်တို့၏ တောင်းဆိုမှုဖြင့် ယူနီဆက်နှစ်ဖွဲ့ ဆက်တိုက်လာရောက်လေ့ လာကြပြီးနောက် ငှက်ပျောချောင်းရေလှောင်တစ်ခု ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်း သောက်သုံးရေရရှိရေးအတွက် ယခင်က ကျပ်သိန်းတစ်ရာခန့် တန်ဖိုးရှိသည့် ဂျပန် ပြည်လုပ် ရေဆက်သွယ်ရေးပိုက်လိုင်းအကြီးအသေးများ ပံ့ပိုးကူညီခဲ့ရာ ကျွန်တော် တို့က ရေရှားသည့်ဂျီထွော့ကျေးရွာအတွက် တည်ဆောက်မည့် ဒေါင်းသောက်

တောင်သည် ကော်မတီသို့ ထပ်ဆင့်လှူဒါန်းကြကာ ကျွဲသောက်ကုန်းကျောင်း သာမက ဂျီထွောကျောင်းနှင့်တကွ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများပါမကျန် ယခုအခါ တွင် တစ်ရွာလုံးကို ရေပေးဝေနိုင်ခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ကျွန်တော် အသက်ခြောက်ဆယ်ပြည့် ပင်စင်ယူခဲ့ပါပြီ။ ကျွဲသောက် ကုန်းကျောင်းသည် ယခုအလယ်တန်းကျောင်းခွဲသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး မကြာမီ အလယ် တန်းကျောင်းဖြစ်ပါတော့မည်။ ကျွန်တော် ထူထောင်ခဲ့သော (ဂျီထွော တွဲဖက် ကျောင်းကလည်းအထက်တန်းကျောင်း ဖြစ်နေပါပြီ။ ကျွန်တော် ဂျီထွောရွာတွင် ၃၂ နှစ်တာကာလ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့သော ပညာရေးပန်းပင်များ လှပဝေဆာနေ သည်ကိုကြည့်၍ အမြဲတမ်း ဝမ်းသာကြည်နူး ပီတိဖြစ်နေမိပါတော့သည်။

မောင်မြထွေး (ပင်ပယ်)

သံတွဲမြို့နယ်၊ မြပြင်ကျေးရွာတွင် ၁၉၀၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဖွားဖွားခဲ့သည်။ ဖွားဖွားသည့်နေ့တွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်၍ အမည်ရင်းမှာ ဦးထွေးတင် ဖြစ်သည်။

သံတွဲမြို့ (အ. ထ. က - ၂)မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ မြို့နယ်ပထမအဆင့်ဖြင့် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ (LLB) ဥပဒေဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ပညာရေးဝန်ထမ်းအဖြစ် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ မူလတန်းပြဆရာအဖြစ် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှစ၍ အလယ်တန်းပြဆရာအဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝကပင် စာပေစတင်ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ငွေတာရီ ဖဂ္ဂဇင်းပါ “သတင်းပို့စေတမန်” ဆောင်းပါးဖြင့် စာပေနယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရှုမဝ၊ မြဝတီ၊ ငွေတာရီ၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်၊ ဒို့ကျောင်းသား၊ ဇော၊ ပညာတန်ဆောင်၊ ရွှေသွေး၊ ရောင်ပြန်၊ သူရဇ္ဇာ၊ လပြည့်ဝန်း၊ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်၊ Youth စသော ဖဂ္ဂဇင်းစာစောင်များတွင် ကဗျာ၊ ဝတ္ထုတို၊ ဆောင်းပါးစသည်များ ရေးသားခဲ့သည်။

ရွှေချိုအောင်(ဇယလီ)ကလောင်ခွဲဖြင့်လည်း ရေးသားသည်။ ရှမ်းခဲလားစာအုပ်တိုက်မှ “ဝန်တောင်သိုက်နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ”၊ “ကျွန်းပတ်နတ်ကျားနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ” စာအုပ်တို့ ထွက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ (သံတွဲမြို့နယ်-ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှ စတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း (သံတွဲမြို့နယ် - ဥက္ကဋ္ဌ) အဖြစ် စာပေတာဝန်များ ထမ်းဆောင်လျက် ရှိပါသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ပညာရေးဌာနမှ အငြိမ်းစားယူခဲ့ပြီး ဇယလီမြို့၊ မြပြင်ရပ်ကွက်၊ မြရတနာ(၁)လမ်းတွင် ဝိသားရနှင့်အတူနေထိုင်ရင်း စာပေများ ဆက်လက်ရေးသားလျက် ရှိပါသည်။

